

ბაზისბანკის ჯგუფი

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბერი

ბაზისბანკის ჯგუფი

სარჩევი

	Page
განცხადება მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის შესახებ 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და დამტკიცების შესახებ	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2-4
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები	
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	5
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	6
კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	7-7
ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში	9-10
კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები	
1 შესავალი	11
2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო	12
3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	13
4 კრიტიკული სააღრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს	37
5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა	40
6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები	43
წინამდებარე ფინანსური ანგარიშის დამტკიცების თარიღისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰქონდათ გამოყენებული შემდეგი ახალი და გადამუშავებული IFRS სტანდარტები, რომლებიც გამოქვეყნდა, მაგრამ ჯერ არ ამოქმედებულა:	43
7 ფული და ფულის ეკვივალენტები	44
8 სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	45
9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	45
10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	46
11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	47
12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	75
13 დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტები	77
14 სხვა აქტივები	83
15 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები	84
16 გამოყენების უფლებების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები	86
17 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	87
18 კლიენტთა ანგარიშები	88
19 ნასესხები სახსრები	89
20 სხვა ვალდებულებები	90
21 სუბორდინირებული ვალები	90
22 სააქციო კაპიტალი	91
23 დივიდენდები	91
24 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	92
25 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი	93
26 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი	94
27 დაზღვევის და გადაზღვევის მომსახურების შედეგები	95
28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	95
29 მოგების გადასახადები	97
30 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია	99
31 ფინანსური რისკების მართვა	100
32 კაპიტალის მართვა	127
33 პირობითი ვალდებულებები	130
34 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება	137
35 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის	142
36 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები	146
37 აბრევიატურები	147

ბაზისბანკის ჯგუფი

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განცხადება 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისა და დამტკიცების შესახებ

ბაზისბანკის (შემდგომში „ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების (შემდგომში ერთად „ჯგუფის“) მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებაზე, რომელიც სამართლიანად წარადგენს სს ბაზისბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ მოგება-ზარალის ანგარიშს, სრული შემოსავლის ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, კაპიტალის ცვლილების ანგარიშს და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას და კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს („კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები“) ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (IFRS) მიხედვით.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მენეჯმენტი პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- სააღრიცხვო პოლიტიკის სწორად შერჩევა და გამოყენება;
- ინფორმაციის, სააღრიცხვო პოლიტიკის ჩათვლით, წარდგენა იმგვარად, რომ უზრუნველყოს შესაბამისი, სანდო, შედარებადი და გასაგები ინფორმაცია;
- დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება, როდესაც IFRS სპეციფიკური მოთხოვნების შესრულება არ არის საკმარისი საიმისოდ, რომ მომხმარებლებმა შეძლონ გააცნობიერონ კონკრეტული ოპერაციების, სხვა მოვლენებისა და პირობების გავლენა ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაზე და ფინანსურ საქმიანობაზე; და
- ჯგუფის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით საქმიანობის გაგრძელების შესაძლებლობის შეფასება.

მენეჯმენტი ასევე პასუხისმგებელია შემდეგზე:

- შიდა კონტროლის ეფექტიანი და ჯანსაღი სისტემის შექმნა და განხორციელება ჯგუფის მასშტაბით;
- ადეკვატური სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება, რომლებიც საკმარისი იმისთვის, რომ აჩვენოს და ახსნას ჯგუფის ტრანზაქციები და გონივრული სიზუსტით ნებისმიერ დროს გაამჟღავნოს ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური მდგომარეობა და რომელიც მას საშუალებას აძლევს უზრუნველყოს, რომ ჯგუფის კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები შეესაბამება IFRS-ს.
- სააღრიცხვო ჩანაწერების წარმოება საქართველოს კანონმდებლობისა და ბუღალტრული აღრიცხვის სტანდარტების შესაბამისად;
- ჯგუფის აქტივების დასაცავად ისეთი ნაბიჯების გადადგმა, რაც მას გონივრულად აქვს ხელმისაწვდომი; და
- თაღლითობისა და სხვა დარღვევების პრევენცია და გამოვლენა.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგება 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის დამტკიცდა ჯგუფის მენეჯმენტის საბჭოს მიერ 2024 წლის 20 მარტს.

მენეჯმენტის საბჭოს სახელით:

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ბაზისბანკის აქციონერებს

დასკვნა

აუდიტი ჩატარდა სს ბაზისბანკის („ბანკი“) და მისი შვილობილი კომპანიების („ჯგუფი“) კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებს, რომლებიც მოიცავს: ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით; მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; კაპიტალში ცვლილებების კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებს ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის; და ფინანსური ანგარიშების განმარტებებს, რომლებიც მოიცავს ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვას.

ჩვენი დასკვნით, თანდართული კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები ყველა არსებითი ასპექტით სამართლიანად წარმოადგენს ჯგუფის და ბანკის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსური საქმიანობის შედეგებს და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფულადი ნაკადების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისათვის, ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების („IFRSs“) მიხედვით.

დასკვნის საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ISAs“) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით, ჩვენი პასუხისმგებლობა განხილულია ჩვენი ანგარიშის თავში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით“. პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის საერთაშორისო ეთიკური სტანდარტების მუხლის თანახმად, (IESBA კოდექსი), ჩვენ დამოუკიდებელი ვართ ჯგუფისგან. ჩვენ ასევე შევასრულეთ აღნიშნული კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური მოვალეობები. ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს მიერ მიღებული აუდიტის მტკიცებულება საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის.

საკითხის ნაზგასმა

ჩვენ ყურადღებას ვაქცევთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მე-5 განმარტებას, რომელიც ეხება 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის შესაბამისი მაჩვენებლების ხელახლა განცხადებას. ამ საკითხთან დაკავშირებით ჩვენი მოსაზრება შეცვლილი არ არის.

სხვა ინფორმაცია

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია სხვა ინფორმაციაზე. სხვა ინფორმაცია მოიცავს მენეჯმენტის ანგარიშში შეტანილ ინფორმაციას, რომელიც მომზადებულია „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად, მაგრამ არ შეიცავს კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებას და მათზე ჩვენი აუდიტორის ანგარიშს. მენეჯმენტის ანგარიშში სავარაუდოდ ხელმისაწვდომი იქნება ჩვენთვის ამ აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და ჩვენ არ გამოვთქვამთ რაიმე სახის მარწმუნებელ დასკვნას.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების ჩვენეულ აუდიტთან დაკავშირებით, ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ სხვა ინფორმაცია და ვიმსჯელოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის შედეგად მიღებულ ჩვენს ცოდნასთან, ან სხვაგვარად ჩანს თუ არა, რომ ის არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ მიერ შესრულებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ეს სხვა ინფორმაცია არსებითად არასწორადაა განცხადებული, ჩვენ ვალდებული ვართ ამ ფაქტის შესახებ გავაკეთოთ განცხადება.

ფინანსურ ანგარიშებთან დაკავშირებით მენეჯმენტის და მმართველობის ფუნქციის მქონე პირების მოვალეობები

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად; ის ასევე პასუხისმგებელია ისეთ შიდა კონტროლზე, როგორც მენეჯმენტი ჩათვლის საჭიროდ ისეთი კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მოსამზადებლად, რომლებშიც არ იქნება არსებითი უზუსტობები, სულერთია ტყუილის, თუ შეცდომის შედეგად.

კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას, მენეჯმენტის მოვალეობაა, შეაფასოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, გააგრძელოს მუშაობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, საჭიროებისას გაამყდავნოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სააღრიცხვო მეთოდი, თუ მენეჯმენტი არ აპირებს ჯგუფის ან ბანკის ლიკვიდაციას, ან ოპერაციების შეწყვეტას, ან არ აქვს ამგვარი ქმედების გარდა სხვა რეალური ალტერნატივა.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირები ჯგუფის და ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე არიან პასუხისმგებელი.

აუდიტორის მოვალეობები ფინანსური ანგარიშების აუდიტთან დაკავშირებით

ჩვენი ამოცანებია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება იმისა, რომ მთლიანად კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებში არსებითი უზუსტობები არ არის, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, და გამოვცეთ აუდიტორის ანგარიში, რომელიც მოიცავს ჩვენს დასკვნას. გონივრული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არაა იმის გარანტია, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის მიაკვლევს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოიწვიოს ტყუილმა ან შეცდომამ და არსებითად ითვლება, თუ ისინი, ცალკე ან ერთობლივად, აჩენს გონივრულ მოლოდინს, რომ გავლენას მოახდენს მომხმარებლების მიერ ამ კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშებზე დაყრდნობით გაკეთებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

როგორც აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ISA) შესაბამისად ჩატარება მოითხოვს, აუდიტის განმავლობაში ვიყენებთ პროფესიულ განსჯას და პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს, სულერთია ტყუილის თუ შეცდომის შედეგად, ვამზადებთ და ვასრულებთ აუდიტის ისეთ პროცედურებს, რომლებიც ასეთ რისკებზეა ორიენტირებული და ვიღებთ აუდიტის მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და ადეკვატურია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის ჩამოყალიბებისთვის. იმის რისკი, რომ აუდიტი ვერ მიაკვლევს ტყუილით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეულის ვერმიკვლევის, რადგან ტყუილი შეიძლება გულისხმობდეს საილუმლო შეთანხმებას, გაყალბებას, განზრახ გამოტოვებას, არასწორ ინტერპრეტაციებს ან შიდა კონტროლის გადამეტებას.
- ვიღებთ აუდიტისთვის რელევანტურ ინფორმაციას შიდა კონტროლის შესახებ, გარემოებების შესაბამისი აუდიტის პროცედურების მომზადების მიზნით და არა ჯგუფის და ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობის შესახებ მოსაზრების გამოსატყვის მიზნით.
- ვაფასებთ გამოყენებული საადრიცხვო პოლიტიკის კანონზომიერებას და მენეჯმენტის მიერ მოწოდებული საადრიცხვო პროგნოზების და მასთან დაკავშირებული გამჟღავნებების გონივრულობას.
- ვამზადებთ დასკვნას იმასთან დაკავშირებით, თუ რამდენად კანონზომიერად იყენებს მენეჯმენტი ფუნქციონირებადი საწარმოს საადრიცხვო მეთოდს და მიღებული აუდიტის მტკიცებულების საფუძველზე ვასკვნით, არსებობს თუ არა არსებითი განუსაზღვრელობა იმ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებით, რომლებმაც შეიძლება მნიშვნელოვან ეჭვქვეშ დააყენოს ჯგუფის და ბანკის უნარი, მუშაობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, ჩვენი მოვალეობაა, აუდიტის ანგარიშში ყურადღება გავამახვილოთ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშის შესაბამის გამჟღავნებებში, ან, თუ ასეთი გამჟღავნებები არაადეკვატურია, შევცვალოთ ჩვენი მოსაზრება. ჩვენი დასკვნები აუდიტის ანგარიშის მომზადების დროს მიღებულ აუდიტის მტკიცებულებებს ეფუძნება. თუმცა, მომავლის მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ჯგუფის ან ბანკის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს სახით მუშაობის გაგრძელების შეწყვეტა.
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშების საერთო პრეზენტაციას, სტრუქტურას და შინაარსს, გამჟღავნებების ჩათვლით; ასევე იმას, წარმოადგენს თუ არა ფინანსური ანგარიშები მიმდინარე ტრანზაქციებს და მოვლენებს იმგვარად, რომ სამართლიანად იყოს წარმოდგენილი.
- ვიღებთ საკმარის ადეკვატურ აუდიტის მტკიცებულებას ჯგუფის ბიზნეს-ერთეულების ან ბიზნეს-სექტორის ფინანსურ ინფორმაციასთან დაკავშირებით და ვაყალიბებთ მოსაზრებას კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში. ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ჯგუფის აუდიტის წარმართვაზე, ზედამხედველობასა და შესრულებაზე. ჩვენს დასკვნაზე პასუხს ვაგებთ მხოლოდ ჩვენ.

მმართველობის ფუნქციის მქონე პირებთან ვაწარმოებთ კომუნიკაციას, სხვა საკითხებთან ერთად, აუდიტის დაგეგმვით მასშტაბსა და ვადებზე, აუდიტის მნიშვნელოვან დასკვნებზე, მათ შორის აუდიტის დროს აღმოჩენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ხარვეზებზე.

ჯამალ ჰასანოვი

Deloitte & Touche LLC-ის სახელით

20 მარტი 2024

თბილისი, საქართველო

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმ რტ	31 დეკ 2023		31 დეკ 2022	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ (ხელახ გან)*
აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	7	282,582	284,010	277,659	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	8	184,600	184,600	218,587	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკ მიმ	9	-	15,426	-	12,593
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	10	378,159	378,461	394,063	394,362
ინვესტიციები შვილობ კომპ	1	24,797	-	20,797	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანს	11	2,493,970	2,493,970	2,086,777	2,086,777
ფინანსური ლიზინგიდან მისად შემოს	12	-	26,136	-	17,680
გადაზღვ კონტრ აქტივები	13	-	74,974	-	2,474
საინვესტიციო ქონება		-	1,299	-	1,657
სხვა ფინანსური აქტივები		2,269	2,269	3,486	3,486
სხვა აქტივები	14	28,574	33,065	30,932	34,616
შენობა-ნაგ. მოწყობ და არამატ აქტ	15	107,079	107,375	105,081	105,223
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	16	17,364	17,364	21,582	21,582
მთლიანი აქტივები		3,519,394	3,618,949	3,158,964	3,177,105
ვალდებულებები					
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	17	277,084	284,866	303,462	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	18	2,199,455	2,192,372	1,965,810	1,960,740
ნასესხები სახსრები	19	379,621	382,344	342,937	342,937
საიჯარო ვალდებულებები	16	15,970	15,970	18,576	18,576
სადაზღვევო ვალდებულებები	13	-	77,101	-	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		3,961	3,961	5,858	5,858
მიმდ მოგების გადასახ ვალდებულება	29	13,518	13,518	913	913
გადავადებული მოგების გადასახ ვალდ	29	1,996	1,996	11,449	11,449
ვალდ.და ხარჯ. რეზერვები	33	1,655	1,655	1,297	1,297
სხვა ვალდებულებები	20	16,903	18,041	9,478	10,622
სუბორდინირებული ვალი	21	106,383	106,383	56,933	56,933
მთლიანი ვალდებულებები		3,016,546	3,098,207	2,716,713	2,723,224
კაპიტალი					
სააქციო კაპიტალი	22	17,319	17,319	17,091	17,091
საემისიო შემოსავალი	22	104,498	104,498	101,066	101,066
წილ ინსტრ გადახდ რეზერვი	24	-	-	2,606	2,606
შენობა ნა გადაფასების რეზერვი		10,870	11,708	10,870	11,708
სავალო ვალდ გადაფას რეზერვი FVOCI-ით		(201)	(201)	3,472	3,472
გაუნაწილებელი მოგება		370,362	387,418	307,146	317,938
მთლიანი კაპიტალი		502,848	520,742	442,251	453,881
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		3,519,394	3,618,949	3,158,964	3,177,105

* ხელახლა განცხადების შესახებ დეტალური ინფორმაცია იხილეთ განმარტებაში 5.

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2024 წლის 20 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

11-147 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმარ	2023		2022	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ (ხელ განცხ)*
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	25	308,198	310,310	256,269	258,167
საპროცენტო ხარჯი	25	(173,227)	(173,696)	(132,431)	(132,326)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმ მარჯა		134,971	136,614	123,838	125,841
საკრედ ზარ რეზერვი ფინ აქტივებზე	7, 8, 9, 10, 11	(4,290)	(4,355)	(50,174)	(50,087)
საპროცენტო და მსგავსი შემოსავლის წმინდა მარჯა საკრედიტო ზარალის რეზერვის შემდეგ		130,681	132,259	73,664	75,754
საკომისიო შემოსავალი	26	19,058	19,052	13,269	13,226
საკომისიო ხარჯი	26	(6,195)	(6,195)	(5,051)	(5,051)
დაზღ მომსახ შედეგი		-	(97,209)	-	9,755
გადაზღ მომსახ შედეგი		-	98,058	-	(6,273)
ფინანსური შემოსავალი ლიზინგიდან		-	6,107	-	3,352
მოგებას გამოკლ. ფინ. დერივატ. გამოწვ. დანაკარგები		(2,216)	(2,216)	(1,558)	(1,558)
მოგებას გამოკლ. უცხ. ვალუტ. ვაჭრ.გამოწვ. დანაკარგები		11,225	11,233	18,498	18,441
უცხ. ვალუტ. გადაანგარიშ. მოგებას გამოკლ. დანაკარგები		(452)	(452)	(9,002)	(9,002)
მოსალ საკრ დანაკ საკრედიტო ვალდებულებებიდან		(356)	(356)	(161)	(161)
საკრ პორტფ შესყიდვიდან მიღებ მოგება		-	-	57,774	57,774
სხვა საოპ მოგ, წმ.		8,366	8,542	4,036	4,101
ადმინისტრ და სხვა საოპერაციო ხარჯები	28	(80,719)	(82,652)	(69,630)	(73,793)
მოგება დაბეგვრამდე		79,392	86,171	81,839	86,565
მოგების გადასახადის ხარჯი	29	(8,771)	(9,286)	(12,202)	(12,673)
წლის მოგება		70,621	76,885	69,637	73,892
სხვა სრული შემოსავალი:					
<i>მუხლები, რომლებიც შეიძლება არ გადაკლასიფიცირდეს მოგებაში ან ზარალში:</i>					
მოგებას გამოკლ ზარალი წლის განმავლობაში, რომლებიც გამოწვეულია FVOCI-ით აღიარებული სავალ ვალდებულებებით წლის განმავლობაში მუხლები, რომლებიც არ გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში:		(3,673)	(3,673)	4,390	4,390
შენობა-ნაგებობების გადაფასების ცვლ	29	-	-	(2,718)	(2,718)
წლის სხვა სრული შემოსავალი		(3,673)	(3,673)	1,672	1,672
წლის სრული შემოსავალი სულ		66,948	73,212	71,309	75,564

* ხელახალი განცხადების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია განმარტებაში 5.

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2024 წლის 20 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

11-147 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

კაპიტალის ცვლილების კონსოლიდირებული ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავ	წილ ინსტრ გადახ რეზ	FVOCI-ით დიარებული		გაუნაწ მოგება	მთლიანი კაპიტალი
					ფას ქაღ დადაფას რეზ	შენ-ნაგებ დადაფას რეზ		
ბალანსი 2021 წლის 31 დეკემბერს, როგორც განცხადებული იყო								
		16,057	74,923	2,440	(918)	14,426	244,477	351,405
IFRS 17-ის თავდაპირველი გამოყენების შედეგი*		-	-	-	-	-	(431)	(431)
ხელახლა განცხადებული საბალანსო უწყისი 202 წ 1 იანვ								
		16,057	74,923	2,440	(918)	14,426	244,046	350,974
წლის მოგება (ხელ განცხ*)		-	-	-	-	-	73,892	73,892
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	4,390	(2,718)	-	1,672
2022 წ სრული შემოსავალი სულ (ხელახლა განცხადებული)*		-	-	-	4,390	(2,718)	73,892	75,564
აქციების გამოშვება	22	1,034	26,143	-	-	-	-	27,177
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის დარიცხვები	24	-	-	166	-	-	-	166
ბალანსი 2022 წლის 31 დეკ								
		17,091	101,066	2,606	3,472	11,708	317,938	453,881
წლის მოგება		-	-	-	-	-	76,885	76,885
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	(3,673)	-	-	(3,673)
სრული შემოსავალი 2023		-	-	-	(3,673)	-	76,885	73,212
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის დარიცხვები	24	-	-	160	-	-	-	160
აქციების გამოშვება	22	228	3,432	(2,766)	-	-	-	894
დეკლარირებული დივიდენდ	23	-	-	-	-	-	(7,405)	(7,405)
ბალანსი 2023 წ 31 დეკ								
		17,319	104,498	-	(201)	11,708	387,418	520,742

* ხელახალი განცხადების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია განმარტებაში 5.

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2024 წლის 20 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

11-147 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

კაპიტალის ცვლილების ინდივიდუალური ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათასი ლარი	განმ	სააქციო კაპიტალი	საემისიო შემოსავ	წილ ინსტრ გადახ რეზ	FVOCI-ით დიარებული		გაუნაწ მოგება	მთლიანი კაპიტალი
					ფას ქალ დაფას რეზ	შენ-ნაგებ დაფას რეზ		
ბალანსი 2022 წლის 1 იანვ		16,057	74,923	2,440	(918)	13,588	237,509	343,599
წლის მოგება		-	-	-	-	-	69,637	69,637
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	4,390	(2,718)	-	1,672
2022 წლის სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	4,390	(2,718)	69,637	71,309
აქციების გამომშვება	22	1,034	26,143	-	-	-	-	27,177
Share-based payment accruals	24	-	-	166	-	-	-	166
ბალანსი 2022 წლის 31 დეკ		17,091	101,066	2,606	3,472	10,870	307,146	442,251
წლის მოგება		-	-	-	-	-	70,621	70,621
სხვა სრული შემოსავალი		-	-	-	(3,673)	-	-	(3,673)
2023წ სრული შემოსავალი სულ		-	-	-	(3,673)	-	70,621	66,948
წილობრ ინსტრ გადახდის დარიცხვები	24	-	-	160	-	-	-	160
აქციების გამომშვება	22	228	3,432	(2,766)	-	-	-	894
დეკლარირებული დივიდ	23	-	-	-	-	-	(7,405)	(7,405)
ბალანსი 2023წ 31 დეკემბერს		17,319	104,498	-	(201)	10,870	370,362	502,848

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2024 წლის 20 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

11-147 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი სახსრების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ათასი ლარი	განმ	2023		2022	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ
ფულადი ნაკადი საოპერაციო საქმიანობიდან					
მიღებული საპროცენტო შემოსავალი		304,385	306,497	239,559	241,457
გადახდილი პროცენტი		(170,061)	(170,530)	(121,474)	(121,369)
მიღებული საკომისიო	26	19,058	19,052	13,269	13,226
გადახდილი საკომისიო	26	(6,195)	(6,195)	(5,051)	(5,051)
ფინანსური ღირებულებებიდან მიღებული შემოს		(2,216)	(2,216)	(987)	(987)
უცხ ვალუტ ვაჭრ მიღ შემოს		11,225	11,233	18,498	18,441
მიღებული სხვა საოპ შემოს		7,175	7,351	3,971	4,036
დაზღვევიდან ფულის შემოღინება		-	12,317	-	8,587
დაზღვევიდან ფულის გაღინება		-	(6,485)	-	(4,280)
იჯარიდან მიღ შემოს		-	6,107	-	3,352
დასაკუთ ქონ რეალიზ მიღ შემოს		10,822	10,822	4,945	4,945
გადახდილი თანამშრომელთა ხარჯები		(42,386)	(45,470)	(35,293)	(37,846)
გადახდილი ადმინ და სხვა საოპ ხარჯები		(33,706)	(36,299)	(19,055)	(18,982)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(4,315)	(4,885)	(6,871)	(7,137)
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან		93,786	101,299	91,511	98,392
საოპერაციო აქტივების და ვალდებულებების ცვლილებებამდე					
<i>წმინდა (ზრდა)/შემცირება:</i>					
- მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ და სავალდებულო რეზერვები სებ-ში		32,673	29,840	(73,939)	(73,658)
- კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები		(397,803)	(400,992)	(263,262)	(256,679)
- სადაზღვევო აქტივები		-	(2,915)	-	(9,180)
- ფინ ლიზ მისად შემოს		-	3,125	-	(6,496)
- სხვა ფინანსური აქტივები		1,353	(7,103)	(2,189)	(12,136)
- სხვა აქტივები		(67,443)	(68,294)	(10,836)	(9,783)
<i>წმინდა ზრდა/(შემცირება):</i>					
- ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ		(26,562)	(26,025)	87,932	92,870
- კლიენტთა ანგარიშები		234,756	232,743	560,256	556,813
- სხვა ფინანსური ვალდებულებები		(1,897)	(1,897)	4,547	4,620
- სადაზღვევო ვალდებულებები		-	-	-	6,988
- სხვა ვალდებულებები		5,607	8,778	2,486	2,694
წმინდა ფული საოპერაციო საქმიანობიდან/(ამ საქმიანობაში გამოყენებული)		(125,530)	(131,441)	396,506	394,445
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან					
FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ვალდებულებების განკარგვიდან მიღებული შემოსავალი		71,899	72,198	-	-
სავალო ფას ქად განკარგვიდან/გამოსყიდ მიღ შემოს		96,822	96,822	86,879	86,879
სს ვითიბი ბანკი საქართველოს სასესხო და სადეპოზიტო პორტფელის შეძენა		-	-	(63,359)	(63,359)
სავალო ფასიანი ქადავლების შესყიდვა		(93,857)	(93,857)	(262,804)	(262,804)
შენობის და დანადგ შესყიდვა		(2,067)	(2,125)	(68,501)	(68,512)
შენობის და დანადგ განკარგვიდან მიღ შემოს		70	70	3	3
არამატ აქტ შესყიდვა		(3,270)	(3,270)	(2,635)	(2,635)
ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში		(4,000)	-	-	-
წმინდა ფული საინვესტიციო საქმიანობიდან (/ამ საქმიანობაში გამოყენებული)		65,597	69,838	(310,417)	(310,428)

ბაზისბანკის ჯგუფი

ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (გაგრძელება)

ათასი ლარი	განმ	2023		2022	
		ბანკის ინდ	კონსოლიდ	ბანკის ინდ	კონსოლიდ
ფულ. ნაკ. მოძრ. დაფინ. საქმიანობიდან					
შემოს. სხვა ნასესხები სახსრებიდან	30	244,778	247,467	217,368	217,368
სხვა ნასესხ. სახს. დაფარვა	30	(215,905)	(215,905)	(252,315)	(252,315)
შემოსავალი სუბორდინირებული ვალებიდან	29	46,357	46,357	46,232	46,232
სალიზ. ვალდ. ძირით. თანხის დაფარვა	16	(3,335)	(3,335)	(4,701)	(4,701)
ჩვეულებრივი აქციების გამოშვება	22	3,660	3,660	27,177	27,177
გადახდილი დივიდენდები	23	(7,405)	(7,405)	-	-
წმინდა ფული დაფინანსების საქმიანობიდან (/ამ საქმიანობაში გამოყენებული)		68,150	70,839	33,761	33,761
გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტი ფულსა და ფულის ეკვივალენტებზე		(3,294)	(3,294)	(31,502)	(31,503)
ფულის და ფულის ეკვ წმინდა ზრდა/(შემცირება)		4,923	5,942	88,348	86,275
ფული და ფულის ეკვ წლის დასაწყისში	7	277,659	278,068	189,311	191,793
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოს	7	282,582	284,010	277,659	278,068

2023 წლის 31 დეკემბერს და 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლების განმავლობაში ჯგუფმა განახორციელა შემდეგი უნაღლო ოპერაციები:

- 2023 წელს კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე ანგარიშსწორება განხორციელდა გირაოს დასაკუთრებით 4,281 ათასი ლარის ოდენობით (2022: 9,097 ათასი ლარი).
- 2022 წელს სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ 755,688 ათასი ლარის წმინდა საბალანსო ღირებულების სასესხო პორტფელი შეიძინა 665,148 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულების სადეპოზიტო პორტფელის და 63,359 ათასი ლარის ოდენობის დამატებითი ფულადი ანაზღაურების სანაცვლოდ. 2023 წელს მსგავსი გარიგებები არ განხორციელებულა.

დამტკიცებულია გამოსაცემად და ხელმოწერილია 2024 წლის 20 მარტს.

დავით ცაავა
გენერალური დირექტორი

ლია ასლანიკაშვილი
გენერალური დირექტორის მოადგილე, ფინანსები

11-147 გვერდებზე მოცემული განმარტებები კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განუყოფელი ნაწილია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

1 შესავალი

ბანკი (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. სარეგისტრაციო ორგანო: მთაწმინდა-კრწანისის სასამართლო. სარეგისტრაციო ნომერი: 4/5-44, საიდენტიფიკაციო კოდი 203841833. ბანკი არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით და დაარსებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. 2023 და 2022 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფის უშუალო და საბოლოო მშობელი კომპანია იყო ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში რეგისტრირებული შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd. ბანკის საბოლოო მაკონტროლებელი პირი იყო ბ-ნი მი ენხვა.

აქციონერები	წილები პროცენტულად 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2023	2022
Xinjiang Hualing Industry & Trade (Group) Co Ltd	91.548%	92.770%
ბ-ნი მი ზაიქი	6.461%	6.547%
სხვა მცირე წილის მფლობელები	1.991%	0.682%

ძირითადი საქმიანობა: ჯგუფის ძირითადი საქმიანობაა კომერციული და საცალო საბანკო ოპერაციების განხორციელება საქართველოში. ბანკი საქართველოს ეროვნული ბანკის („სებ“) მიერ გაცემული სრული საბანკო ლიცენზიის საფუძველზე საქმიანობას ახორციელებს 1993 წლიდან.

ბანკი დეპოზიტების დაზღვევის სახელმწიფო სქემის მონაწილეა. სქემა შემოღებულ იქნა 2017 წლის 17 მაისს მიღებული „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ შესახებ საქართველოს კანონით. 2022 წლის 1 იანვრიდან სისტემას იურიდიული პირები დაემატა. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად, სადაზღვევო შემთხვევის, ანუ ლიკვიდაციის, გადახდისუნარიანობის ან გაკოტრების პროცესების დადგომისას, დეპოზიტების დაზღვევის სააგენტო იძლევა გარანტიას ფიზიკური პირების დეპოზიტების 100%-იან ანაზღაურებაზე, თითო პირზე 15 000 ლარამდე თანხით.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯგუფს 926 თანამშრომელი ჰყავდა (2022: 911). აქედან 881 ბანკის თანამშრომელია, 45 შვილობილი კომპანიების (2022: 867 ბანკის და 42 შვილობილების).

იურიდიული მისამართი და საქმიანობის ადგილი: ბანკის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი 0103, წმინდა ქეთევან დედოფლის გამზირი #1.

ანგარიშების ვალუტა. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები წარმოდგენილია ათასი ქართული ლარით („ლარი“), სხვაგვარად მითითებულის გარდა.

შვილობილი საწარმოები: წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები მოიცავს შემდეგ მთავარ შვილობილ საწარმოს:

სახელი	დაარსების ქვეყანა	ძირითადი საქმიანობა	წილი პროცენტულად 31 დეკემბრით	
			2023	2022
Basis Asset Management – Holding LLC	Georgia	აქტივების მართვა	100%	100%
სს BB დაზღვევა	Georgia	დაზღვევა	100%	100%
სს BB ლიზინგი	Georgia	ლიზინგი	100%	100%

შპს ჰოლდინგი Basis Asset Management „ბაზის ესეთ მენეჯმენტ“. კომპანია დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 404417984. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ქონების ფლობა ლიზინგით გასაცემად. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო,

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

თბილისი, 0103, წმინდა ქეთევან დედოფლის გამზირი #1. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჰოლდინგის კაპიტალი იყო 3.8 მილიონი ლარი (2022: 3.8 მილიონი ლარი)

სს BB დაზღვევა(ყოფილი Hualing Insurance “ჰუალინგ დაზღვევა”.) დაარსდა 2017 წლის დეკემბერში და ფუნქციონირებს საქართველოში. კომპანია არის სააქციო საზოგადოება, შეზღუდული აქციებით, და შექმნილია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406232214. კომპანიის ძირითადი ბიზნეს-საქმიანობა არის სადაზღვევო ბიზნეს-ოპერაციების წარმოება საქართველოს ტერიტორიაზე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჰუალინგ დაზღვევის კაპიტალი 6 მილიონი ლარი იყო (2022: 6 მილიონი ლარი).

საქართველოს სახელმწიფო დაზღვევის ზედამხედველობის სამსახურმა 2017 წლის 27 დეკემბრიდან კომპანიაზე გასცა სიცოცხლის და არა-სიცოცხლის დაზღვევის ლიცენზიები.

კომპანიის იურიდიული მისამართი: საქართველო, თბილისი, 0103, წმინდა ქეთევან დედოფლის გამზირი #1.

სს BB ლიზინგი (ყოფილი BHL Leasing “ბი-ეიჩ-ელ ლიზინგი”) დაარსდა და ფუნქციონირებს საქართველოში. რეგისტრაციის ორგანო - საქართველოს შემოსავლების სამსახური, საიდენტიფიკაციო კოდი 406233534. კომპანია არის შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანია და დაფუძნებულია საქართველოს რეგულაციების შესაბამისად. კომპანიის იურიდიული მისამართი: საქართველო, თბილისი, 0103, ქეთევან წამებულის გამზირი #1. ბანკმა დააარსა ლიზინგის შვილობილი კომპანია 2018 წლის დეკემბერში. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის კაპიტალი 15 მილიონ ლარს შეადგენდა (2022: 11 მილიონი ლარი). კომპანია მომხმარებელს ფინანსური ლიზინგის შემდეგ პროდუქტებს სთავაზობს:

- სატრანსპორტო საშუალებების ლიზინგი
- ძირითადი საშუალებების ლიზინგი (მოწყობილობა, დანადგარები, ტექნიკა და ა.შ.)
- შეღავათიანი აგროლიზინგი (APMA)
- ლიზინგი „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში
- გაყიდვები და უკულიზინგი

აბრევიატურები. წინამდებარე დოკუმენტში გამოყენებული აბრევიატურების ლექსიკონი მოცემულია განმარტებაში 37.

2 ჯგუფის საოპერაციო გარემო

ჯგუფი საქმიანობას ახორციელებს საქართველოში. შესაბამისად, ჯგუფი მგრძნობიარეა ეკონომიკურ და ბიზნესგარემოში მიმდინარე ცვლილებებისადმი და საქართველოს ფინანსური ბაზრის სირთულეებისადმი, რომლებსაც განვითარებადი ბაზრისთვის დამახასიათებელი ნიშნები აქვს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი კანონმდებლობა კვლავ ვითარდება, მაგრამ განსხვავებული ინტერპრეტაციების და ხშირი ცვლილებების საგანია, რაც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ სირთულეებთან ერთად გამოწვევებს უქმნის საქართველოში მოქმედ კომპანიებს. კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემულია მენეჯმენტის შეფასებები ჯგუფის საქმიანობასა და ფინანსურ მდგომარეობაზე ქართული ბიზნესგარემოს გავლენის შესახებ. მომავალში ბიზნესგარემო შეიძლება განსხვავებული იყოს მენეჯმენტის შეფასებისგან.

წინასწარი შეფასებით, საქართველომ 2023 წელს მშპ-ის 7%-იან ზრდა აჩვენა. 2021 და 2022 წლებში ორნიშნა ზრდის საბაზისო ეფექტის გათვალისწინებით, საქართველოს მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

კვლავ ძლიერია, რასაც მხარს უჭერს ძლიერი სახელმწიფო და ფისკალური პოლიტიკა, გაზრდილი მოხმარება და ძლიერი ფინანსური სექტორი.

რუსეთ-უკრაინის ომის ფონზე გაზრდილი სტაბილურობის რისკების მიუხედავად, მასიური მიგრაციის შედეგად ეკონომიკური აქტივობის დადებითი გავლენა ასტიმულირებს მოხმარებას და, სავარაუდოდ, საშუალოვადიან პერიოდში ასევე გაგრძელდება. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის შეფასებით, 2024 წელს 4,7%-იანი, ხოლო 2025 წელს 5,2%-იან ზრდა იქნება.

წლიური ინფლაცია საქართველოში 2023 წლის აპრილიდან 3%-ზე დაბალია და 2023 წლის დეკემბერში 0.4% შეადგინა. 2023 წლის საშუალო წლიურმა ინფლაციამ კი 2.6% შეადგინა. ეს იყო საქონლის დაბალი ფასების, ასევე საერთაშორისო ბაზრებზე გადაზიდვის ხარჯების შემცირების და ძირითადი სავაჭრო პარტნიორების ვალუტებთან მიმართებაში ლარის გამყარების შედეგი. მიწოდების ჯაჭვის შეფერხების ძირითად რისკებს რუსეთზე დაწესებული სანქციები ქმნის, რაც გავლენას ახდენს სურსათისა და ენერგეტიკული პროდუქტების ფასებზე გლობალური მასშტაბით.

ცენტრალური ბანკის მიერ მიზნობრივი ინფლაცია 3%-ის ფარგლებშია თარგეთირებული. საშუალოვადიან პერიოდში ინფლაციის მიზნობრივი მაჩვენებლის ფარგლებში სტაბილიზაციის მიზნით, ეროვნულმა ბანკმა თანდათან შეამცირა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი: 2023 წლის 11%-დან 2023 წლის დეკემბერში 9%-მდე. მოსალოდნელია, რომ ინფლაციის შემცირების ხელშემწყობი ფაქტორები ისევ იარსებებს მოკლევადიან პერსპექტივაში, მაგრამ შემდგომში დასტაბილურდება, რაც წლის ბოლომდე ინფლაციის მიზნობრივ ნიშნულთან მიახლოებას დაეხმარება. მოსალოდნელია, რომ ამას თან მოჰყვება საერთო მოთხოვნის ნორმალიზება და მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთის თანდათანობითი შემცირება.

საქართველოს საბანკო სექტორი სტაბილურია, აქტივების კარგი ხარისხით, მაღალი მომგებიანობითა და მაღალი კაპიტალიზაციით. მაღალი დოლარიზაცია და სუსტი საგარეო ფინანსები კვლავ ის ძირითადი ფაქტორია, რამაც შეიძლება ზიანი მიაყენოს საქართველოს მაკროეკონომიკურ სტაბილურობას. სებ-ის მიერ დანერგილი მაკროპრუდენციული ღონისძიებები მიზნად ისახავს სავალუტო სესხების ზრდის დონის თანდათანობით შემცირებას, მაგრამ ამის მიღწევას დრო დასჭირდება.

გეოპოლიტიკური რისკები რუსეთთან მიმართებაში კვლავ მაღალია, უმეტესად სანქციების აღსრულების ნაწილში მაღალი საერთაშორისო ყურადღების კონტექსტში, მაგრამ მთავრობა და ეროვნული ბანკი მზად არიან შეამსუბუქონ ეს რისკები და ბაზრის დასაცავად არაერთი ღონისძიება იქნა მიღებული.

2023 წლის დეკემბერში ევროსაბჭომ საქართველოს ევროკავშირის კანდიდატი ქვეყნის სტატუსი მიანიჭა, რაც გაწევრიანების პროცესში მნიშვნელოვანი ნაბიჯია. კანდიდატის სტატუსი აუმჯობესებს საქართველოს ეკონომიკური ზრდისა და ინვესტიციების პერსპექტივებს.

3 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

მომზადების საფუძველი. წინამდებარე კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშები (შემდგომში: „ფინანსური ანგარიშები“) მომზადებულია ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების ("IFRS") შესაბამისად ისტორიული ღირებულების პრინციპით, რომელიც იცვლება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარებით და შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის, სარეალიზაციოდ ხელმისაწვდომი ფინანსური აქტივებისა და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში (FVTPL) და სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში (FVOCI) აღებული ფინანსური ინსტრუმენტების გადაფასებით. ქვემოთ ახსნილია ის ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც გამოყენებულ იქნა წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგებების შედგენისას. ეს პოლიტიკა განუხრელად გამოიყენებოდა ყველა წარმოდგენილ პერიოდზე, თუ სხვა რამ არ არის მითითებული. იხ. განმარტება 5.

ამ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების დროს, მენეჯმენტს აქვს გონივრული მოლოდინი, რომ ჯგუფს და ბანკს გააჩნიათ ადეკვატური რესურსები, საიმისოდ, რომ გააგრძელონ ფუნქციონირება უახლოეს მომავალში.

მენეჯმენტმა განიხილა ბანკისა და ჯგუფის შესაძლებლობა, გააგრძელონ საქმიანობა, როგორც

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ფუნქციონირებადმა საწარმომ. კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენებისას, მენეჯმენტმა გაითვალისწინა ჯგუფისა და ბანკის ბიზნეს საქმიანობა, სტრატეგია, ძირითადი რისკები და გაურკვევლობები მისი მიზნების მიღწევაში და მუშაობის შედეგები. მენეჯმენტმა შეასრულა ჯგუფისა და ბანკის ფინანსური პროგნოზების შეფასება და საკვანძო პოზიციების ტესტირება, მათ შორის ფინანსური გეგმა და სტრატეგიის განხორციელება, მომგებიანობა, კაპიტალი და გადახდისუნარიანობა, ლიკვიდობა.

ამის საფუძველზე, მენეჯმენტი ადასტურებს, რომ მათ აქვთ გონივრული მოლოდინი, რომ ბანკს და ჯგუფს აქვთ ადეკვატური რესურსები ამ ფინანსური ანგარიშების დამტკიცების დღიდან 12 თვის განმავლობაში საოპერაციო არსებობის გასაგრძელებლად. მენეჯმენტმა არ იცის რაიმე არსებითი გაურკვევლობა, რომელიც დაკავშირებულია მოვლენებთან ან პირობებთან, რამაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვი შეიტანოს ბანკისა და ჯგუფის უნარზე გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ.

ამრიგად, ისინი აგრძელებენ ბუღალტრული აღრიცხვის უწყვეტი საქმიანობის (ფუნქციონირებადი საწარმოს) პრინციპის გამოყენებას კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას.

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშები. შვილობილი საწარმოები ის საინვესტიციო ობიექტებია, რომლებსაც ჯგუფი აკონტროლებს, რადგან ჯგუფს (ა) აქვს უფლებამოსილება, წარმართოს საინვესტიციო ობიექტების ის შესაბამისი საქმიანობა, რომელიც მნიშვნელოვან ზეგავლენას ახდენს მათ მოგებაზე; (ბ) ამ ობიექტებში მისი მონაწილეობიდან გამომდინარე, აქვს პოზიცია ან უფლება მათ ცვლად მოგებაზე და (გ) აქვს უნარი, გამოიყენოს მისი, როგორც ინვესტორის უფლებამოსილება, ზეგავლენა მოახდინოს ამ ობიექტების მოგების მოცულობაზე.

ძირითადი უფლებების, მათ შორის, პოტენციური ხმის უფლებების, არსებობა და ეფექტი მხედველობაში მიიღება იმის შეფასებისას, აქვს თუ არა ჯგუფს უფლებები სხვა სუბიექტზე.

შვილობილი კომპანიები კონსოლიდირებულად ითვლება იმ დღიდან, როცა კონტროლი გადადის ჯგუფზე, და დეკონსოლიდირდება კონტროლის შეწყვეტის დღიდან.

ბუღალტრული აღრიცხვის თვითღირებულების მეთოდი გამოიყენება, თუ შეძენილი ერთეული წარმოადგენს ბიზნესს: მას აქვს შენატანები და არსებითი პროცესი, რომლებიც ერთად მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს შედეგების შექმნის უნარს. ეს განმარტება ასევე გამოიყენება აღრუელი ეტაპის კომპანიებზე, რომლებსაც ჯერ არ აქვთ გამოშვებული შედეგები. შეძენილი ერთეული ბიზნესის შეფასებისას, ჯგუფს შეუძლია გამოიყენოს „კონცენტრაციის ტესტი“, რომლის მიხედვითაც შეძენილი აქტივები არ განიხილება ბიზნესად, თუ მთლიანი აქტივების არსებითად მთელი რეალური ღირებულება კონცენტრირებულია ერთ აქტივში ან მსგავს აქტივების ჯგუფში.

კომპანიათაშორის ტრანზაქციები, ჯგუფის კომპანიებს შორის განხორციელებული ტრანზაქციების ნაშთები და არარეალიზებული მოგება გამოირიცხება; ასევე გამოირიცხება არარეალიზებული დანაკარგები, თუ ღირებულების ამოღება შეუძლებელია. ბანკი და ყველა მისი შვილობილი კომპანია იყენებს ჯგუფის პოლიტიკის შესაბამის, ერთიან სააღრიცხვო პროცედურებს.

ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში. ინვესტიციები შვილობილ კომპანიებში აღირიცხება თვითღირებულების მეთოდით ბანკის ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში. თუ არსებობს ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ შვილობილ კომპანიაში გაკეთებული ინვესტიციის საბალანსო ღირებულება გაუფასურდა, გაუფასურების ზარალი იანგარიშება, როგორც სხვაობა ინვესტიციის საბალანსო ღირებულებასა და მის ანაზღაურებად ღირებულებას შორის. ანაზღაურებადი ღირებულება იანგარიშება, როგორც მისი სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს სიდიდეს გამოკლებული გაყიდვის ხარჯები და გამოყენების ღირებულება. წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი შეიძლება აღდგენილი იყოს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოხდა ცვლილება შეფასებებში, რომლებიც გამოყენებული იყო ინვესტიციის თანხის ასანაზღაურებლად, გაუფასურების ზარალის ბოლო აღიარების მომენტიდან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ფინანსური ინსტრუმენტები – გაანგარიშების ძირითადი პირობები. სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან რომელიც გადახდილია ვალდებულების გადასაცემად ბაზრის მონაწილეებს შორის ორმხრივ ტრანზაქციაში გაანგარიშების დღეს. სამართლიანი ღირებულების ყველაზე უკეთესი მტკიცებულება აქტიურ ბაზარზე მისი ფასია. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, რომელზეც აქტივებისა და ვალდებულებების ტრანზაქციები ხორციელდება ისეთი სიხშირით და მოცულობით, რომელიც საკმარისია ფასწარმოქმნის შესახებ მუდმივად ინფორმაციის მიღებისთვის. აქტიურ ბაზარზე სავაჭროდ განთავსებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება ითვლება, როგორც ცალკეული აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის და ბიზნესერთეულის მფლობელობაში მყოფი რაოდენობის პროდუქტი. ეს ასეა იმ შემთხვევაშიც კი, თუ ბაზრის ჩვეულებრივი ყოველდღიური ვაჭრობის მოცულობა საკმარისი არ არის ამ რაოდენობის ასათვისებლად და ერთი ტრანზაქციის ფარგლებში ამ პოზიციის გაყიდვის მიზნით შეკვეთების მიცემამ შეიძლება გავლენა იქონიოს კოტირებულ ფასზე.

იმ ფინანსური წარმოებულების ან სხვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების პორტფელი, რომლებიც ბაზარზე სავაჭროდ არ არის განთავსებული, იანგარიშება ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ჯგუფის სამართლიანი ღირებულებით იმ ფასის საფუძველზე, რომელიც მიღებული იქნებოდა წმინდა გრძელვადიანი პოზიციის (ანუ აქტივის) გაყიდვიდან, კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ, ან გადახდილი იქნებოდა წმინდა მოკლე პოზიციის (ანუ ვალდებულების) გადაცემისთვის (კონკრეტული რისკის პოზიციის სანაცვლოდ) გაანგარიშების დღეს ბაზრის მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ორმხრივ კომერციულ ტრანზაქციაში. ეს წესი გამოიყენება პერიოდულად სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული აქტივების მიმართ, თუ ჯგუფი: (ა) ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ამ ჯგუფის მართვას ახორციელებს კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ან კონკრეტული კონტრაგენტის საკრედიტო რისკის მიმართ ბიზნესერთეულის წმინდა პოზიციის საფუძველზე, ამ ბიზნესერთეულის რისკების მართვის ან საინვესტიციო სტრატეგიის შესაბამისად; (ბ) ამ საფუძველზე, აქტივებისა და ვალდებულებების ჯგუფის შესახებ ინფორმაციას აწვდის ბიზნესერთეულის მთავარ მენეჯმენტს; და (გ) საბაზრო რისკები, მათ შორის, ფინანსური აქტივებით და ფინანსური ვალდებულებებით გამოწვეული კონკრეტული საბაზრო რისკის (ან რისკების) მიმართ ბიზნესერთეულის პოზიციის ხანგრძლივობა არსებითად იგივეა.

ისეთი შეფასების მეთოდები, როგორცაა დისკონტირებული ფულადი ნაკადის მოდელი ან ბოლოდროინდელი „გაშლილი ხელის მანძილის“ (ე.წ. arm’s length) პრინციპით შესრულებული ტრანზაქციების მოდელი ან ინვესტიციის ობიექტების ფინანსური მონაცემების განხილვა, გამოიყენება იმ გარკვეული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის, რომლებზეც საერთაშორისო საბაზრო ფასის შესახებ ინფორმაცია არ მოიპოვება. სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშების ანალიზი ტარდება სამართლიანი ღირებულების იერარქიის შემდეგი დონეების მიხედვით: (ა) პირველი დონე მოიცავს აქტიურ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს; (ბ) მეორე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც ითვალისწინებს მოცემულ აქტივთან ან ვალდებულებასთან დაკავშირებით პირდაპირ (ანუ, ფასებით) ან არაპირდაპირ (ანუ ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვებად ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (გ) მესამე დონის გაანგარიშებები შეფასების ისეთი მეთოდებია, რომლებიც მხოლოდ დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს არ ეფუძნება (ანუ, ამ შემთხვევაში შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან არადაკვირვებად მონაცემებს). ითვლება, რომ სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონეებს შორის გადასვლა მოხდა ანგარიშების პერიოდის ბოლოს. იხ. 34. -ე განმარტება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ტრანზაქციის ხარჯები არის ის დამატებითი ხარჯები, რომელიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური ინსტრუმენტის შექმნას, გამოშვებას ან გაყიდვას. დამატებითი ხარჯი არის ხარჯი, რომლის გადახდაც არ მოხდებოდა, ოპერაცია რომ არ განხორციელებულიყო. ტრანზაქციის ხარჯი მოიცავს აგენტებისთვის (მათ შორის, თანამშრომლებისთვის, რომლებიც გაყიდვების აგენტების ფუნქციას ასრულებენ), კონსულტანტებისთვის, ბროკერებისთვის და დილერებისთვის გადახდილ საკომისიოებს, სახელმწიფო მარეგულირებელი ორგანოების და საფონდო ბირჟების მოსაკრებლებს, და გადაცემის გადასახადებს და მოსაკრებლებს. ტრანზაქციის ხარჯი არ მოიცავს სავალო პრემიებს ან დისკონტებს, დაფინანსების ხარჯებს ან შიდა ადმინისტრაციულ ან ფლობის ხარჯებს.

ამორტიზირებული ღირებულება (AC) არის თანხა, რომლითაც ფინანსური ინსტრუმენტები აღირიცხება თავდაპირველი აღიარებისას, მინუს ძირითადი თანხის დაფარვები, პლუს დარიცხული პროცენტი და, ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, მინუს გაუფასურების ზარალის რეზერვი. დარიცხული პროცენტი მოიცავს თავდაპირველი აღიარებისას გადავადებული ტრანზაქციის ხარჯების ამორტიზაციას და დაფარვის თანხის პრემიის ან დისკონტის ამორტიზაციას ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. დარიცხული საპროცენტო შემოსავალი და დარიცხული საპროცენტო ხარჯი, მათ შორის, წარმოშობისას გადავადებული საკომისიოები (თუ ასეთი არსებობს) არ არის წარმოდგენილი ცალკე და შეტანილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშის შესაბამისი მუხლების საბალანსო ღირებულებებში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდი არის საპროცენტო შემოსავლის ან საპროცენტო ხარჯის შესაბამის პერიოდში განაწილების მეთოდი, საბალანსო ღირებულებაზე მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთის უზრუნველსაყოფად (ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი). ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ნაღდი ანგარიშსწორების ან ფულადი შემოსულობების თანხას (მომავალი საკრედიტო დანაკარგების გარდა) ფინანსური ინსტრუმენტის სავარაუდო ვადაში ან უფრო მოკლე პერიოდში ფინანსური ინსტრუმენტის ბრუტო საბალანსო ღირებულებამდე.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ადისკონტირებს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ინსტრუმენტების ფულად ნაკადებს პროცენტის მომდევნო გადაფასების დღისთვის პრემიის ან დისკონტის გარდა, რომელიც ასახავს აღნიშნულ ინსტრუმენტში განსაზღვრულ ცვალებად განაკვეთზე საკრედიტო სპრედს, ან სხვა ცვლადებს, რომლებიც არ არის მორგებული საბაზრო განაკვეთებზე. ამგვარი პრემიები ან დისკონტების ამორტიზაცია ხორციელდება ინსტრუმენტის მთელი პერიოდის განმავლობაში. მიმდინარე ღირებულების გაანგარიშება მოიცავს ხელშეკრულების მხარეებს შორის გადახდილ ან მიღებულ ყველა იმ საკომისიოს, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შემადგენელი ნაწილია. აქტივებისათვის, რომლებიც იყო შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებით ("POCI") თავდაპირველი აღიარებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებას განიცდის საკრედიტო რისკის გათვალისწინებით, ანუ, ის იანგარიშება თავდაპირველი აღიარებისას მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით და არა ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდების მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტები - თავდაპირველი აღიარება. ფინანსური ინსტრუმენტები FFVTPL -ით თავდაპირველად აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულებაა გარიგების ფასი. მოგება ან ზარალი თავდაპირველ აღიარებისას აღირიცხება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ სამართლიან ღირებულებასა და ტრანზაქციის ფასს შორის არსებობს სხვაობა, რომლის დამტკიცება შესაძლებელია იმავე ინსტრუმენტით სხვა დაკვირვებადი საბაზრო ტრანზაქციების საფუძველზე ან ისეთი შეფასების მეთოდით, რომლის მონაცემებიც მოიცავს მხოლოდ მიმდინარე ბაზრების დაკვირვებად მაჩვენებლებს. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ EECL რეზერვის აღიარება ხდება ფინანსური აქტივებისათვის, რომლების შეფასებაც ხდება AAC-ს მიხედვით და სავალო ინსტრუმენტებზე, რომლებიც ფასდება FVOCI-ს მიხედვით, რაც იწვევს მომენტალურ სააღრიცხვო დანაკარგს.

ფინანსური აქტივების ყველა ის შესყიდვა და გაყიდვა, რომელთა მიწოდებაც მოითხოვება მარეგულირებელი ან საბაზრო შეთანხმებით დადგენილ ვალებში ("ჩვეულებრივი" შესყიდვა და გაყიდვა), აღირიცხება გარიგების დღეს, რომლის დროსაც ბანკი კისრულობს ფინანსური აქტივის მიწოდების ვალდებულებას. ყველა სხვა შესყიდვის აღიარება ხდება მაშინ, როცა ორგანიზაცია გახდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობების მონაწილე.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

დისკონტირებული ფულადი ნაკადების შეფასების ტექნიკის გამოყენებით ჯგუფი საზღვრავს უცხოური ვალუტის სამართლიან ღირებულებას, რომელიც არ ივარაუდება აქტიურ ბაზარზე. შეიძლება წარმოიშვას განსხვავება თავდაპირველი აღიარებისას სამართლიან ღირებულებას შორის, რომელიც მიიჩნევა ტრანზაქციის ფასად და თავდაპირველი აღიარებისას მესამე დონის მონაცემების და შეფასების ტექნიკის გამოყენებით განსაზღვრულ თანხას შორის. თუ განსხვავებები დარჩება მოდულების მონაცემთა კალიბრაციის შემდეგ, ეს განსხვავებები თავდაპირველად აღიარდება სხვა აქტივებში ან სხვა ვალდებულებებში და საბოლოოდ ამორტიზდება წრფივი მეთოდით უცხოური ვალუტის ფორვარდების ვადის განმავლობაში. განსხვავებები დაუყოვნებლივ აღიარდება მოგება-ზარალში თუ შეფასებისას მხოლოდ პირველი და მეორე დონის მონაცემები გამოიყენება.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - შეფასების კატეგორიები. ჯგუფი ახდენს ფინანსური აქტივების შეფასების კლასიფიკაციას შემდეგი კატეგორიების მიხედვით: FVTPL სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალში ასახვით,, FVOCI - სამართლიანი ღირებულება სხვა შემოსავლის საშუალებით და AC - ამორტიზირებული ღირებულებით. სავალო ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია: (1) ჯგუფის შესაბამისი აქტივების პორტფელის მართვის ბიზნესმოდელზე და (2) აქტივების ფულადი ნაკადის მახასიათებლებზე.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება - ბიზნეს-მოდელი. ბიზნესი მოდელი ასახავს, თუ როგორ მართავს ჯგუფი აქტივებს რათა ფულადი ნაკადი აწარმოოს, იმის მიუხედავად, მიზნად აქვს ჯგუფს აღებული: (1) აქტივებიდან მიიღოს მხოლოდ სახელმეკრულებო ფულის ნაკადები (“ფლობა სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების შეგროვების მიზნით”), ან (2) მიიღოს როგორც სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადები, ისე აქტივების გაყიდვიდან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები (“აქტივის ფლობა სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების და გაყიდვის მიზნით”) ან, თუ არც (1) და არც (2) მოდელი არ არის გამოყენებული, მაშინ ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება როგორც “სხვა” ბიზნესმოდელი და ფასდება სამართლიანი ღირებულებით მოგება-ზარალის მეშვეობით (FVTPL).

ბიზნესმოდელი განისაზღვრება აქტივების ჯგუფისათვის (პორტფელის დონეზე) და ეფუძნება ყველა არსებულ შესაბამის მტკიცებულებას იმ საქმიანობის შესახებ, რომელსაც ჯგუფი ახორციელებს შეფასების დღისთვის არსებული პორტფელისთვის განსაზღვრული ამოცანის შესასრულებლად. ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას ჯგუფი ითვალისწინებს ისეთ ფაქტორების, როგორებიცაა პორტფელის მიზნობრიობა და კომპოზიცია, წარსულის გამოცდილება, თუ როგორ გროვდებოდა ფულადი ნაკადები შესაბამისი აქტივებისათვის, როგორ ფასდება და იმართება რისკები, როგორ ფასდება აქტივების ეფექტურობა და როგორ ხორციელდება მენეჯერების კომპენსაცია. ჯგუფის მიერ მისი ფინანსური აქტივებისთვის ბიზნესმოდელის განსაზღვრისას გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხილეთ განმარტება 4 -ში.

ფინანსური აქტივები - კლასიფიკაცია და შემდგომი შეფასება – ფულადი ნაკადების მახასიათებლები. როცა ბიზნესმოდელი ითვალისწინებს აქტივების ფლობას სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით ან სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების ფლობას და გაყიდვას, ჯგუფი აფასებს, ეს ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). როცა დგინდება მათი ფულადი ნაკადების მოძრაობა SPPI მახასიათებლის შესაბამისია თუ არა, ფინანსური აქტივები, რომლებიც შეიცავს წარმოებულებს, განიხილება მთლიანობაში. შეფასების დროს, ჯგუფი ითვალისწინებს, შეესაბამება თუ არა სახელმეკრულებო ფულადი ნაკადების მოძრაობა ძირითადი დაკრედიტების პირობებს, ანუ პროცენტი შეიცავს მხოლოდ საკრედიტო რისკის ანაზღაურებას, ფულის დროით ღირებულებას, სხვა ძირითად დაკრედიტების რისკებს და მოგების მარჟას.

როდესაც სახელმეკრულებო პირობები ქმნის რისკის პოზიციას ან ცვალებადობას, რომელიც შეუთავსებელია ძირითადი დაკრედიტების პირობებთან, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება FVTPL-ის მიხედვით. SPPI შეფასება ხორციელდება აქტივის პირველადი აღიარებისას და შემდგომში არ ხდება მისი ხელახალი შეფასება. ფინანსური აქტივების SPPI ტესტირებისას ჯგუფის მიერ გამოყენებული კრიტიკული მსჯელობა იხ. განმარტება 4 -ში.

ფინანსური აქტივები - რეკლასიფიკაცია. ფინანსური ინსტრუმენტების რეკლასიფიკაცია ხდება მხოლოდ მაშინ, როცა იცვლება პორტფელის მთლიანობაში მართვის ბიზნესმოდელი. რეკლასიფიკაციას პერსპექტივის ეფექტი აქვს და ხდება ბიზნესმოდელის ცვლილების შემდეგ პირველი საანგარიშგებო პერიოდის დასაწყისიდან. კომპანიას ბიზნესმოდელი მიმდინარე და შედარებით პერიოდებში არ შეუცვლია და რეკლასიფიკაცია არ განუხორციელებია.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება - საკრედიტო ზარალის რეზერვი ECL-ისათვის (მოსალოდნელი

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

საკრედიტო დანაკარგები). ჯგუფი წინასწარ აფასებს ECL-ს, AC-ით და FVOCI-ით სავალო ინსტრუმენტებისთვის და ასევე სასესხო ვალდებულებებით და ფინანსური გარანტიებით გამოწვეული პოზიციებისთვის. ჯგუფი აფასებს ECL-ს და აღიარებს საკრედიტო დანაკარგების რეზერვებს ყოველ საანგარიშო თარიღისათვის. ECL-ის მაჩვენებელი ასახავს: (ა) მიუკერძოებლობას და შეწონილი თანხის აღბათობას, რომელიც დგინდება შესაძლო შედეგების დიაპაზონის შეფასების გზით; (ბ) ფულის დროით ღირებულებას, (გ) ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ყოველგვარი დამატებითი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, გასული მოვლენების, არსებული პირობების და სამომავლო პირობების პროგნოზების თაობაზე საანგარიშო პერიოდის დასასრულს.

AC-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტები წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიებისთვის, ECL-ის ცალკე რეზერვი ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშში ცალკე აღიარდება, როგორც ვალდებულება. FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ინსტრუმენტებისთვის, ცვლილებები ამორტიზებულ ღირებულებაში, სადაც არაა გათვალისწინებული ECL-ის რეზერვები, აღიარებულია მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების სხვა ცვლილებები კი აღიარებულია OCI-ში, როგორც მოგებას გამოკლებული დანაკარგები სავალო ინსტრუმენტებზე FVOCI-ით.

ჯგუფი გაუფასურებაზე იყენებს სამეტაპიან მოდელს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კრედიტის ხარისხში მომხდარი ცვლილებების მიხედვით. ფინანსური ინსტრუმენტი, რომელიც საკრედიტო რისკის მიხედვით არ გაუფასურებულა თავდაპირველი აღიარებისას, კლასიფიცირდება 1 ეტაპზე. 1 ეტაპის ფინანსურ აქტივებზე ECL ითვლება თანხით, რომელიც უდრის არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის ნაწილს, რომელიც გამომდინარეობს მომდევნო 12 თვეში ან ვადის ბოლომდე მოსალოდნელი დეფოლტის მოვლენებიდან, თუ უფრო მოკლეა. („12-თვიანი ECL) თუ ჯგუფი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ გამოავლენს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას („SICR“), აქტივი 2 ეტაპზე გადადის და მისი ECL ითვლება არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL-ის მიხედვით, ანუ სახელმეკრულებო ვადის ბოლომდე, მაგრამ მოსალოდნელი ავანსების, თუ ასეთი არის, გათვალისწინებით („არსებობის მთელი პერიოდის ECL“). იმისთვის, თუ როგორ ადგენს ჯგუფი, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, იხ. განმარტება 31. თუ ჯგუფი დაადგენს, რომ ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკის მიხედვითაა გაუფასურებული, აქტივი გადადის მე-3 ეტაპზე და მისი ECL ითვლება, როგორც არსებობის მთელი პერიოდის ECL. საკრედიტო რისკით გაუფასურებული აქტივების და დეფოლტის ჯგუფისეული დეფინიცია იხ. განმარტებაში 31. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც არის შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკით გაუფასურებული, („POCI აქტივები“), ECL ყოველთვის ითვლება, როგორც არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL. განმარტება 31 გვთავაზობს ინფორმაციას მონაცემების, ვარაუდების და საპროგნოზო ტექნიკის შესახებ, რომლებიც ECL-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება.

ფინანსური გარანტიების და საკრედიტო ვალდებულებებისთვის, ECL-ის რეზერვი „ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვების“ ნაწილში განცხადდება, როგორც ვალდებულება.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR). იმისათვის, რათა განისაზღვროს, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას, ჯგუფი ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდში მომხდარ დეფოლტის რისკს საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აღიარებს თავდაპირველი აღიარების თარიღისთვის არსებულ დეფოლტის რისკს. შეფასება ითვალისწინებს საკრედიტო რისკის შედარებით ზრდას და არა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს რისკის გარკვეული დონის მიღწევას. ჯგუფი ითვალისწინებს ყველა არასათანადო ხარჯის და ძალისხმევის გაწევის გარეშე არსებულ გონივრულ და დამხმარე საპროგნოზო ინფორმაციას, რაც მოიცავს მთელ რიგ ფაქტორებს, მათ შორის კონკრეტული კლიენტთა პორტფელის ქცევით ასპექტებს. ჯგუფი საკრედიტო რისკის ზრდის ქცევით მაჩვენებლებს ვადაგადაცილებამდე გამოავლენს და შესაბამის საპროგნოზო ინფორმაციას საკრედიტო რისკის შეფასებაში შეიტანს, ან ცალკეული ინსტრუმენტის, ან პორტფელის დონეზე. იხ. განმარტება 31.

ECL რომ კლიენტებზე გაცემულ ყველა სესხსა და ავანსზე იზომებოდეს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ით, (ანუ, ამჟამად 1 და 2 ეტაპებს მიკუთვნებულებიც, 12-თვიანი ECL-ით), მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2,663 ათასი ლარით მეტი იქნებოდა (2022 წლის 31 დეკემბერს: 4,481 ათასი ლარით მეტი).

ბიზნესმოდელის შეფასება. ბიზნესმოდელი წარმართავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას. ბიზნესმოდელის შეფასებისას მენეჯმენტმა იმსჯელა ფინანსური ინსტრუმენტების აგრეგაციის დონისა

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

და პორტფელის განსაზღვრის შესახებ. გაყიდვების გარიგების შეფასებისას ჯგუფი განიხილავს მათ ისტორიულ სიხშირეს, ვადებს და ღირებულებას, გაყიდვების მიზნებს და მოლოდინებს სამომავლო საქმიანობის შესახებ. გაყიდვების გარიგებები, რომლებიც მიზნად ისახავს პოტენციური ზარალის შემცირებას კრედიტის გაუარესების გამო, „ამოღების მიზნით ფლობის“ ბიზნესმოდელის შესაბამისად მიიჩნევა. ვადის დადგომამდე სხვა გაყიდვები, რომლებიც არაა დაკავშირებული საკრედიტო რისკების მართვის საქმიანობასთან, ასევე შეესაბამება ბიზნესმოდელს „ამოღების მიზნით ფლობა“, იმ პირობით, რომ ისინი არაა ხშირი ან უმნიშვნელოა ღირებულებით, როგორც ცალკე, ისე აგრეგირებულად.

ჯგუფი გაყიდვების ტრანზაქციების მნიშვნელობას ამგვარად ადგენს: გაყიდვების ღირებულებას ადარებს პორტფელის ღირებულებას, ამ დროს გააჩნია, როგორია ბიზნესმოდელის შეფასება პორტფელის საშუალო პერიოდის განმავლობაში. ამასთან, ფინანსური აქტივის გაყიდვები, რომელიც მოსალოდნელია მხოლოდ სტრესის სცენარში, ან ცალკეული მოვლენის საპასუხოდ, რომელიც ჯგუფის კონტროლის მიღმაა, არაა განმეორებადი და არ შეიძლება ჯგუფს მისი მოლოდინი ჰქონოდა, განიხილება, როგორც შემთხვევითი და ბიზნესმოდელის ამოცანას აცდენილი და არ იმოქმედებს შესაბამისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციაზე.

ბიზნესმოდელი „ამოღების მიზნით ფლობა“ ნიშნავს, რომ აქტივების ფლობის მიზანია ფულადი ნაკადების ამოღება, მაგრამ გაყიდვაც ასევე ბიზნესმოდელის მიზნის ნაწილია, მაგალითად, ლიკვიდობის საჭიროებების მართვა, კონკრეტული ამონაგების მიღწევა, ან ფინანსური აქტივების ხანგრძლივობის შეთანხმება იმ ვალდებულებების ხანგრძლივობასთან, რომლებიც აფინანსებს ამ აქტივებს.

ნარჩენ კატეგორიაში შედის ფინანსური აქტივების ის პორტფელები, რომელთა მართვა ხდება ფულადი ნაკადების რეალიზაციის მიზნით, ძირითადად, გაყიდვის გზით, მაგალითად, სადაც არსებობს ვაჭრობის მაგალითი. საკონტრაქტო ფულადი ნაკადის ამოღება ამ ბიზნესმოდელისთვის ხშირად შემთხვევითობის საფუძველზე ხდება.

იმის განსაზღვრა, ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს (SPPI). იმის დადგენა, ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადი არის თუ არა მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვა, მსჯელობას მოითხოვს.

ფულის დროითი ღირებულების ელემენტი შეიძლება შეიცვალოს, მაგალითად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საპროცენტო განაკვეთი პერიოდულად იცვლება, მაგრამ ეს ცვლილება არ ემთხვევა სავალო ინსტრუმენტის საბაზო საპროცენტო განაკვეთში ჩადებულ შინაარსს, მაგალითად, სესხი იხდის სამთვიან ბანკთაშორის განაკვეთს, მაგრამ პროცენტი იცვლება ყოველ თვეში. ფულის შეცვლილი დროითი ღირებულების ეფექტი შეფასდა შესაბამისი ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების საორიენტაციო სავალო ინსტრუმენტთან შედარების საშუალებით, რომელსაც SPPI ფულადი ნაკადები აქვს, როგორც თითოეული პერიოდისთვის, ისე კუმულაციურად, ინსტრუმენტის ვადის განმავლობაში. შეფასება ჩატარდა ყველა გონივრულად შესაძლებელი სცენარისთვის, მათ შორის გონივრულად შესაძლებელი ფინანსური სტრესის სიტუაციისთვის, რომელსაც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს ფინანსურ ბაზრებზე. ჯგუფმა გამოიყენა 10%-იანი ბარიერი იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად განსხვავდება თუ არა საორიენტაციო ინსტრუმენტებს დაპირისპირებული განსხვავებები. ფულადი ნაკადების მქონე სცენარის შემთხვევაში, რომელიც მნიშვნელოვნად განსხვავდება საორიენტაციო მაჩვენებლისაგან, შეფასებული ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადები არ არის SPPI და ინსტრუმენტის აღრიცხვა ხდება FVTPL- ით.

ჯგუფმა დაადგინა და გაითვალისწინა სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ცვლის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან რაოდენობას. SPPI-ს კრიტერიუმში დაკმაყოფილებულია იმ შემთხვევაში, თუ სესხი ადრეული ანგარიშსწორების საშუალებას იძლევა, ხოლო წინასწარ გადახდილი თანხა არსებითად წარმოადგენს ძირითად თანხას და დარიცხულ პროცენტს, გარდა ამისა, გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის. აქტივის ძირითადი თანხა არის სამართლიან ღირებულებას თავდაპირველი აღიარებისას გამოკლებული შემდგომი ძირითადი დაფარვები, ანუ გადახდები პროცენტის გარდა, რომელიც განისაზღვრება ეფექტური პროცენტის მეთოდით. ამ პრინციპის გამონაკლისის სახით სტანდარტი ასევე ფარავს იმ ინსტრუმენტებს, რომლებსაც აქვთ წინასწარი გადახდის მანასიათებლები, რომლებიც აკმაყოფილებენ SPPI-ის შესასრულებლად შემდეგ პირობას: (i) აქტივი წარმოიქმნება პრემიით ან დისკონტით, (ii) წინასწარი გადახდის თანხა წარმოადგენს სახელშეკრულებო პარიტეტულ თანხას და დარიცხულ პროცენტს, ასევე გონივრულ დამატებით ანაზღაურებას ხელშეკრულების ვადაზე ადრე შეწყვეტისათვის, და (ii) წინასწარი გადახდის მანასიათებლის სამართლიანი ღირებულება არ არის არსებითი საწყის აღიარებაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ინსტრუმენტები, რომლებმაც ვერ გაიარეს SPPI ტესტი, აღირიცხება FVTPL-ით.

ფინანსური აქტივები - ჩამოწერა. ფინანსური აქტივები მთლიანად ან ნაწილობრივ ჩამოიწერება, როცა ჯგუფი ამოწურავს ამოღების ყველა პრაქტიკულ ძალისხმევას და დაასკვნის, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს. ჩამოწერა აღიარების შეწყვეტას ნიშნავს. იმის დასადაგენად, რომ ამოღების გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, შემდეგი მაჩვენებლები გამოიყენება: სესხების 180 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება და ჩამოწერის დღეს უზრუნველყოფის არარსებობა. ბანკი ასევე ჩამოწერს სესხებს, რომლებიც უზრუნველყოფილი იყო, მაგრამ ვადაგადაცილებული ვალდებულების აღსრულების პროცესი დასრულებულია და ყველა არსებული უზრუნველყოფა გაყიდულია აუქციონზე, ან დასაკუთრებულია. დარჩენილი არაუზრუნველყოფილი ვალდებულება ჩამოიწერება, მაშინაც კი, როცა ჩამოწერის მომენტისთვის ვალდებულების ვადაგადაცილებული ნაწილი არ არსებობს.

ექსპერტული რეკომენდაციის მიხედვით, ჯგუფმა შეიძლება ჩამოწეროს ის ფინანსური აქტივები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება აღსრულების დონისძიებას იმ დროისთვის, როცა ჯგუფი ხელშეკრულების მიხედვით ვადადამდგარი თანხების ამოღებას ცდილობს, მაგრამ არ არსებობს ამოღების გონივრული მოლოდინი, ან მოსალოდნელი ამოღება უმნიშვნელოა დარჩენილ ვალდებულებასთან შედარებით.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლებისთვის, იმის განსაზღვრა, რომ ფულადი ნაკადების მეშვეობით აღდგენის გონივრული მოლოდინი არ არსებობს, მენეჯმენტის განსჯაზეა დამოკიდებული და ცალკეული კლიენტების მახასიათებლებს ითვალისწინებს.

ფინანსური აქტივები - აღიარების შეწყვეტა. ჯგუფი წყვეტს ფინანსური აქტივების აღიარებას, როცა ა) აქტივები გამოსყიდულია ან ამ აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება სხვაგვარადაა ამოწურული, ან ბ) ჯგუფს გასხვისებული აქვს ფინანსური აქტივებიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან ვალდებულების გადაკისრების შესახებ ხელშეკრულება აქვს დადებული და თან 1) ასევე ასხვისებს აქტივის ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს ან 2) ფლობის ყველა რისკს და სარგებელს არც ასხვისებს და არც ინარჩუნებს, მაგრამ არც მათზე კონტროლს იტოვებს. კონტროლი ნარჩუნდება, როცა კონტრაგენტს არ აქვს აქტივის დაუკავშირებელ მესამე მხარეზე სრულად გაყიდვის პრაქტიკული უნარი, გაყიდვაზე შეზღუდვების დაწესების საჭიროების გარეშე.

ფინანსური აქტივები - მოდიფიკაცია. ხანდახან ჯგუფი ფინანსური აქტივების სახელშეკრულებო პირობებზე ხელახლა მოლაპარაკებას მართავს ან სხვაგვარად ცვლის მათ.

როდესაც ფინანსური აქტივები ხელშეკრულებით იცვლება (მაგ. ხელახალი მოლაპარაკება), ჯგუფი აფასებს არის თუ არა ცვლილება არსებითი და უნდა გამოიწვიოს თუ არა თავდაპირველი აქტივის აღიარების შეწყვეტა და ახალი აქტივის აღიარება სამართლიანი ღირებულებით. ეს შეფასება ეფუძნება პირველ რიგში ხარისხობრივ ფაქტორებს, რომლებიც აღწერილია შესაბამის სააღრიცხვო პოლიტიკაში და საჭიროებს მნიშვნელოვან მსჯელობას. კერძოდ, ჯგუფი იყენებს მსჯელობას, როცა წყვეტს, უნდა შეუწყდეს თუ არა აღიარება კრედიტით გაუფასურებული, ხელახალ მოლაპარაკებებს დაქვემდებარებული სესხებას და უნდა ჩაითვალოს თუ არა ახალი აღიარებული სესხები თავდაპირველი აღიარებისას კრედიტით გაუფასურებულად. აღიარების შეწყვეტის შესახებ შეფასება დამოკიდებულია იმაზე, შეიცვლება თუ არა რისკები და სარგებელი, ანუ მოსალოდნელი (და არა სახელშეკრულებო) ფულადი ნაკადების ცვალებადობა ასეთი მოდიფიკაციის შედეგად.

როცა ხარისხობრივი ანალიზის შედეგად ბანკი ვერ აღმოაჩენს ისეთ კრიტერიუმებს, რომელიც აღიარების შეწყვეტამდე მიიყვანს, საჭიროა დამატებითი რაოდენობრივი ტესტირების ჩატარება. ამ დროს მოდიფიკაცია ძირითადად მიიჩნევა, თუ შეცვლილი პირობებით ფულადი ნაკადების მიმდინარე წმინდა ღირებულება, გადანდობილი ან მიღებული საკომისიოს ჩათვლით, სულ მცირე 10 პროცენტით განსხვავდება მოდიფიკაციამდელი ფინანსური აქტივის დარჩენილი ფულადი ნაკადების მიმდინარე წმინდა ღირებულებისგან. ორივე მათგანი დისკონტირდება მოდიფიკაციამდელი ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

როცა ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების შესახებ ხდება ხელახალი მოლაპარაკება ან მათი სხვაგვარი ცვლილება და ამგვარი ხელახალი მოლაპარაკება ან მოდიფიკაცია არ სრულდება ამ ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტით, ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ფინანსური აქტივის ბრუტო

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

საბალანსო ღირებულებას და მოგება-ზარალში აღიარებს მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს. ფინანსური აქტივის ბრუტო საბალანსო ღირებულება ხელახლა გაანგარიშდება, როგორც ხელახალ მოლაპარაკებას დაქვემდებარებული ან მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც დისკონტირდება ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით. გაწეული ხარჯები ან საკომისიოები აკორექტირებს მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ პერიოდში.

თუ მოდიფიცირებული პირობები ძირეულად განსხვავდება, თავდაპირველი აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ჯგუფი თავდაპირველი ფინანსური აქტივის აღიარებას წყვეტს, და აღიარებს ახალ აქტივს სამართლიანი ღირებულებით. აღიარების თარიღი მიიჩნევა თავდაპირველი აღიარების თარიღად საბოლოოდ გაუფასურების გაანგარიშების მიზნებისთვის, ასევე იმის დადგენისთვის, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას.

სამართლიანი ღირებულებით აღიარებაშეწყვეტილი თავდაპირველი აქტივის საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, ძირეულად მოდიფიცირებულ აქტივს შორის განსხვავება აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, თუ განსხვავების არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციას არ მიეწერება.

ისეთ სიტუაციაში, სადაც აღიარების შეწყვეტა გამოწვეული იყო კონტრაგენტის ფინანსური სირთულეებით და თავდაპირველად შეთანხმებული გადახდების გაკეთების უუნარობით, ჯგუფი თავდაპირველ და გადასინჯულ მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობებს ერთმანეთს ადარებს, რითაც აფასებს, აქტივის რისკები და სარგებელი ძირეულად განსხვავდება თუ არა ხელშეკრულების მოდიფიკაციის შედეგად. თუ რისკები და სარგებელი ძირეულად არ იცვლება, მოდიფიცირებული აქტივი მნიშვნელოვნად არ განსხვავდება თავდაპირველისგან და მოდიფიკაცია არ სრულდება აღიარების შეწყვეტით.

ჯგუფი ხელახლა ანგარიშობს ბრუტო საბალანსო ღირებულებას მოდიფიცირებული სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით (ან კრედიტით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით POCI ფინანსური აქტივების შემთხვევაში) და მოდიფიკაციის მოგებას ან ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები - გაანგარიშების კატეგორიები. ფინანსური ვალდებულებები კლასიფიცირდება, როგორც საბოლოოდ AC-ით დათვლილი, გარდა, 1) FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებებისა: ეს კლასიფიკაცია ვრცელდება დერივატივებზე, რეალიზაციისთვის განკუთვნილ ფინანსურ ვალდებულებებზე (მაგ. ფასიანი ქაღალდების მოკლე პოზიციებზე), შემსყიდველის მიერ აღიარებულ ვალდებულებებზე ბიზნესკომბინაციაში და სხვა ფინანსურ ვალდებულებებზე, რომლებიც ასეთად აღიარდება თავდაპირველი აღიარებისას და 2) ფინანსური გარანტიების ხელშეკრულებების და სასესხო ვალდებულებებისა.

ფინანსური ვალდებულებები - აღიარების შეწყვეტა. ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება, როცა ისინი ამოიწურება (ანუ, როცა ხელშეკრულებაში დაფიქსირებული ვალდებულება მოიხსნება, გაუქმდება ან ვადა გაუვა).

ჯგუფსა და ჯგუფის სავალო ინსტრუმენტების თავდაპირველი კრედიტორებს შორის ძირეულად განსხვავებული პირობების ურთიერთგაცვლა, ასევე არსებული ფინანსური ვალდებულებების პირობების ძირეული მოდიფიკაციები აღიარდება, როგორც თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების ამოწურვა და ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება. პირობები ძირეულად განსხვავდება, თუ ახალი პირობებით, ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულება, მათ შორის გადახდილი საკომისიოები, მიღებული და თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული საკომისიოების გამოკლებით, სულ მცირე 10%-ით განსხვავდება თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი ფულადი ნაკადების დღევანდელი ღირებულებისგან. ამასთან, გასათვალისწინებელია სხვა ხარისხობრივი ფაქტორები, როგორცაა ინსტრუმენტის ვალუტა, საპროცენტო განაკვეთის ტიპების ცვლილება, ინსტრუმენტის ახალი კონვერსიის მახასიათებლები და სესხების კოვენანტების ცვლილება.

თუ სავალო ინსტრუმენტების ურთიერთგაცვლა ან პირობების მოდიფიკაცია აღიარდება, როგორც ამოწურული, შესაბამისი ხარჯები და საკომისიოები აღიარდება, როგორც ამოწურვის მოგების ან ზარალის ნაწილი. თუ ურთიერთგაცვლა და მოდიფიკაცია არ აღიარდება ამოწურვად, ვალდებულების საბალანსო

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ღირებულება კორექტირდება გაწეული ხარჯებით და საკომისიოებით და ამორტიზდება მოდიფიცირებული ვალდებულების არსებობის დარჩენილ პერიოდზე.

ვალდებულებების მოდიფიკაცია, რომელიც არ სრულდება ამოწურვით, აღირიცხება, როგორც პროგნოზის ცვლილება, ამორტიზაციის უკანა თარიღით დარიცხვის კუმულაციური მეთოდის გამოყენებით, შესაბამისი მოგება ან ზარალი მოგება-ზარალში აღიარდება, თუ საბალანსო ღირებულებების განსხვავებების ეკონომიკური არსი მფლობელებთან კაპიტალის ტრანზაქციებს არ მიეწერება.

ფული და ფულის ეკვივალენტები. ფული და ფულის ეკვივალენტები ის მუხლებია, რომლებიც თავისუფლად კონვერტირდება ცნობილ ფულად თანხებად და რომელთა ღირებულების შეცვლის რისკი უმნიშვნელოა. ფული და ფულადი ეკვივალენტები მოიცავს ბანკთაშორის განთავსებებს და რეპო და უკურეპო ხელშეკრულებებს სხვა ბანკებთან, რომელთა დაფარვის თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. თანხები, რომლებიც დაბლოკილია სამ თვეზე მეტი ხნით, ამოღებულია კატეგორიიდან „ფული და ფულის ეკვივალენტები“ როგორც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში, ისე ფულადი ნაკადების მოძრაობის განცხადების მიზნებისთვის. ფული და ფულის ეკვივალენტები AC-ით აღირიცხება.

ფულადი სახსრები სებ-ში. სებ-ში განთავსებული სავალდებულო ფულადი სახსრების რეზერვი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით და წარმოადგენს საპროცენტო განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც არ შეიძლება ჯგუფის ყოველდღიური საქმიანობის დაფინანსებისთვის და ამიტომ, ფულადი ნაკადების მოძრაობის კონსოლიდირებული ანგარიშგების მიზნებისთვის, არ მიიჩნევა ფულისა და ფულის ეკვივალენტების შემადგენელ ნაწილად.

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება, როცა ჯგუფი ფულს კონტრაგენტთა ბანკებში ავანსის სახით გადარიცხავს. მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი სავალო ფასიან ქაღალდებში გაკეთებულ ინვესტიციებს აკლასიფიცირებს, როგორც AC-ით, FVOCI-ით ან FVTPL-ით აღირიცხულს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხულია AC-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციაა და როცა ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ ისინი თვითნებურად არ არის FVTPL დანიშნულების, სააღრიცხვო შეუსაბამობის მნიშვნელოვნად შემცირების მიზნით.

სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხულია FVOCI-ით, თუ მათი დანიშნულება სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაცია და გაყიდვაა, როცა ასეთი ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს, და თუ არ არის FVTPL დანიშნულების. ამ აქტივებიდან საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მეთოდით პროგნოზირებული გაუფასურების რეზერვი აღიარდება წლის მოგება-ზარალში. საბალანსო ღირებულების ყველა სხვა ცვლილება აღიარდება OCI-ში. როცა სავალო ფასიანი ქაღალდის აღიარება წყდება, ადრე OCI-ში აღიარებული კუმულაციური მოგება ან ზარალი OCI-დან გადაკლასიფიცირდება მოგებაში ან ზარალში.

ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში აღირიცხება FVTPL-ით, თუ ისინი არ აკმაყოფილებს AC-ის ან FVOCI-ის კრიტერიუმებს. ჯგუფს ასევე შეუძლია ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში FVTPL დანიშნულება მიანიჭოს თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ამ ალტერნატივის არჩევა მნიშვნელოვნად შეამცირებს ბუღალტრულ შეუსაბამობას იმ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს შორის, რომლებიც აღიარდება ან ანგარიშდება სხვადასხვა სააღრიცხვო საფუძვლებით.

კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები. კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები ჩაიწერება, როცა ჯგუფი გასცემს ფულს კლიენტისგან მისაღები სესხის შესასყიდად ან წარმოშობისთვის. ბიზნესმოდელიდან და ფულადი ნაკადების მოძრაობის მახასიათებლებიდან გამომდინარე, ჯგუფი კლიენტებზე გაცემულ სესხებს და ავანსებს აკლასიფიცირებს ერთ-ერთ შემდეგ კატეგორიაში: 1) AC: სესხები, რომლებიც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მობილიზაციისთვისაა განკუთვნილი და ეს ნაკადები წარმოადგენს SPPI-ს და სესხები, რომლებსაც თვითნებურად არ მიენიჭება FVTPL დანიშნულება, და 2) FVTPL: სესხები, რომლებიც არ აკმაყოფილებს SPPI ტესტს ან სხვა AC ან FVOCI

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

კრიტერიუმებს ითვლება FVTPL-ით.

გაუფასურების რეზერვები განისაზღვრება ECL მოდელების მიხედვით. განმარტება 31 შეიცავს ინფორმაციას ECL გაანგარიშებაში გამოყენებული მონაცემების, ვარაუდების და პროგნოზების ტექნიკის შესახებ, მათ შორის ახსნას, თუ როგორ შეაქვს ჯგუფს საპროგნოზო ინფორმაცია ECL მოდელებში.

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა. დასაკუთრებული უზრუნველყოფა წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც ჯგუფი მიიღებს ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. თავდაპირველად აქტივები აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით და შეიტანება კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა“, „სხვა ფინანსური აქტივები“, „საინვესტიციო ქონება“ ან „სასაქონლო-მატერიალური მარაგები“ სხვა აქტივებში, გააჩნია მათ ბუნებას და ჯგუფის მიზანს ამ აქტივების ამოღებასთან დაკავშირებით. საბოლოოდ, ისინი წინასწარ ითვლება და აღირიცხება ამ კატეგორიის აქტივებთან დაკავშირებული სააღრიცხვო პოლიტიკის თანახმად. დასაკუთრებული აქტივების მარაგები აღირიცხება უმცირესი ღირებულებით, ანუ წმინდა რეალიზებადი ღირებულებით. სარეალიზაციო ან გრძელვადიან აქტივებთან და გასხვისების ჯგუფებთან დაკავშირებით სააღრიცხვო პოლიტიკას ჯგუფი იყენებს დასაკუთრებულ უზრუნველყოფაზე, როცა ამგვარი კლასიფიკაციისთვის შესაბამისი პირობები დაგულია საანგარიშო პერიოდის ბოლოს.

სასესხო ვალდებულებები. ჯგუფი გასცემს ვალდებულებებს სესხებზე. ეს ვალდებულებები გამოუთხოვადი ან გამოთხოვადი მხოლოდ მატერიალურ უარყოფით ცვლილებასთან მიმართებაში. ამგვარი ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რაც როგორც წესი დასტურდება მიღებული საკომისიოებით. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით ვალდებულების არსებობის პერიოდში, გარდა სესხების წარმოშობის ვალდებულებებისა, თუ არის იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ დაკრედიტების ხელშეკრულებას დადებს და არ მოელოს ამ სესხის გაყიდვას წარმოშობიდან მოკლე ვადაში; ამგვარი სასესხო ვალდებულების საკომისიოები გადავადდება და შეიტანება სესხის საბალანსო ღირებულებაში თავდაპირველი აღიარებისას. თითოეული საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, ვალდებულებები ითვლება 1) თავდაპირველი აღიარების თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ბალანსით, პლუს 2) ზარალის რეზერვის თანხით, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელით, თუ ვალდებულება ითვალისწინებს სესხის გაცემას საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე ქვემოთ, რა შემთხვევაშიც დათვლა ხდება ამ ორი თანხიდან უმაღლესით. სასესხო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს ვალდებულებას. იმ ხელშეკრულებებისთვის, რომლებიც მოიცავს როგორც სესხს ისე აუთვისებელ ვალდებულებას და როცა ჯგუფს არ შეუძლია ცალკე განსხვავოს აუთვისებელი ვალდებულების და სესხის კომპონენტის ECL, აუთვისებელი ვალდებულების ECL აღიარდება სესხზე ზარალის რეზერვთან ერთად. რამდენადაც კომბინირებული ECL-ები აჭარბებს სესხის ბრუტო საბალანსო ღირებულებას, ისინი აღიარებულია ვალდებულებად.

ფინანსური გარანტიები. ფინანსური გარანტიები მოითხოვს, რომ ჯგუფმა სპეციალური გადახდები გააკეთოს, რათა გარანტიის მფლობელს აუნაზღაუროს მის მიერ გაწეული ზარალი, რომელიც გამოიწვია კონკრეტული დებიტორის მიერ ვადადამდგარი ვალდებულების გაუსტუმრებლობამ სავალო ინსტრუმენტის თავდაპირველი ან მოდიფიცირებული პირობების თანახმად. ფინანსური გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რისი დასტურიცაა მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) გარანტირებული პოზიციის ზარალის რეზერვის ოდენობა, რომელიც განისაზღვრება მოსალოდნელი ზარალის მეთოდით და 2) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას. ამასთან, ECL ზარალის რეზერვი აღიარდება იმ მისაღები საკომისიოებისთვის, რომლებიც ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშში აღიარებულია, როგორც აქტივი.

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ითვალისწინებს კომპენსაციას იმ შემთხვევებში, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს კონტრაქტით დაკისრებულ ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით არაფინანსური ეფექტიანობის რისკი გადაეცემა საკრედიტო რისკთან ერთად. ეფექტიანობის გარანტიები თავდაპირველად აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც ადასტურებს მიღებული საკომისიოები. ეს თანხა ამორტიზდება წრფივი მეთოდით გარანტიის არსებობის პერიოდში. თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, გარანტიები ითვლება, როგორც უმაღლესი მაჩვენებელი ამ სიდიდეებს შორის: 1) თანხის დარჩენილი არაამორტიზებული ნაწილი თავდაპირველი აღიარებისას და 2) თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კონტრაქტზე ანგარიშსწორებისთვის საჭირო დანახარჯის საუკეთესო წინასწარი შეფასება, დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებით. როცა ჯგუფს კონტრაქტით მინიჭებული აქვს უფლება, ეფექტიანობის გარანტიის კონტრაქტების ანგარიშსწორებისთვის გადახდის თანხების ამოსაღებად მიმართოს კლიენტს, ეს თანხები გარანტიის მიმდებისთვის ზარალის ანაზღაურების გადაცემისას აღიარდება, როგორც აქტივი. ეს საკომისიოები აღიარდება მოგება-ზარალის „საკომისიო შემოსავლების“ კატეგორიაში.

საინვესტიციო ქონება. საინვესტიციო ქონება არის ქონება, რომელსაც ჯგუფი ფლობს გაქირავებიდან შემოსავლის მისაღებად ან კაპიტალის ღირებულების ზრდისთვის, ან ორივე მიზნით, და რომელიც ჯგუფის მიერ არ არის დაკავებული. საინვესტიციო ქონება მოიცავს აქტივებს მშენებლობის პროცესში, რომელიც მომავალში გამოიყენება საინვესტიციო ქონებად.

საინვესტიციო ქონება განცხადებულია თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა.

შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა. შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა განცხადდება თვითღირებულებით ან გადაფასებული თანხებით, როგორც ქვემოთაა აღწერილი, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების რეზერვი, სადაც საჭიროა.

საკმაო რეგულარულობით, შენობები გადაფასებას ექვემდებარება, რათა ზუსტად იყოს ცნობილი, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმ ღირებულებისგან, რომელიც დადგინდებოდა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებისას. საბალანსო ღირებულების ზრდა, რომელსაც გადაფასებისას აქვს ადგილი, კრედიტდება სხვა სრულ შემოსავალში და ზრდის გადაფასების ნამეტს კაპიტალში. შემცირება, რომელიც აოფსტებს იმავე აქტივის წინა ზრდებს, აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში და ამცირებს ადრე აღიარებულ გადაფასების ნამეტს კაპიტალში; ყველა სხვა შემცირება აღირიცხება წლის მოგება-ზარალში. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გადაფასების რეზერვი, რომელიც კაპიტალშია შეტანილი, პირდაპირ გადადის გაუნაწილებელ მოგებაში, როცა გადაფასების ნამეტი რეალიზდება აქტივის აქტიური მოხმარებიდან გამოსვლის ან გასხვისებისას.

თუ არ არსებობს სამართლიანი ღირებულების ბაზრიდან გამომდინარე მტკიცებულება, მაშინ სამართლიანი ღირებულება წინასწარ ფასდება შემოსავლის მიდგომის გამოყენებით.

მცირე შეკეთებების ხარჯები და ყოველდღიური საექსპლუატაციო დანახარჯები მათი გაწვევისას ტარდება. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის დიდი ნაწილების ან კომპონენტების მოცვლის ხარჯები კაპიტალიზაციას გადის, გამოცვლილი ნაწილი კი აღირიცხება, როგორც აქტიური მოხმარებიდან გამოსული.

საიჯარო ქონების გაუმჯობესება არის ჯგუფის მიერ დაქირავებულ საკუთრებაში განხორციელებული ცვლილებები მისი კონკრეტული ბიზნეს საჭიროებებისა და პრეფერენციების შესაბამისად. საოფისე აღჭურვილობა, მანქანები, იჯარის გაუმჯობესებები განცხადდება თვითღირებულებით, დაგროვილი ამორტიზაციის და დაგროვილი გაუფასურების ზარალის გარეშე, ასეთის არსებობის შემთხვევაში.

თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, მენეჯმენტი აფასებს, არის თუ არა შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის გაუფასურების რამე ნიშნები. თუ არის, მენეჯმენტი წინასწარ აფასებს ამოსაღები თანხის ოდენობას, რომელიც განისაზღვრება, როგორც აქტივის სამართლიანი ღირებულების უმაღლეს მაჩვენებელს გამოკლებული გასაყიდი ხარჯები და ღირებულების გამოყენებული სიდიდე. საბალანსო ღირებულება მცირდება ამოსაღებ თანხამდე და წლის მოგება-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ზარალში აღიარდება გაუფასურების ზარალი იმ ოდენობით, რომ აჭარბებდეს კაპიტალში აღიარებულ გადაფასების ნამეტს.

აქტივზე წინა წლებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი ამობრუნდება, თუ დაფიქსირდება ცვლილებები ღირებულების გამოყენებული სიდიდის ან სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული გასაყიდი ხარჯების პროგნოზირებისთვის გამოყენებულ მაჩვენებლებში.

გასხვისებისას მიღებული მოგება ან ზარალი, რომელიც დადგინდება შემოსული თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარებით, აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (სხვა ოპერაციულ შემოსავალში ან ხარჯებში, წმინდა).

არამატერიალური აქტივები. ჯგუფის არამატერიალურ აქტივებს აქვს განსაზღვრული სასარგებლო გამოყენების ვადა და უმთავრესად მოიცავს კაპიტალიზირებულ კომპიუტერულ პროგრამებს და ლიცენზიებს. შექმნილი კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიები კაპიტალიზდება კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის შექმნისას და სასარგებლო მდგომარეობაში მოყვანისას. პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების ხარჯები, რომლებიც უშუალოდ არის დაკავშირებული ჯგუფის მიერ კონტროლირებად, იდენტიფიცირებად და უნიკალურ პროგრამულ უზრუნველყოფასთან, აისახება როგორც არამატერიალური აქტივები, თუ კი არსებობს დამატებითი ეკონომიკური სარგებლის მოპოვების ალბათობა, რომელიც აღემატება გაწეულ ხარჯებს. კაპიტალიზებული ხარჯები არის გარე კონტრაქტორების მიერ პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავების მომსახურების მისაღებად გაწეული ხარჯები. კომპიუტერულ პროგრამებთან დაკავშირებული სხვა ყველა ხარჯი, მაგალითად მათი ტექნიკური მომსახურება, აღირიცხება ამგვარი ხარჯების გაწევისას. კაპიტალიზებულ კომპიუტერულ პროგრამებს ფუნქციური ვადის გარეშე ამორტიზაცია ერიცხება წრფივი მეთოდით მოსალოდნელი სასარგებლო გამოყენების ვადაში, რაც შიდა მსჯელობით დგინდება.

ცვეთა. ცვეთა არ ვრცელდება მიწასა და მშენებლობაზე. შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის კატეგორიის სხვა მუხლებზე ცვეთა იანგარიშება წრფივი მეთოდით და მათი თვითღირებულება ან გადაფასებული თანხები მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის მანძილზე ნაწილდება მათ ნარჩენ ღირებულებაზე.

სასარგებლო მომსახურების ვადა წლებში

შენობა-ნაგებობები	50
საოფისე და კომპიუტერული ტექნიკა	5
ბანკომატი	10
სალიზინგო ქონების გაუმჯობესება	1 to 5
ავტოტრანსპორტი	5
აქტივების გამოყენების უფლება	1 to 10
პროგრამული უზრუნველყოფა ფუნქციური ვადიანობის გარეშე	10
ლიცენზიები ფუნქციური ვადიანობის გარეშე	8

აქტივის ნარჩენი ღირებულება არის ის საპროგნოზო თანხა, რომელსაც ჯგუფი აქტივის რეალიზაციიდან ამჟამად მიიღებდა, გამოკლებული გასხვისების შესაძლო ხარჯები, თუ აქტივი უკვე ასაკიანია და იმ მდგომარეობაშია, რომ მოსალოდნელია, სასარგებლო მომსახურების ვადის ბოლო პერიოდი ჰქონდეს. აქტივების ნარჩენი ღირებულება და სასარგებლო მოხმარების ვადა განიხილება და თუ საჭიროა კორექტირდება თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

იჯარის აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მოიჯარა. ჯგუფს იჯარით აღებული აქვს ოფისი და შენობები. იჯარით აღებული ქონება აღიარდება, როგორც აქტივების გამოყენების უფლება და შესაბამისი ვალდებულება იმ დღეს, როცა იჯარით აღებული ქონება ჯგუფის მიერ გამოსაყენებლად მზადაა. თითოეული საიჯარო გადასახდელი განაწილებულია ვალდებულებასა და ფინანსურ ხარჯს შორის. ფინანსური ხარჯი ტარდება მოგება-ზარალში იჯარის პერიოდის განმავლობაში, რითაც დგინდება

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ვალდებულების დარჩენილი ნაწილის მუდმივი პერიოდული საპროცენტო განაკვეთი თითოეული პერიოდისთვის.

აქტივის გამოყენების უფლება აღიარდება თვითღირებულებით და მისი ცვტა განისაზღვრება აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადასა და იჯარის ვადას შორის უმცირესი ღირებულებით, წრფივი მეთოდით.

იჯარიდან გამომდინარე ვალდებულებები თავდაპირველად ანგარიშდება მიმდინარე ღირებულებით. საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი სალიზინგო გადახდების წმინდა მიმდინარე ღირებულებას:

- ფიქსირებული გადახდები (მათ შორის არსებითი ფიქსირებული გადახდები), გამოკლებული მისაღები საიჯარო შეღავათები, თუ ასეთი არის;
- ცვლადი საიჯარო გადახდები, რომელიც ინდექსს ან განაკვეთს ეფუძნება;
- ის თანხები, რომლებიც მოიჯარემ უნდა გადაიხადოს ნარჩენი ღირებულების გარანტიის ფარგლებში;
- შესყიდვის ოფციის ფასი, თუ მოიჯარე გონივრულად დარწმუნებულია რომ ამ ოფციას გამოიყენებს, და
- იჯარის შეწყვეტისთვის დაწესებული ჯარიმების გადახდები, თუ იჯარის პირობები ითვალისწინებს მოიჯარის მიერ ამ ოფციის გამოყენებას.

იჯარის გადახდა დისკონტირდება იჯარის საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ეს განაკვეთი ვერ დადგინდა, გამოიყენება მოიჯარის დამატებითი მსესხებლის განაკვეთი, ანუ ის განაკვეთი, რომელსაც მოიჯარე გადაიხდიდა მსგავსი ღირებულების აქტივის შესაძენად თანხის სესხების შემთხვევაში, მსგავს ეკონომიკურ გარემოში მსგავსი პირობებით.

აქტივების გამოყენების უფლება ანგარიშდება თვითღირებულებით, რომელიც მოიცავს შემდეგს:

- საიჯარო ვალდებულების თავდაპირველი გაანგარიშების თანხა;
- დაწყების დღემდე ან ამ დღეს გადახდილი იჯარის თანხა, გამოკლებული რაიმე საიჯარო შეღავათი;
- რაიმე თავდაპირველი პირდაპირი ხარჯი, და
- აღდგენის ხარჯები.

ზემოხსენებულიან გამონაკლისის სახით, ჯგუფი მოკლევადიან იჯარას და დაბალი ღირებულების აქტივების იჯარას აღრიცხავს საიჯარო გადასახდებულების საოპერაციო ხარჯებად აღიარებით, წრფივი მეთოდით.

საიჯარო პირობების განსაზღვრისას, ჯგუფის მენეჯმენტი ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტს და გარემოებას, რომელიც ქმნის ვადის გაგრძელების ოფციის ეკონომიკურ სტიმულს, ან არ იყენებს შეწყვეტის ოფციას. ვადის გაგრძელების ოფციები (ან შეწყვეტის ოფციის შემდგომი პერიოდები) საიჯარო პირობებში შედის თუ არსებობს გონივრული დარწმუნება, რომ იჯარა გაგრძელდება (ან არ შეწყდება).

ამგვარი შეფასება გადაისინჯება, თუ აღგილი ექნება მნიშვნელოვან მოვლენას ან გარემოებათა მნიშვნელოვან ცვლილებას, რომელიც გავლენას მოახდენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოიჯარის კონტროლს ექვემდებარება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ჯგუფის მიერ საოპერაციო იჯარების აღრიცხვა, როცა ჯგუფი მეიჯარეა. როცა აქტივები იჯარით გაიცემა საოპერაციო იჯარის ხელშეკრულებით, იჯარიდან მისაღები შემოსავლები აღიარდება საიჯარო შემოსავლად წრფივი მეთოდით იჯარის პერიოდის განმავლობაში.

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები. როდესაც ჯგუფი არის მეიჯარე იჯარის ხელშეკრულების მიხედვით, რომელიც გადაცემს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა რისკებს და სარგებელს მოიჯარეს, იჯარით გადაცემული აქტივები აისახება როგორც მისაღები ფინანსური იჯარა და აისახება სამომავლო იჯარის გადასახადების მიმდინარე ღირებულებით. ფინანსური იჯარიდან მისაღები შემოსავლები თავდაპირველად აღიარდება დასაწყისში (იჯარის ვადის დაწყებისთანავე) თავდაპირველად დაწესებული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით (იჯარის ხელშეკრულების აღრიცხვითი თარიღი და მხარეების მიერ კონტრაქტის ძირითადი დებულებების მიღების თარიღი).

მთლიანი მისაღები შემოსავლებისა და დღევანდელი ღირებულების სხვაობა წარმოადგენს გამოუმუშავებელ ფინანსურ შემოსავალს. აღნიშნული შემოსავალი ექვემდებარება აღიარებას იჯარის ვადის განმავლობაში წმინდა ინვესტიციების (დაბეგვრამდე) მეთოდის გამოყენებით, რომელიც ასახავს მოგების მუდმივ პერიოდულ ნორმას. იჯარის ორგანიზებასთან და მოლაპარაკების ჩატარებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები შედის ფინანსური იჯარის დებიტორული დავალიანების პირველად შეფასებაში და ამცირებს იჯარის პერიოდში აღიარებულ მოგების თანხას. იჯარის ფინანსური მოგება ცალკე მუხლად აისახება წლიურ მოგება-ზარალში და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში.

საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის აღიარება ხორციელდება საერთო ECL (მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგები) მოდელის შესაბამისად, გამარტივებული მიდგომით, მთელი სასიცოცხლო პერიოდის ECL-ით. ECL-ი დგინდება იგივე მეთოდით, რაც სესხებისათვის და ავანსებისათვის, რომლების შეფასება ხდება AC (ამორტიზირებული ღირებულების)-ით და აღირიცხება სარეზერვო ანგარიშით დებიტორული დავალიანების სუფთა საბალანსო ღირებულების ჩამოწერისათვის მოყვანილი მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების ღირებულებაში, ფინანსური იჯარით გათვალისწინებული დისკონტირებული საპროცენტო განაკვეთით.

სამომავლო სავარაუდო ფულადი ნაკადები ასახავს ფულად ნაკადებს, რომლებიც შეიძლება გაჩნდეს იჯარას დაქვემდებარებული აქტივების შეძენა-გაყიდვების შედეგად.

ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ. სხვა ბანკების მიმართ ვალდებულებები იწერება, როცა ფული ან სხვა აქტივები გაიცემა ჯგუფზე კონტრაგენტი ბანკების მხრიდან. არაწარმოებული ვალდებულება აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი შეისყიდის მის საკუთარ ვალს, ვალდებულება მოიხსნება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ანგარიშებიდან და ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის სხვაობა შეიტანება ვალის აღრეული გაუქმებით გამოწვეულ მოგებაში ან ზარალში.

კლიენტთა ანგარიშები. კლიენტთა ანგარიშები არის ფიზიკური პირების, სახელმწიფო ან კორპორაციული კლიენტების არაწარმოებული ვალდებულებები და აღირიცხება AC-ით.

ნასესხები სახსრები. ნასესხები სახსრები მოიცავს საერთაშორისო და ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ საკრედიტო რესურსებს, რომლებიც აღირიცხება AC-ით.

სუბორდინირებული ვალი. სუბორდინირებული ვალის გადახდა შეიძლება ლიკვიდაციის დროს, როცა სხვა უფრო მაღალი პრიორიტეტის კრედიტორების მიმართ არსებული ვალდებულებები შესრულებულია. სუბორდინირებული ვალი აღირიცხება AC-ით.

გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები. გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს ჯგუფის მიერ გამოშვებულ ობლიგაციებს. სავალო ფასიანი ქაღალდები აღირიცხება AC-ით. თუ ჯგუფი ყიდულობს საკუთარ სავალო ფასიან ქაღალდებს, ისინი ამოღებულია ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშებიდან და სხვაობა ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ანაზღაურებას შორის შედის ვალის ვადის გასვლისგან წარმოშობილ მოგებაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

აქციონერისგან მიღებული სუბორდინირებული ვალის აღრიცხვა. აქციონერმა (შპს სინდიანგ ჰუალინგ ინდასთრი ენდ თრეიდ (გრუფ) კო) ჯგუფზე გასცა სუბორდინირებული ვალი 4,900 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წლიური 7% ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, და 2,588 ათასი აშშ დოლარის ოდენობით წლიური 7% ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, რომელთა გადახდაც მოხდება ყოველწლიურად მისი ვალის დადგომამდე, 2026 წლის აგვისტომდე და 2030 წლის სექტემბრამდე.

სესხები თავდაპირველად აღიარებული იქნა და შემდგომში აღირიცხება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ამორტიზებული სახელშეკრულებო ღირებულებით. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების პირობები მოცემულია 35-ე განმარტებაში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები. წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, სავალუტო ხელშეკრულებების, სავალუტო და საპროცენტო განაკვეთების სვოპების ჩათვლით, სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება.

ჯგუფი ახდენს კონტრაგენტ ბანკებთან არსებული სესხების ოფსეტირებას ვალუტების უერთიერთგაცვლის მიზნით. იურიდიული თვალსაზრისით განცალკევებული ასეთი სესხები აგრეგირდება და აღირიცხება, როგორც ერთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი (სავალუტო სვოპი), სადაც 1) სესხები გაიცემა ერთდროულად, 2) ჰყავთ ერთი და იგივე კონტრაგენტი, 3) არის ერთი და იგივე რისკის ქვეშ და 4) არ არსებობს ასეთი ტრანზაქციების ცალკე სტრუქტურირების ბიზნეს-საფუძველი, რაც ასევე მიიღწეოდა ერთი ტრანზაქციით.

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი აღრიცხულია აქტივების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება დადებითი რიცხვია, და ვალდებულების სახით, როცა სამართლიანი ღირებულება უარყოფითი რიცხვია. წარმოებული ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები შეიტანება წლის მოგება-ზარალში (მოგებას გამოკლებული დანაკარგები წარმოებულზე). ჯგუფი არ იყენებს ჰეჯირების აღრიცხვას.

წარმოებული ინსტრუმენტების და გარკვეული სხვა ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება. იმ ინსტრუმენტების შესახებ ინფორმაცია, რომლებიც შეფასდა იმ დაშვებებით, რომელიც არ ეყრდნობოდა დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, მოცემულია განმარტებაში 34.

მოგების გადასახადი. მოგების გადასახადი კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში გათვალისწინებულია იმ კანონმდებლობის თანახმად, რომელიც ძალაშია, ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე გადასახადს და გადავადებულ გადასახადს და აღიარდება წლის მოგება-ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში, რადგან ის უკავშირდება ტრანზაქციებს, რომლებიც ასევე აღიარებულია იმავე ან სხვა პერიოდში სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

2023 წლის 1 იანვრიდან საქართველოს საგადასახადო კოდექსში მნიშვნელოვანი ცვლილებები შევიდა ძალაში. გარკვეული ცვლილებები შევიდა საბანკო დაწესებულებების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სესხის გამცემი სუბიექტების დაბეგვრის რეჟიმში, მათ შორის იყო საპროცენტო შემოსავლების აღრიცხვის სტანდარტების განსაზღვრა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვები. სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებების მიხედვით:

- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი სუბიექტების მოგების გადასახადის ობიექტია სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მთლიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ გამოქვითვებს შორის.
- კომერციული ბანკები, საკრედიტო კავშირები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები აღიარებენ სესხებზე დარიცხულ პროცენტს, როგორც შემოსავალს და გამოაკლებენ მთლიანი შემოსავლიდან სესხებზე შესაძლო დანაკარგების რეზერვებს IFRS-ის მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი კორპორაციული მოგების გადასახადის განაკვეთი არის 20%.
- კომერციული ბანკების, საკრედიტო კავშირების, სადაზღვევო ორგანიზაციების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სესხის გამცემი სუბიექტების მიერ 2023 წლის მოგებიდან და შემდგომი პერიოდებიდან გაცემული დივიდენდები არ იბეგრება გადახდის წყაროსთან და არ უნდა ჩაითვალოს დივიდენდების მიმღების მთლიან შემოსავალში.
- 2024 წლის იანვრამდე სადაზღვევო ორგანიზაციებისთვის მოგების გადასახადის ობიექტი იქნება სხვაობა კალენდარული წლის განმავლობაში მიღებულ მთლიან შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით გათვალისწინებულ გამოქვითვებს შორის.

დაბეგვრადი მოგება ან ზარალი ეყრდნობა წინასწარ შეფასებებს, თუ კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშება ავტორიზებულია შესაბამის საგადასახადო ორგანოებში გაგზავნამდე. გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა ჩაიწერება აღმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯების კატეგორიაში.

გადავადებული მოგების გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის საბალანსო უწყისის ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით და ფინანსური ანგარიშების მიზნებისთვის აქტივების და ვალდებულებების საგადასახადო ბაზასა და მათ საბალანსო ღირებულებებს შორის დროებითი განსხვავებების გამოყენებით. თავდაპირველი აღიარების გათავისუფლების მიხედვით, გადავადებული გადასახადები არ აღირიცხება აქტივის ან ვალდებულების თავდაპირველი აღიარების დროებითი განსხვავებებისთვის ისეთ ტრანზაქციებში, რომელიც არ არის ბიზნესის კომბინაცია, თუ ტრანზაქცია, როცა თავდაპირველად აღირიცხება, არ ახდენს გავლენას არც აღირიცხვაზე და არც დასაბეგრ მოგებაზე. გადავადებული გადასახადის ნაშთები ითვლება იმ საგადასახადო განაკვეთებით, რომლებიც ძალაშია ან ძირითადად ძალაშია საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, და რომლებიც მოსალოდნელია, რომ ძალაში იქნება იმ პერიოდში, როცა დროებითი განსხვავებები ამობრუნდება ან საგადასახადო ზარალის გადასატანების ათვისება მოხდება. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები განეტოვდება მხოლოდ ჯგუფის ცალკეული კომპანიების შიგნით.

იჯარის გადახდებისთვის გადასახადები გამოქვითვა ნაწილდება გამოყენების უფლების მქონე აქტივის ცვეთასა და საიჯარო ვალდებულების პროცენტის ხარჯს შორის. შედეგად, ახალი იჯარის თავდაპირველი აღიარებისას, სადაც ჯგუფი მოიჯარეა, დროებითი განსხვავებები არ წარმოიშობა.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები გაქვითვადი დროებითი განსხვავებების და საგადასახადო ზარალის გადასატანებისთვის აღირიცხება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არის ალბათობა, რომ იქნება მომავალი დაბეგვრადი მოგება, რომლიდანაც მოხდება გაქვითვა.

გადავადებული მოგების გადასახადი არ აღიარდება შესყიდვისშემდგომ გაუნაწილებელ მოგებაზე და სხვა შესყიდვისშემდგომ ცვლილებებზე შვილობილი კომპანიების რეზერვებში, როცა ჯგუფი აკონტროლებს შვილობილი კომპანიის დივიდენდების პოლიტიკას და როცა არის ალბათობა, რომ პროგნოზირებად მომავალში განსხვავება არ ამობრუნდება დივიდენდების სახით ან სხვაგვარად.

მიმდინარე გადასახადი ის თანხაა, რომლის გადახდაც ან რომლის ამოღებაც მოსალოდნელია საგადასახადო ორგანოებისთვის (დან) მიმდინარე და წინა პერიოდების დაბეგვრად მოგებასთან ან დანაკარგებთან დაკავშირებით.

გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციები. გაურკვეველი საგადასახადო პოზიციებს მენეჯმენტი ხელახლა აფასებს ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ვალდებულებები აღირიცხება სამემოსავლო გადასახადის იმ პოზიციებზე, რომლებიც მენეჯმენტის განსაზღვრებით, სავარაუდოდ არ გამოიწვევს დამატებითი გადასახადების დაკისრებას, თუ ამ პოზიციებთან დაკავშირებით საგადასახადო ორგანოებს კითხვები ექნებათ. შეფასება ეფუძნება საგადასახადო კანონების ინტერპრეტაციას, რომელიც ამოქმედდა ან არსებითად ამოქმედდა საანგარიშო პერიოდის ბოლომდე, და ნებისმიერ ცნობილ სასამართლო ან სხვა გადაწყვეტილებას ასეთ საკითხებთან დაკავშირებით. საჯარიმო, საპროცენტო და საგადასახადო ვალდებულებები, გარდა შემოსავლებისა, აღიარდება მენეჯმენტის შეფასების მიხედვით საანგარიშო პერიოდის ბოლოს ვალდებულებების

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

დასაფარად საჭირო ხარჯების შესახებ.

ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები. ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები განუსაზღვრელი ვადის ან ოდენობის არაფინანსური ვალდებულებებია. ისინი დაირიცხება, როცა ჯგუფს აქვს წარსულის მოვლენებით გამოწვეული მიმდინარე იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, როცა არის ალბათობა, რომ ვალდებულების გასასტუმრებლად საჭირო გახდება ეკონომიკური სარგებლის სახით არსებული რესურსების გადინება და როცა შეიძლება ვალდებულების სანდო ოდენობის განსაზღვრა.

სააქციო კაპიტალი. ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. უშუალოდ ახალი აქციების ან ოფციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული დამატებითი ხარჯები ნაჩვენებია კაპიტალში, როგორც გამოქვითვა მიღებული ანაზღაურებიდან, დაბეგვრის გარეშე. გამოშვებული აქციების ნომინალური ღირებულების ზემოთ მიღებული სამართლიანი ღირებულების თანხა იწერება კაპიტალში, როგორც საემისიო შემოსავალი.

ღივიდენდები. ღივიდენდები იწერება კაპიტალში იმ პერიოდში, როცა ისინი დეკლარირდება. ბანკის კანონით მოთხოვნილი სააღრიცხვო დოკუმენტები წარმოადგენს მოგების განაწილების და სხვა ასიგნებების საფუძველს. ნებისმიერი ღივიდენდები, რომლებიც დეკლარირებულია საანგარიშო პერიოდის დასრულების შემდეგ და კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში, ნებადართულია გამოსაშვებად. იხილეთ განმარტება 23.

საპროცენტო მოგების და ხარჯის აღიარება. საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი იწერება ყველა სავალდებულო ინსტრუმენტისთვის, გარდა FVTPL-ით აღრიცხული ინსტრუმენტებისა, დარიცხვის მეთოდით და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ამ მეთოდით გადავადდება მხარეთა შორის კონტრაქტის საფუძველზე გადახდილი ან მიღებული ყველა საკომისიო, (როგორც საპროცენტო მოგების და ხარჯის ნაწილი) რომელიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი ნაწილია, ტრანზაქციის ხარჯები და ყველა სხვა პრემია და დისკონტი.

ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე მიბმული საკომისიოები მოიცავს წარმოშობის საკომისიოებს, რომლებიც კომპანიამ მიიღო ან გადაიხადა ფინანსური აქტივის შექმნასთან ან შესყიდვასთან ან ფინანსური ვალდებულების ემისიასთან დაკავშირებით, მაგალითად ასეთია გადახდისუნარიანობის შეფასების საკომისიო, გარანტიების ან უზრუნველყოფის შეფასების და ჩაწერის საკომისიო, ინსტრუმენტის პირობებზე მოლაპარაკების და ტრანზაქციის დოკუმენტების დამუშავების საკომისიო. ჯგუფის მიერ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებით გაცემული სესხებისთვის მიღებული სახელშეკრულებო ვალდებულების საკომისიოები ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ნაწილია, თუ არსებობს იმის ალბათობა, რომ ჯგუფი კონკრეტულ სასესხო ხელშეკრულებას გააფორმებს და არ მოელის ამ სესხის გაყიდვას მისი წარმოშობიდან მოკლე პერიოდში. ჯგუფი სასესხო ვალდებულებების FVTPL-ით აღრიცხული ფინანსური ვალდებულებების დანიშნულებას არ ანიჭებს.

იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც წარმოშობილი ან შესყიდული საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი არის ის განაკვეთი, რომელიც ადისკონტებს მოსალოდნელ ფულადი ნაკადების მოძრაობას (მათ შორის თავდაპირველად მოსალოდნელ საკრედიტო რისკების დანაკარგებს) სამართლიან ღირებულებაზე თავდაპირველი აღიარებისას (როგორც წესი, წარმოდგენილია შესასყიდი ფასით). შედეგად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი კორექტირებულია საკრედიტო რისკის მიხედვით.

საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით ფინანსური აქტივების ბრუტო საბალანსო ღირებულებაზე 1) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურდა (მე-3 ეტაპის), რომლებზეც საპროცენტო შემოსავალი იანგარიშება AC-ზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გავრცელებით, ECL რეზერვის გამოკლებით, და 2) იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც შესყიდული ან წარმოშობილი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, რისთვისაც საწყისი საკრედიტო რისკით კორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ვრცელდება AC-ით.

თუ მე-3 სტადიაზე კლასიფიცირებულ ფინანსურ აქტივზე საკრედიტო რისკი შემდგომში გაუმჯობესდება ისე, რომ აქტივი აღარ არის კრედიტით გაუფასურებული და გაუმჯობესება შეიძლება

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ობიექტურად დაკავშირებული იყოს მოვლენასთან, რომელიც მოხდა მას შემდეგ, რაც აქტივი განისაზღვრა, როგორც გაუფასურებული (ანუ აქტივი გაჯანსაღდება), აქტივი რეკლასიფიცირდება მე-3 ეტაპიდან და საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. დამატებითი საპროცენტო შემოსავალი, რომელიც ადრე არ იყო აღიარებული მოგება-ზარალში იმის გამო, რომ აქტივი იყო მე-3 სტადიაზე, მაგრამ ახლა მოსალოდნელია მისი მიღება აქტივის გაჯანსაღების შემდეგ, აღიარდება, როგორც გაუფასურების ამობრუნება.

საკომისიო შემოსავალი. საკომისიო შემოსავალი აღიარდება დროის განმავლობაში წრფივი მეთოდით მომსახურების გაწევის პარალელურად, როცა კლიენტი ერთდროულად მიიღებს და მოიხმარს ჯგუფის მუშაობის შედეგად მიღებულ სარგებელს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს ანგარიშის წარმოების პერიოდულ საკომისიოებს, ანგარიშის მომსახურების საკომისიოებს და ა.შ. ცვლადი საკომისიოები აღიარდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც მენეჯმენტი გადაწყვეტს, რომ არსებობს დიდი ალბათობა, რომ მნიშვნელოვანი ამობრუნება არ მოხდება.

სხვა საკომისო შემოსავალი აღიარდება ისეთ დროს, როცა ჯგუფი დააკმაყოფილებს ეფექტიანობის ვალდებულებას, როგორც წესი, მიმდინარე ტრანზაქციის შესრულების შემდეგ. მიღებული ან მისაღები საკომისიოს თანხა წარმოადგენს იმ მომსახურების ტრანზაქციის ფასს, რომელიც ამკარად ეფექტიანობის მოვალეობის შესრულებას წარმოადგენს. ამგვარი შემოსავალი მოიცავს კლიენტის სახელით უცხოური ვალუტის ყიდვის ან გაყიდვის ორგანიზების საკომისიოს, საგადახდო ტრანზაქციების დამუშავების საკომისიოს, ნაღდი ფულით ანგარიშსწორების საკომისიოს, ინკასაციის ან ნაღდი ფულის განაწილების საკომისიოს, ასევე მესამე მხარესთან მოლაპარაკებით ან ამ მოლაპარაკებაში მონაწილეობით გამოწვეულ საკომისიოს, მაგალითად სესხების, აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის შესახებ, ან ბიზნესის ყიდვის ან გაყიდვის შესახებ.

სესხების სინდიკირების საკომისიოები აღიარდება შემოსავლად, როცა სინდიკაცია დასრულდება და ჯგუფი თავისთვის არ იტოვებს სესხის არცერთ ნაწილს, ან იტოვებს ნაწილს იმავე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რაც სხვა წევრებისთვისაა განსაზღვრული.

უცხოური ვალუტის გაყიდვა და ყიდვა და ვალუტის კონვერტაცია. ჯგუფი ყიდის და ყიდულობს ვალუტებს სალაროს და საბანკო ანგარიშების საშუალებით, ასევე ვალუტის კონვერტაციის საშუალებით. ტრანზაქციები სრულდება ჯგუფის მიერ დადგენილი გაცვლითი კურსებით, რომლებიც განსხვავდება კონკრეტული დღის ოფიციალური სპოტ კურსებისგან. ოფიციალურ განაკვეთებსა და ჯგუფის განაკვეთებს შორის განსხვავებები აღიარებულია, როგორც შემოსავლებს გამოკლებული უცხოური ვალუტის ვაჭრობით გამოწვეული დანაკარგები დროის იმ მონაკვეთში, როცა კონკრეტული ეფექტიანობის ვალდებულება კმაყოფილდება.

უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშება. ჯგუფის თითოეული კონსოლიდირებული ბიზნესერთეულის ფუნქციური ვალუტა არის იმ უშუალო ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც ეს ბიზნესერთეული მოღვაწეობს. ბანკის და მისი შვილობილი კომპანიების ფუნქციური ვალუტა, ასევე ჯგუფის საპრეზენტაციო ვალუტა არის საქართველოს ეროვნული ვალუტა, ქართული ლარი. ("GEL").

ფულადი აქტივები და ვალდებულებები თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში გადაანგარიშდება სებ-ის ოფიციალური გაცვლითი კურსით შესაბამისი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს. ტრანზაქციებზე ანგარიშსწორებით და ფულადი აქტივების და ვალდებულებების თითოეული ბიზნესერთეულის ფუნქციურ ვალუტაში სებ-ის წლის ბოლოს არსებული ოფიციალური გაცვლითი კურსით გადაანგარიშებით გამოწვეული სავალუტო მოგება და დანაკარგები აღიარდება წლის მოგება-ზარალში (როგორც უცხოურ ვალუტაში გადაანგარიშების მოგებას გამოკლებული დანაკარგები).

წლის ბოლოს არსებული კურსებით გადაანგარიშება არ ეხება არაფულად მუხლებს, რომლებიც ანგარიშდება ისტორიული ღირებულებით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, მათ შორის წილობრივი ინვესტიციები, გადაანგარიშდება იმ გაცვლითი კურსის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია სამართლიანი ღირებულების დადგენის დღეს.

გაცვლითი კურსის ცვლილებების ეფექტები არაფულად მუხლებზე, რომელიც უცხოურ ვალუტაში

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

სამართლიანი ღირებულებით ითვლება, იწერება, როგორც მათი სამართლიანი ღირებულების მოგება ან ზარალი.

ჯგუფის ბიზნესრეტეულებს შორის სესხები და მასთან დაკავშირებული საკურსო მოგება ან დანაკარგები გამოირიცხება კონსოლიდაციის დროს.

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბერს უცხოური ვალუტის ნაშთების გადაანგარიშებისას გამოყენებული მთავარი გაცვლითი კურსი იყო:

	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
USD 1 = GEL	2.6894	2.7020
EUR 1 = GEL	2.9753	2.8844

ოფსეტირება. ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ოფსეტირება და წმინდა თანხის განცხადება ხდება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ოფსეტირების კანონის ძალის მქონე უფლება და არის ან წმინდად ანაზღაურების, ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების ანაზღაურების განზრახვა. ასეთი ოფსეტირების უფლება ა) არ უნდა იყოს პირობითი მომავლის მოვლენაზე და ბ) უნდა იყოს კანონის ძალის მქონე ყველა ჩამოთვლილ გარემოებაში: 1) ჩვეულებრივ პირობებში საქმიანობისას, 2) დეფოლტის შემთხვევაში და 3) გადახდისუუნარობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

თანამშრომელთა ხარჯები და მსგავსი დაგროვებითი სქემები. ხელფასები, ანაზღაურებული წლიური შვებულება და ბიულეტენი, ბონუსები და არაფულადი ბენეფიტები დაირიცხება იმ წელს, როცა შესაბამისი მომსახურება გაიწევა ჯგუფის თანამშრომლების მიერ. ჯგუფს არ აქვს იურიდიული ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გააკეთოს საპენსიო ან მსგავსი ბენეფიტური გადახდები, გარდა კანონით დადგენილი დაგროვებითი სქემისა.

წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა. წილობრივი ინსტრუმენტებით შედგენილი საკომპენსაციო გეგმის თანახმად, ჯგუფი იღებს მომსახურებებს მენეჯმენტისგან, როგორც ჯგუფის წილობრივი ინსტრუმენტების ანაზღაურებას. წილობრივი ინსტრუმენტების გაცემის სანაცვლოდ მიღებული თანამშრომელთა მომსახურებების სამართლიანი ღირებულება აღიარდება ხარჯად. ხარჯად გასაწერი მთლიანი თანხა განისაზღვრება გრანტად გაცემული წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით, რომელიც გამორიცხავს არასაბაზრო სერვისის და ეფექტიანობის მინიჭების (უფლების გადაცემის) პირობების გავლენას. არასაბაზრო მინიჭების პირობები შეტანილია მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ ვარაუდებში. ხარჯად გაწერილი მთლიანი თანხა აღიარდება მინიჭების პერიოდში; ეს ის პერიოდია, როცა აქციებზე უფლების გადაცემის ყველა კონკრეტული პირობა უნდა დაკმაყოფილდეს. საბალანსო უწყისის თითოეულ თარიღზე ჯგუფი გადასინჯავს თავის წინასწარ შეფასებებს არასაბაზრო პირობებით მისანიჭებელი წილობრივი ინსტრუმენტების რაოდენობის შესახებ. ის აღიარებს თავდაპირველი პროგნოზების გადასინჯვის ზეგავლენას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მოგებაზე ან ზარალზე, რასაც კაპიტალში შესაბამისი კორექტირება მოჰყვება. კაპიტალის ზრდა დარიცხულ აქციებზე, წილობრივი ანგარიშსწორების სქემებიდან გამომდინარე, აღირიცხება აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვის კატეგორიაში. აქციებზე უფლების გადაცემის პირობების დაკმაყოფილებისას, აქციებით ანგარიშსწორების რეზერვი, რომელიც გადაცემულ აქციებს მიეწერება, გადაიტანება სააქციო კაპიტალში და საემისიო შემოსავალში.

სადაზღვევო და გადაზღვევის კონტრაქტების კლასიფიკაცია და აღრიცხვა: თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობისას ჯგუფი აფორმებს სადაზღვევო კონტრაქტებს, რომლის მიხედვითაც იგი იღებს მნიშვნელოვან სადაზღვევო რისკს თავისი დაზღვეულისგან. ჯგუფი თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობისას ასევე აფორმებს გადაზღვევის კონტრაქტებს, რათა კომპენსაცია გაუწიოს სხვა სუბიექტებს ამ სუბიექტების მიერ გაცემული ერთი ან მეტი სადაზღვევო ხელშეკრულებიდან წარმომობილი ზარალებისთვის. ჯგუფი არ აფორმებს კონტრაქტებს უშუალო მონაწილეობით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

კომპონენტების გამიჯვნა სადაზღვევო და გადაზღვევის კონტრაქტებიდან: ამჟამად, ჯგუფის პროდუქტები არ შეიცავს რაიმე განსხვავებულ კომპონენტს, რომელიც მოითხოვს განცალკევებას IFRS 17-ის მიხედვით.

კონტრაქტების გაერთიანება: ჯგუფისთვის აგრეგაციის დონე განისაზღვრება პირველ რიგში პორტფელზე დაწერილი ბიზნესის დაყოფით. პორტფელი მოიცავს მსგავსი რისკების მქონე კონტრაქტების ჯგუფებს, რომლებიც იმართება ერთად. პორტფელი შემდგომში იყოფა დაწყებისას მოსალოდნელი მომგებიანობის მიხედვით სამ კატეგორიად: ზარალიანი კონტრაქტები, კონტრაქტები, რომლებზეც არ არსებობს ზარალიანობის მნიშვნელოვანი რისკი და დანარჩენი. შემდგომში პორტფელი აღიარებისა და გაანგარიშების მიზნით იყოფა გამოშვების წლის და მომგებიანობის მიხედვით.

კონტრაქტების ჯგუფის მომგებიანობა ფასდება აქტუარული შეფასების მოდელებით, რომლებიც ითვალისწინებს არსებულ და ახალ ბიზნესს. ჯგუფი ვარაუდობს, რომ პორტფელში არცერთი კონტრაქტი არ არის ზარალიანი თავდაპირველი აღიარებისას, თუ ფაქტები და გარემოებები სხვაგვარად არ მიუთითებს.

ჯგუფი ყოფს გადაზღვევის კონტრაქტების პორტფელს, რომლებიც ზემოთ ჩამოთვლილი იგივე პრინციპებითაა აღრიცხული, გარდა იმისა, რომ მითითებები ზარალიან კონტრაქტებზე ეხება კონტრაქტებს, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას წმინდა მოგებას აჩვენებს.

აღიარება და აღიარების შეწყვეტა: სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფი (ან გაცემული გადაზღვევის კონტრაქტები) აღიარდება შემდეგი თარიღებიდან ყველაზე ადრე: კონტრაქტების ჯგუფის დაფარვის პერიოდის დასაწყისი, თარიღი, როდესაც დაზღვეულის პირველ გადახდას ჯგუფში უდგება ვადა, (ან, ასეთი თარიღის არარსებობის შემთხვევაში, პირველი გადახდის მიღებისას) და ზარალიანი კონტრაქტების ჯგუფის შემთხვევაში, თარიღი, როდესაც ჯგუფი ხდება ზარალიანი.

გადაზღვევის კონტრაქტების ჯგუფი აღიარდება გადაზღვევის კონტრაქტების ჯგუფის დაფარვის პერიოდის დასაწყისიდან, ან, თუ გადაზღვევის კონტრაქტი დადებულია ზარალიანი სადაზღვევო კონტრაქტების ძირითადი ჯგუფის დაფარვის მოლოდინში, ამ ზარალიანი ჯგუფის პირველი აღიარებისას.

საანგარიშო პერიოდში ჯგუფი ამ ჯგუფს ახალ კონტრაქტებს ამატებს, როდესაც ეს კონტრაქტი აკმაყოფილებს ზემოთ დადგენილ ერთ-ერთ კრიტერიუმს.

სადაზღვევო ხელშეკრულების აღიარება წყდება, როდესაც მისით დაფარული ვალდებულება ამოიწურება გადახდის ან ვადის გასვლის შედეგად, ან თუ ხელშეკრულების პირობები ისე შესწორდება, რომ ხელშეკრულებას არსებითად განსხვავებული სააღრიცხვო დამუშავება დასჭირდებოდა, ეს ცვლილებები რომ თავიდანვე არსებულიყო. კონტრაქტის აღიარების შეწყვეტა გულისხმობს შესრულების ფულადი ნაკადების, სახელშეკრულებო მომსახურების მარჯის და იმ ჯგუფის დაფარვის ერთეულების კორექტირებას, რომელშიც ის შედიოდა.

პრემიის განწილების მოდელი ("PAA"): ჯგუფი იყენებს PAA-ს ყველა სადაზღვევო კონტრაქტზე, რომელსაც ის გასცემს და გადაზღვევის კონტრაქტზე, რომელსაც ფლობს, რადგან IFRS 17-ში მითითებული დასაშვებობის კრიტერიუმები დაკმაყოფილებულია.

კონტრაქტების ჯგუფისთვის, რომელიც არ არის ზარალიანი თავდაპირველი აღიარებისას, ჯგუფი ვალდებულებას დარჩენილ ნაწილზე ვალდებულებას შემდგენაირად ანგარიშობს:

- პრემიები, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, მიღებული პირველადი აღიარებისას
- გამოკლებული ამ თარიღისთვის დაზღვევის შეძენის ფულადი ნაკადები, გარდა იმ კონტრაქტებისა, რომლებიც ერთი წლის ან ნაკლებია, სადაც ეს ხარჯია,
- პლიუს ან მინუს ნებისმიერი თანხა, რომელიც წარმოშობა სადაზღვევო შესყიდვის ფულადი ნაკადებისთვის აღიარებული აქტივის იმ დღეს აღიარების შეწყვეტით,

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

- ნებისმიერი სხვა აქტივი ან ვალდებულება, რომელიც ადრე იყო აღიარებული იმ ფულადი ნაკადებისთვის, რომელიც დაკავშირებულია კონტრაქტების ჯგუფთან, რომელსაც ჯგუფი იხდის ან იღებს სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფის აღიარებამდე.

გადაზღვევის კონტრაქტების ჯგუფისთვის, ჯგუფი ანგარიშობს თავის გადაზღვევის აქტივებს, რომელსაც ფლობს იმავე საფუძველზე, როგორც სადაზღვევო კონტრაქტებს, რომლებსაც ის გასცემს. თუმცა, ისინი ადაპტირებულია ისე, რომ ასახოს დადებული გადაზღვევის კონტრაქტების მახასიათებლები, რომლებიც განსხვავდება გაცემული სადაზღვევო კონტრაქტებისაგან, მაგალითად, ხარჯების წარმოქმნა ან დანახარჯების შემცირება და არა შემოსავალი.

ჯგუფი ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს აფასებს დარჩენილი დაფარვის ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას, როგორც პერიოდის დასაწყისში დარჩენილ დაფარვის ვალდებულებას:

- პლუს პერიოდში მიღებული პრემიები
- მინუს სადაზღვევო შესყიდვის ფულადი ნაკადები, გარდა ქონების დაზღვევის პროდუქტის ხაზისა, რომლისთვისაც ჯგუფი ირჩევს განარჯოს სადაზღვევო შესყიდვის ფულადი ნაკადები, მათი გაწევისას;
- პლუს ნებისმიერი თანხა, რომელიც დაკავშირებულია დაზღვევის შესყიდვის ფულადი ნაკადების ამორტიზაციასთან, რომლებიც ჯგუფისთვის აღიარებულია საანგარიშო პერიოდის ხარჯად;
- პლუს დაფინანსების კომპონენტის ნებისმიერი კორექტირება, სადაც ეს შესაძლებელია;
- მინუს პერიოდის გაწეული მომსახურებისთვის სადაზღვევო შემოსავალად აღიარებული თანხა;
- მინუს ნებისმიერი საინვესტიციო კომპონენტი, რომელიც გადახდილია ან გადაეცემა წარმომობილი ზარალების ვალდებულებას.

ჯგუფი დამდგარ ზარალებზე ვალდებულებას აფასებს დამდგარ ზარალებთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების შესრულების სახით. შესრულების ფულადი ნაკადები აერთიანებს, მიუკერძოებლად, ყველა გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომელიც ხელმისაწვდომია ზედმეტი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე, ამ მომავალი ფულადი ნაკადების ოდენობის, დროისა და გაურკვევლობის შესახებ, ისინი ასახავს მიმდინარე შეფასებებს ჯგუფის პერსპექტივიდან და მოიცავსარაფინანსური რისკის ცალსახა კორექტირებას (რისკის კორექტირება).

როცა დაფარვის პერიოდის განმავლობაში, ფაქტები და გარემოებები მიუთითებენ, რომ სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფი ზარალიანია, ჯგუფი წმინდა გაღივების ზარალს აღიარებს მოგებაში ან ზარალში, რის შედეგადაც ჯგუფის ვალდებულების საბალანსო ღირებულება უტოლდება შესრულების ფულად ნაკადებს. ასეთი ზარალიანი ჯგუფის დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებისთვის ჯგუფის მიერ დადგენილია ზარალის კომპონენტი, რომელიც აღწერს აღიარებულ ზარალს.

დაზღვევის შესყიდვის ფულადი ნაკადები ნაწილდება წრფივი მეთოდით, როგორც პრემიის ნაწილი მოგება-ზარალში (დაზღვევის შემოსავლების მეშვეობით).

დადებული გადაზღვევის კონტრაქტების შემდგომი გაანგარიშება ექვემდებარება იმავე პრინციპებს, რაც გაცემული სადაზღვევო კონტრაქტებისთვის და ადაპტირებულია გადაზღვევის კონკრეტული მახასიათებლების ასახვაზე.

პერიოდის სადაზღვევო შემოსავალი არის პერიოდისთვის გამოყოფილი მოსალოდნელი პრემიის შემოსავალი (გარდა რაიმე საინვესტიციო კომპონენტისა). ჯგუფი პრემიებზე მოსალოდნელ

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

შემოსულობებს სადაზღვევო კონტრაქტის მომსახურების თითოეულ პერიოდზე დროის გასვლის მიხედვით ანაწილებს. მაგრამ თუ დაფარვის პერიოდის განმავლობაში რისკის გამოთავისუფლების მოსალოდნელი მიმდინარეობა მნიშვნელოვნად განსხვავდება დროის გასვლისგან, მაშინ განაწილება ხდება სადაზღვევო მომსახურებაზე გაწეული ხარჯების მოსალოდნელი დროის მიხედვით. საჭიროების შემთხვევაში ჯგუფი ცვლის ზემოთ მოცემულ ორ მეთოდს შორის განაწილების საფუძველს, თუ იცვლება ფაქტები და გარემოებები. ცვლილება აღირიცხება პერსპექტიულად, როგორც ცვლილება სააღრიცხვო შეფასებაში.

მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშში ჯგუფი ცალ-ცალკე ასახავს გადამზღვევისაგან მოსალოდნელი თანხების ამოღებას და გადახდილი გადაზღვევის პრემიების განაწილებას. გადაზღვევის ფულად ნაკადებს, რომლებიც დამოკიდებულია მიმდინარე კონტრაქტებთან დაკავშირებულ ზარალებზე, იმ ზარალების ნაწილად მიიჩნევს, რომელთა ანაზღაურებაც მოსალოდნელია გადაზღვევის ხელშეკრულებით.

დაკავშირებულ მხარეთა შორის ოპერაციების თავდაპირველი აღიარება. ჯგუფი თავისი ჩვეულებრივი საქმიანობის დროს აწარმოებს ოპერაციებს დაკავშირებულ მხარეებთან. IFRS 9 მოითხოვს ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველ აღიარებას სამართლიან ღირებულებაზე დაყრდნობით.

მსჯელობით დგინდება ამ ტრანზაქციების ფასი საბაზრო თუ არასაბაზრო საპროცენტო განაკვეთებითაა მინიჭებული, როცა ამგვარი ტრანზაქციებისთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.

განსჯის საფუძველი დაუკავშირებელ მხარეებთან მსგავსი ტიპის ტრანზაქციებზე ფასის დადგენა და ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ანალიზია. განმარტება 35 განიხილავს დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების პირობებს.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშების წარდგენა ლიკვიდობის მიხედვით. ჯგუფს არ აქვს მკაფიოდ იდენტიფიცირებადი საოპერაციო ციკლი და, შესაბამისად, მოკლე და გრძელვადიან აქტივებს და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში ცალ-ცალკე არ წარმოადგენს. ამის ნაცვლად, აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია სახელშეკრულებო ვადის შესაბამისად. ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზის მათი ვადიანობის მიხედვით იხილეთ განმარტებაში 31. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი შეიცავს ინფორმაციას იმ თანხების შესახებ, რომელთა ანგარიშსწირება ან ამობრუნება მოსალოდნელია საანგარიშგებო პერიოდიდან თორმეტ თვემდე და მის შემდეგ ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიშის მუხლებში, რომლებიც არ არის გაანალიზებული განმარტება 31-ში.

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2023			31 დეკემბერი, 2022		
	თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი			თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი		
	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	აანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	284,010	-	284,010	278,068	-	278,068
ფულადი სახსრები სებ-ში	184,600	-	184,600	218,587	-	218,587
მოთხ სხვა ბანკ მიმართ	6,342	9,084	15,426	12,593	-	12,593
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	136,143	242,318	378,461	351,902	42,460	394,362
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	829,803	1,664,167	2,493,970	997,402	1,089,375	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	2,559	23,577	26,136	4,595	13,085	17,680
გადაზღვევის კონტრ აქტივები	74,974	-	74,974	2,474	-	2,474
საინვესტიციო ქონება	-	1,299	1,299	-	1,657	1,657
სხვა ფინანსური აქტივები	2,269	-	2,269	3,351	135	3,486
სხვა აქტივები	6,651	26,414	33,065	6,651	27,965	34,616

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ათასი ლარი	31 დეკემბერი, 2023			31 დეკემბერი, 2022		
	თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი			თანხები, რომელთა ანგარიშსწორება ან ამობრუნებაა მოსალოდნელი		
	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის კანმავლობაში	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის განმავლობაში	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ანმავლობაში	საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის შემდეგ
მენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა	-	107,375	107,375	-	105,223	105,223
გამოყ უფლ მქონე აქტ	-	17,364	17,364	-	21,582	21,582
მთლიანი აქტივები	1,527,351	2,091,598	3,618,949	1,875,623	1,301,482	3,177,105
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	284,866	-	284,866	310,707	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	1,780,439	411,933	2,192,372	1,873,209	87,531	1,960,740
სხვა ნასესხები სახსრები	224,975	157,369	382,344	242,099	100,838	342,937
სალიზინგო ვალდებულებები	3,559	12,411	15,970	3,251	15,325	18,576
დაზღ ხელშეკრ ვალდებ	77,101	-	77,101	3,192	-	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,961	-	3,961	5,858	-	5,858
მიმდინარე მოგების გადასახადის ვალდებულება	13,518	-	13,518	913	-	913
გადავადებული მოგების გადასახადის ვალდებულება	-	1,996	1,996	-	11,449	11,449
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	1,655	-	1,655	1,297	-	1,297
სხვა ვალდებულებები	18,041	-	18,041	10,622	-	10,622
სუბორდინირებული ვალები	-	106,383	106,383	-	56,933	56,933
მთლიანი ვალდებულებები	2,408,115	690,092	3,098,207	2,451,148	272,076	2,723,224

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

4 კრიტიკული საადრიცხვო პროგნოზები და მოსაზრებები საადრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების დროს

ჯგუფი აკეთებს პროგნოზებს და ვარაუდებს, რომლებიც გავლენას ახდენს ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე და მომდევნო ფინანსური წლის აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე. წინასწარი შეფასებები და მოსაზრებები მუდმივ განხილვას გადის და ითვალისწინებს მენეჯმენტის გამოცდილებას და სხვა ფაქტორებს, მათ შორის იმ მომავალი მოვლენების მოლოდინებს, რომლებიც იმ გარემოებებში გონივრულად მიიჩნევა. საადრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში, მენეჯმენტი ასევე აყალიბებს მოსაზრებებს, გარდა საპროგნოზო შეფასებებისა. ქვემოთ იხილავთ იმ მოსაზრებებს, რომელთაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კონსოლიდირებულ და ცალკეულ ფინანსურ ანგარიშებში აღიარებულ თანხებზე, ასევე იმ პროგნოზებს, რომელთაც მომავალ ფინანსურ წელს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების მნიშვნელოვანი კორექტირების გამოწვევა შეუძლია:

ECL შეფასება და საპროგნოზო ინფორმაციის შეტანა ECL მოდელებში. ECL-ების შეფასება მნიშვნელოვანი პროგნოზია, რომელიც მოიცავს მეთოდოლოგიის დადგენას, მოდელების და მონაცემების გამოყენებას. ECL მეთოდოლოგია დეტალურად მოცემულია განმარტება 31-ში. საკრედიტო ზარალის რეზერვზე დიდი ზეგავლენა შემდეგ კომპონენტებს აქვს: დეფოლტის განსაზღვრება, SICR, დეფოლტის ალბათობა, (PD) რისკი დეფოლტის შემთხვევაში (EAD) და ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), ასევე მაკროეკონომიკური სცენარის მოდელს. უნდა აღინიშნოს, რომ მაკროეკონომიკური პარამეტრები მეტად ცვალებადია, ამიტომ მათ ECL-ზე გავლენა შეიძლება მნიშვნელოვნად შეიცვალოს მოცემული სიტუაციიდან და კონკრეტული მაკროეკონომიკური პროგნოზებიდან გამომდინარე. ჯგუფი ECL შეფასებაში იყენებს საპროგნოზო მაკროეკონომიკური ინფორმაციის ორ ყველაზე კრიტიკულ კომპონენტს: PD და LGD. განმარტება 31 აჩვენებს ინფორმაციას ECL შეფასებაში PD და LGD მოდელების გამოყენების დროს შეტანილ მონაცემებს, გაკეთებულ დაშვებებს და წინასწარ შეფასებას, ასევე ხსნის, თუ როგორ იყენებს ჯგუფი საპროგნოზო ინფორმაციას ECL მოდელებში.

SICR-ის შეფასება და ECL-ების გაანგარიშება ორივე მოითხოვს საპროგნოზო ინფორმაციას. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზები („საბაზისო ეკონომიკური სცენარი“, „ოპტიმისტური ეკონომიკური სცენარი“ და „პესიმისტური ეკონომიკური სცენარი“) გამოქვეყნებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ და მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური განვითარების საუკეთესო შეფასებას იძლევა. ჯგუფმა გამოავლინა გარკვეული ძირითადი ეკონომიკური ცვლადები, რომლებიც დაკავშირებულია საკრედიტო რისკებთან და ECL-ებთან. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შესრულებით, რათა გავიგოთ რა გავლენა ჰქონდა ისტორიულად ამ ცვლადებში მომხდარ ცვლილებებს დეფოლტის მაჩვენებლებზე. საბოლოო PD მოდელები კორექტირებულია შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადებით, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს დეფოლტის მაჩვენებლებზე, მშპ-ს ზრდაზე საცალო PD მოდელებისთვის და უმუშევრობაზე კორპორაციული PD მოდელებისთვის).

ჯგუფმა მაკროეკონომიკური ცვლადები LGD-ის ფორმულებში შეიტანა, კერძოდ LGD2 ფორმულებში, და და გააერთიანა უძრავი ქონების ფასის ინდექსის მიხედვით დაკორექტირებული უზრუნველყოფის ღირებულება. 2023 წელს EAD-ისთვის კორექტირება არ განხორციელებულა, რადგან გავლენა შეფასდა, როგორც უმნიშვნელო.

ამჟამად ჯგუფი გაუფასურების მოდელის მაკროეკონომიკური კორექტირებისთვის მხოლოდ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ სცენარებს იყენებს. საბოლოო მოდელში სცენარის წონები არის სებ-ის პუბლიკაციაში განსაზღვრული წონების მიხედვით: 50% საბაზისო სცენარისთვის, 25%-25% აღმავალი და დაღმავალი სცენარებისთვის.

როგორც ნებისმიერი ეკონომიკური პროგნოზის შემთხვევაში, პროგნოზები და მოვლენის ალბათობა ექვემდებარება თანდაყოლილი გაურკვევლობის მაღალ ხარისხს და, შესაბამისად, ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს პროგნოზირებულისგან.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ყველაზე მნიშვნელოვანი საპროგნოზო დაშვებები, რომლებიც უკავშირდება ECL დონეს და მათ მინიჭებულ წონებს 2023 წლის 31 დეკემბერს შემდეგი იყო:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული	დაშვება:		
		წონა	2024	2025	2026
რეალური მშპ ზრდის ტემპი %	საბაზო	50%	5.00%	4.50%	5.00%
	ოპტ	25%	6.50%	5.50%	5.00%
	პესიმ	25%	3.00%	4.00%	5.00%
უძრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარით (წწ)	საბაზო	50%	106.00	105.50	105.50
	ოპტ	25%	106.50	105.75	105.50
	პესიმ	25%	106.00	105.75	105.50
ლარი/აშშ დოლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი (წწ)	საბაზო	50%	100.00	100.00	100.00
	ოპტ	25%	97.00	98.00	100.00
	პესიმ	25%	115.00	100.00	95.00
უმუშევრობა (%)	საბაზო	50%	16.71	16.71	16.46
	ოპტ	25%	16.46	16.21	15.96
	პესიმ	25%	17.96	18.46	17.96

CPI ინფლაცია ის მნიშვნელოვანი მაკროეკონომიკური ცვლადი აღმოჩნდა, რომელიც გავლენას ახდენს ECL-ზე ინდივიდუალურად შეფასებული 1 და 2 ეტაპის სესხებისთვის. ის არ გამოიყენება 2022 წელს. 2023 წელს ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს ECL 3 ეტაპის სესხებს, ძირითადი გირაოს გაყიდვიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, შესაბამისად უძრავი ქონების ფასის ინდექსი ლარში და ლარი/დოლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი არის მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობის მქონე შესაბამისი მაკროეკონომიკური ცვლადი. წინა წლებში დადგინდა, რომ ნომინალურ ეფექტურ გაცვლით კურსს მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობა აქვს დეფოლტის აღბათობაზე საცალო ვაჭრობის სეგმენტში, ხოლო 2023 წელს მშპ არის მაკროეკონომიკური ცვლადი ყველაზე მაღალი სტატისტიკური მნიშვნელობით დეფოლტის აღბათობაზე საცალო ვაჭრობის სეგმენტში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

2022 წლის 31 დეკემბერს დაშვებები და მინიჭებული წონები შემდეგი იყო:

ცვლადი	სცენარი	მინიჭებული წონა		დამუშავება:		
		2023	2024	2023	2024	2025
რეალური მშპ ზრდის ტემპი %	საბაზო	50%	4.00%	5.50%	5.00%	
	ოპტიმ	25%	6.00%	5.00%	5.00%	
	პესიმ	25%	2.00%	4.00%	5.00%	
უძრავი ქონების ფასების ინდექსი ლარით (წწ)	საბაზო	50%	107.00	105.50	105.50	
	ოპტიმ	25%	108.00	105.50	105.50	
	პესიმ	25%	110.00	108.00	105.50	
ლარი/აშშ დოლარის ნომინალური გაცვლითი კურსი (წწ)	საბაზო	50%	100.00	100.00	100.00	
	ოპტიმ	25%	98.00	100.00	100.00	
	პესიმ	25%	115.00	95.00	95.00	
უმუშევრობა (%)	საბაზო	50%	16.04	15.79	15.79	
	ოპტიმ	25%	15.04	15.04	15.04	
	პესიმ	25%	17.04	17.29	17.04	

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

სპეციფიკურ მაკროეკონომიკურ სცენარებზე მინიჭებული წონების ცვლილება საკმაოდ შეზღუდულია პორტფელის მოცემულ შემადგენლობაში, კერძოდ, 10%-ით ცვლილება, რომელიც მინიჭებული აქვს საბაზო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ დაშვებებს. საბაზისო საპროგნოზო მაკროეკონომიკურ ვარაუდებში წონის ცვლილება 10%-ით პესიმისტურის მხარეს, ECL-ის 23 ათასი ლარით ზრდას გამოიწვევდა 2023 წლის 31 დეკემბერს (2023 წლის 31 დეკ: 203 ათასი ლარით) შესაბამისი ცვლილება ოპტიმისტურისკენ კი ECL-ს 35 ათასი ლარით შეამცირებდა 2023 წლის 31 დეკემბერს (2022 წლის 31 დეკემბერს: 79 ათასით)

დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10% ზრდა 2023 წლის 31 დეკემბერს მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 347 ათასი ლარით გაზრდიდა (2022 წლის 31 დეკემბერს 582 ათასი). 2023 წლის 31 დეკემბერს დეფოლტის ალბათობის პროგნოზის 10%-იანი შემცირება მთლიან მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალის რეზერვს 358 ათასი ლარით შეამცირებდა (2022 წლის 31 დეკემბერს: 581 ათასი ლარით)

LGD პროგნოზის 10% ზრდა 2023 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 4,316 ათასი ლარით ზრდით დასრულდებოდა (2022 წლის 31 დეკ: 2,0373 ათასი) LGD პროგნოზის 10% შემცირება 2023 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 3,985 ათასი ლარით შემცირებით დასრულდებოდა (2022 წლის 31 დეკემბერი: 2,369 ათასი)

LGD ქვედა ზღვარს ბანკი იყენებს LGD ღირებულების წინასწარი შეფასებისთვის. LGD ქვედა ზღვარის 10%-იანი ზრდა ან კლება 2023 წლის 31 დეკემბერს მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის 326 ათასი ლარით ზრდით ან კლებით დასრულდებოდა (2022 წლის 31 დეკ: 232 ათასი ლარით ზრდა ან კლება).

შენობა-ნაგებობების შეფასება. შენობა-ნაგებობები არის განცხადებული გადაფასებული თანხები, რომლებიც ექვემდებარება გადაფასებას საკმაო სიხშირით, რათა უზრუნველყოფილ იქნას, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება იმისგან, რაც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით იქნებოდა მიღებული. 2021 წლის დეკემბერში შენობა-ნაგებობების გადაფასება განხორციელდა სამართლიანი ღირებულებით შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ. შენობა-ნაგებობების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ეყრდნობა შედარებითი გაყიდვების მიდგომას.

დასაკუთრებული აქტივების შეფასება. ყველა დასაკუთრებული აქტივი იზომება ხარჯსა და სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი სიდიდით. ჯგუფი რეგულარულ შიდა შეფასებებს აკეთებს, რათა დარწმუნდეს, რომ საბალანსო ღირებულება არ აღემატება წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას. შეფასება ეყრდნობა საბაზრო ფასების შესახებ არსებულ ინფორმაციას დასაკუთრებული უძრავი ქონების შესახებ კვადრატული მეტრების მიხედვით.

5 ახალ ან გადამუშავებულ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებზე გადასვლა

მიმდინარე წელს ბანკმა IFRS სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებში საბჭოს მიერ გამოცემული ქვემოთ მოცემული ცვლილებები გამოიყენა, რომლებიც ძალაშია წლიური პერიოდისთვის, რომელიც იწყება 2023 წლის 1 იანვარს ან მის შემდეგ. მათ მიღებას გამჟღავნებაზე ან ამ ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე რაიმე არსებითი გავლენა არ მოჰყოლია, გარდა IFRS 17 სტანდარტისა, რომელზეც ქვემოთ ვისაუბრებთ.

IFRS 17 დაზღვევის კონტრაქტები და დაკავშირებული ხელახალი განცხადებები: IFRS 17 სტანდარტი ანაცვლებს IFRS 4 სტანდარტს “დაზღვევის კონტრაქტები” და ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან დაწყებულ პერიოდში.

IFRS 17 სტანდარტი ადგენს ჯგუფის დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტების აღიარებისა და გაანგარიშების კონკრეტულ პრინციპებს. IFRS 17 სტანდარტის თანახმად, ჯგუფის დაზღვევის და

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

გადაზღვევის კონტრაქტები ყველა ექვემდებარება პრემიების განაწილების მიდგომის Premium Allocation Approach (“PAA”) თანახმად გაანგარიშებას.

The measurement principles of the PAA გაანგარიშების პრინციპები განსხვავდება „გამომუშავებული პრემიის მიდგომისგან“, რომელსაც ჯგუფი IFRS 4 სტანდარტის მიხედვით საქმიანობის შემდეგ სფეროებში იყენებდა:

- დარჩენილი დაფარვის ვალდებულება ასახავს მიღებულ პრემიებს, გამოკლებული სადაზღვევო შესყიდვის გადავადებული ფულადი ნაკადები და გამოკლებული შემოსავალში აღიარებული თანხები გაწეული სადაზღვევო მომსახურებისთვის.
- დარჩენილი დაფარვის ვალდებულების შეფასება მოიცავს ფულის დროითი ღირებულებისა და ფინანსური რისკის ეფექტების კორექტირებას, როდესაც პრემიის გადახდის თარიღსა და მომსახურების დაკავშირებული პერიოდს შორის დამორება 12 თვეზე მეტია.
- დარჩენილი დაფარვის ვალდებულების შეფასება გულისხმობს არაფინანსური რისკის კორექტირების მკაფიო შეფასებას, როცა კონტრაქტების ჯგუფი ზარალიანია, ზარალის კომპონენტის გამოსათვლელად (აღრე ეს შეიძლება ვადაგაუსვლელი რისკის რეზერვის ნაწილს შეადგენდა).
- დამდგარ ზარალებზე ვალდებულების შეფასება (აღრე ასანაზღაურებელი და დამდგარი, მაგრამ არაგანცხადებული (IBNR) ზარალები) განისაზღვრება დისკონტირებული ალბათობით შეწონილი მოსალოდნელი ღირებულების საფუძველზე და მოიცავს არაფინანსური რისკის ამკარა რისკის კორექტირებას. ვალდებულება მოიცავს ჯგუფის ვალდებულებას გადაიხადოს სხვა გაწეული სადაზღვევო ხარჯები.
- აქტივის გაანგარიშება დარჩენილი დაფარვისთვის (ასახავს გადაზღვევის გადახდილ პრემიებს) კორექტირდება იმგვარად, რომ მოიცავს ზარალის ამობრუნების კომპონენტი და ასახოს ზარალიანი კონტრაქტის ზარალის მოსალოდნელი ანაზღაურება, როცა ასეთი კონტრაქტები გადააზღვევს პირდაპირ ზარალიან კონტრაქტებს.

ჯგუფმა სტანდარტი IFRS 17 მისი მიღებისას სრული რეტროსპექტული მიდგომით გამოიყენა. IFRS 17-ის მიღებით წარმოშობილი განსხვავებები 2022 წლის 1 იანვრის (გადასვლის თარიღი) მდგომარეობით გაუნაწილებელ მოგებაში აღიარდა. ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში გადასვლის დღეს წარდგენილი არ იყო, რადგან იმ დროისთვის სტანდარტის მიღებას არსებითი გავლენა არ ჰქონდა. ჯგუფმა 2022 წლის შედარებითი ინფორმაცია ხელახლა განაცხადა და IFRS 17-ის დანართ C-ს გარდამავალი დებულებები მიუსადაგა. IFRS 17-ზე გადასვლის ფინანსური შედეგი და წინა პერიოდის კორექტირებები ქვემოთ მოყვანილ ცხრილშია მოცემული:

ათასი ლარი	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით მანამდე განცხადებული	IFRS 17 სტანდარტის მიღების შედეგი	შეცდომების გასწორება	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ხელახლა განცხადებული
ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებული ანგარიში				
აქტივები				
სადაზღვევო აქტივები	15,460	(15,460)	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	3,761	(275)	-	3,486
გადაზღვ კონტრაქტების აქტივები	-	2,474	-	2,474
მოთხოვნები სხვა ბანკ მიმ	12,618	-	(25)	12,593
სხვა აქტივები	34,586	-	30	34,616
მთლიანი აქტივები	3,190,361	(13,261)	5	3,177,105
ვალდებულებები				
დაზღვევის ვალდებ	15,381	(15,381)	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით მანამდე განცხადებული	IFRS 17 სტანდარტის მიღების შედეგი	შეცდომების გასწორება	2022 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მდგომარეობით ხელახლა განცხადებული
ათასი ლარი				
სხვა ფინანს ვალდებ	6,402	(544)	-	5,858
დაზღვ ხელშეკ ვალდებ	-	3,192	-	3,192
სხვა ვალდებულებები	10,552	-	70	10,622
მთლიანი ვალდებულებები	2,735,887	(12,733)	70	2,723,224
კაპიტალი				
გაუნაწილებელი მოგება	318,531	(528)	(65)	317,938
მთლიანი კაპიტალი	454,474	(528)	(65)	453,881
მოგება-ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის კონსოლიდირებული ანგარიში				
წმინდა სადაზღვევო შემოსავალი	3,050	(3,050)	-	-
წმ. სადაზღ. ზარალები დამდგარი	(1,114)	1,114	-	-
ადმინ და სხვა საოპ ხარჯები	(72,110)	(1,643)	(40)	(73,793)
დაზღვევის მომსახურების შედეგი	-	9,755	-	9,755
გადაზღვევის მომსახურების შედეგი	-	(6,273)	-	(6,273)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(12,648)	-	(25)	(12,673)
წლის მოგება	454,474	(97)	(65)	453,881

ცვლილება სტანდარტში IAS 1 „ფინანსური ანგარიშების წარდგენა“ და IFRS პრაქტიკის განცხადება 2 „არსებითობის განმარტება - სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნება.“ ჯგუფმა IAS 1-ში ცვლილებები პირველად მიმდინარე წელს მიიღო. ცვლილებები ცვლის IAS 1-ის მოთხოვნებს სააღრიცხვო პოლიტიკის გამჟღავნებასთან დაკავშირებით. ცვლილებები ანაცვლებს ტერმინის „ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკის“ ყველა შემთხვევას „არსებითი სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაციით“. სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია არსებითია, თუ ბიზნესრთეულის ფინანსურ ანგარიშგებაში შეტანილ სხვა ინფორმაციასთან ერთად განხილვისას შეიძლება არსებობდეს გონივრული მოლოდინი, რომ ის გავლენას მოახდენს იმ გადაწყვეტილებებზე, რომლებსაც იღებენ ზოგადი დანიშნულების ფინანსური ანგარიშგების ძირითადი მომხმარებლები ამ ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე. IAS 1-ის დამხმარე პუნქტები ასევე შესწორდა, რათა განიმარტოს, რომ სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია, რომელიც ეხება არამატერიალურ ტრანზაქციებს, სხვა მოვლენებს ან პირობებს, არამატერიალურია და არ საჭიროებს გამჟღავნებას. სააღრიცხვო პოლიტიკის ინფორმაცია შეიძლება იყოს არსებითი დაკავშირებული ტრანზაქციების ბუნების, სხვა მოვლენების ან პირობების გამო, მაშინაც კი, თუ თანხები უმნიშვნელოა. თუმცა, სააღრიცხვო პოლიტიკის ყველა ინფორმაცია, რომელიც ეხება მატერიალურ ტრანზაქციებს, სხვა მოვლენებს ან პირობებს, თავისთავად არ არის მატერიალური. IASB-მ ასევე შეიმუშავა სახელმძღვანელო მითითებები და მაგალითები, რათა ახსნას და აჩვენოს „მატერიალურობის ოთხსაფეხურიანი პროცესის“ გამოყენება, რომელიც აღწერილია IFRS-ის პრაქტიკის განცხადება 2-ში.

ცვლილება სტანდარტში IAS 12 მოგების გადასახადები - ერთი ტრანზაქციიდან გამომდინარე აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული გადავადებული გადასახადი

ჯგუფმა IAS 12 -ში ცვლილებები პირველად მიმდინარე წელს მიიღო. ცვლილება ადგენს დამატებით გამონაკლისს პირველადი აღიარების გამონაკლისიდან. ცვლილების მიხედვით, ერთეული არ იყენებს თავდაპირველი აღიარების გამონაკლისს იმ ოპერაციებისთვის, რომლებიც წარმოშობენ თანაბარ დასაბეგრ და გამოქვითვად დროებით სხვაობებს. მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, თანაბარი დასაბეგრი და გამოქვითვადი დროებითი სხვაობები შეიძლება წარმოიშვას აქტივისა და ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას გარიგებაში,

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

რომელიც არ არის ბიზნეს გაერთიანება და გავლენას არ ახდენს არც სააღრიცხვო და არც დასაბეგრ მოგებაზე. მაგალითად, IAS 12-ში ცვლილებების შემდეგ ბიზნესერთეულს მოეთხოვება გადავადებული საგადასახადო აქტივის და ვალდებულების აღიარება და გადავადებული საგადასახადო აქტივის IAS 12-ით განსაზღვრული ამობრუნების კრიტერიუმებისთვის დაქვემდებარება.

ცვლილებები IAS 12-ში საშემოსავლო გადასახადები - საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა - მეორე პილარის მოდელის წესები: 2023 წლის მაისში, IASB-მ გამოსცა ვიწრო მასშტაბის ცვლილებები IAS 12-ში, „მოგების გადასახადები“. ცვლილებები ითვალისწინებს გადავადებული გადასახადების აღიარებისა და გამჟღავნების მოთხოვნის დროებით გამოწვევას, რომელიც წარმოიქმნება ამოქმედებული ან არსებითად ძალაში შესული საგადასახადო კანონიდან, რომელიც ახორციელებს მეორე პილარის მოდელის წესებს.

ცვლილება სტანდარტში IAS 8 სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები ბუღალტრულ შეფასებებში და შეცდომები - ბუღალტრული შეფასებების განმარტება: ჯგუფმა IAS 8-ში ცვლილებები პირველად მიმდინარე წელს მიიღო.

ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილების განმარტებას სააღრიცხვო შეფასებების განმარტებით ცვლის. ახალი განმარტებით, სააღრიცხვო შეფასებები არის „ფულადი თანხები ფინანსურ ანგარიშგებაში, რომლებიც ექვემდებარება გაანგარიშების გაურკვევლობას“. სააღრიცხვო შეფასებებში ცვლილების განმარტება წაიშალა.

6 ახალი ბუღალტრული განცხადებები

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშის დამტკიცების თარიღისთვის ჯგუფს და ბანკს არ ჰქონდათ გამოყენებული შემდეგი ახალი და გადაშუქებული IFRS სტანდარტები, რომლებიც გამოქვეყნდა, მაგრამ ჯერ არ ამოქმედებულა:

IFRS 10 და IAS 28 ცვლილებები	აქტივების გაყიდვა ან შენატანი ინვესტორსა და მის ასოცირებულ ან ერთობლივ საწარმოს შორის
IAS 1 ცვლილებები	ვალდებულებების კლასიფიკაცია გრძელ ან მოკლევადიან ვალდებულებებად
IAS 1 ცვლილებები	კოვენანტებით დაკისრებული გრძელვადიანი ვალდებულებები
IAS 7 და IFRS 7 ცვლილებები	ცვლილებები ფინანსური გარიგებები მომწოდებლებთან
IFRS 16 ცვლილებები	სალიზინგო ვალდებულება გაყიდვისა და უკულიზინგის შემთხვევაში

მენეჯმენტი არ მოელის, რომ ზემოთ მოყვანილი ახალი სტანდარტების დანერგვას არსებითი ზეგავლენა ექნება ჯგუფის და ბანკის მომავალი პერიოდების ფინანსურ ანგარიშებზე, იმ შემთხვევების გარდა, როცა ეს ტრანზაქციები მომავალ პერიოდებში განხორციელდება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
ნაღდი ფული	58,337	76,580
ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა)	57,122	107,632
საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები სხვა ბანკებში	167,762	93,938
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	1,134	388
გამოკლებული საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი	(345)	(470)
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ	284,010	278,068

ფულადი სახსრები სებ-ში (გარდა სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებისა) წარმოადგენს სებ-ში რიცხულ ნაშთებს, რომლებიც ანგარიშსწორების საქმიანობას უკავშირდება და წლის ბოლოს მზადაა გასატანად.

ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები ბანკის ცალკე ფინანსური ანგარიშის მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბერს შეადგენს 282,582 ლარს (2022: 277,659 ათასი ლარი) შვილობილი კომპანიების წილი ჯგუფის 2023 წლის 31 დეკემბრის ბალანსში 1,428 ათასი ლარი იყო. (2023 წლის 31 დეკემბრის: 409 ათასი).

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ჯგუფის საკრედიტო რისკების შეფასების სისტემა იხ. განმარტება 31-ში. თანხები წარმოდგენილია საკრედიტო დანაკარგის რეზერვის გარეშე:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	ანთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	152,198	-	152,198
- კარგი	57,001	13,405	1,132	71,538
- დამაკმაყოფილებელი	-	730	-	730
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	1,207	-	1,207
- შეფასების გარეშე	-	-	-	-
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	57,001	167,540	1,132	225,673

ცხრილში ნაჩვენებია ფულის და ფულის ეკვივალენტების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი, საკრედიტო რისკის კატეგორიების მიხედვით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ათასი ლარი	ფულადი სახსრები სებ-ში გარდა სავალდებულო რეზერვებისა	საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	ანთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე ნაკლები ვადიანობით	სულ
- ძალიან კარგი	-	28,378	-	28,378
- კარგი	107,400	62,811	109	170,320
- დამაკმაყოფილებელი	-	840	-	840
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	161	-	161
- შეფასების გარეშე	-	1,511	278	1,789
ფული და ფულის ეკვივალენტები სულ, გარდა ნაღდი ფულისა	107,400	93,701	387	201,488

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

7 ფული და ფულის ეკვივალენტები (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს ჰყავდა 1 კონტრაგენტი ბანკი (2022: არ ჰყავდა) და ერთიანად ფული და ფულის ეკვივალენტი კაპიტალის 10%-ზე მეტს შეადგენდა, თანხით 149,456 ათასი ლარი ან ან ფული და ფულის ეკვივალენტის 66.1%.

ECL გაანგარიშების მიზნით ფული და ფულის ეკვივალენტების ნაშთები შედის 1 სტაღიაში. ECL გაზომვის მიდგომა იხილეთ განმარტებაში 31.

ფულის და ფულის ეკვივალენტების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია განმარტებაში 31. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია განმარტება 35-ში.

8 სავალდებულო რეზერვები სებ-ში

სავალდებულო რეზერვები საქართველოს ეროვნულ ბანკში წარმოადგენს სებ-ში დეპონირებულ თანხებს. რეზიდენტ ფინანსურ ინსტიტუტებს მოეთხოვება საპროცენტო სავალდებულო რეზერვის შენარჩუნება სებ-ში, რომლის ხელმისაწვდომობაც შეზღუდულია და რომლის ოდენობაც დამოკიდებულია ამ ფინანსური ინსტიტუტების მიერ მოზიდული სახსრების სიდიდეზე.

2024 წლის 12 იანვარს საკრედიტო სააგენტომ Fitch Ratings საქართველოს გრძელვადიანი უცხოური ვალუტის ემიტენტის რეიტინგი (IDR) "BB" დაადასტურა „პოზიტიური“ პერსპექტივით.

კატეგორიის „ფულადი სახსრები სებ-ში“ საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტებაში 31.

ECL გაანგარიშების მიზნით, სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპის ქვეშ ექცევა. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სებ-ში რიცხული სავალდებულო რეზერვების ECL 392 ათას ლარს შეადგენდა. (2022: 476 ათასი ლარი). ECL გაანგარიშების მიდგომის შესახებ იხ. განმარტება 31-ში.

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
განთავსებები სხვა ბანკებში სამ თვეზე მეტი ვადიანობით	15,470	12,618
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(44)	(25)
სულ მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,426	12,593

მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ წარმოადგენს ბანკის შვილობილი კომპანიების ვადიან განთავსებებს სხვა ქართულ ბანკებში.

ECL გაანგარიშების მიზნით სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთები 1 ეტაპზეა კლასიფიცირებული. ECL გაანგარიშების მიდგომა იხილეთ განმარტებაში 31.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

9 მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ (გაგრძელება)

სხვა ბანკების მიმართ მოთხოვნების ნაშთების საკრედიტო ხარისხი რისკის კატეგორიების მიხედვით ასეთია:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
- ძალიან კარგი	-	-
- კარგი	15,426	-
- რეიტინგის გარეშე	-	12,593
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ სულ	15,426	12,593

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	220,735	248,127
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	157,726	146,235
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში სულ	378,461	394,362

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინვესტიციებს სავალო ფასიან ქაღალდებში 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქ. მთავრ. სახაზინო ობლიგაციები	157,726	109,515	267,241
საქ. მთავრ. სახაზინო ვალდებულებები	-	52,373	52,373
კორპორაციების ობლიგაციები	-	59,321	59,321
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2023 წ 31 (სამართლიანი ღირებულებით ან ბრუტო საბალანსო ღირებულებით)	157,726	221,209	378,935
საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	-	(474)	(474)
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2023 წ 31 (სამართლიანი ღირებულებით)	157,726	220,735	378,461

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

10 ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ინვესტიციები ფასიან ქაღალდებში 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაანგარიშების კატეგორიების და კლასების მიხედვით:

ათასი ლარი	სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	სავალო ფასიანი ქაღალდები AC	სულ
საქ. მთავრ. სახაზინო ობლიგაციები	146,235	175,587	321,822
საქ. მთავრ. სახაზინო ვალდებულებები	-	39,537	39,537
კორპორაციების ობლიგაციები	-	33,512	33,512
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2022 წ 31 (სამართლიანი ღირებულებით ან ბრუტო საბალანსო ღირებულებით)	146,235	248,636	394,871
საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	-	(509)	(509)
მთლ ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ 2022 წ 31 (სამართლიანი ღირებულებით)	146,235	248,127	394,362

ECL გაანგარიშების მიზნით 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფასიანი ქაღალდები FVOCI და AC-თი 1-ელ სტადიაზეა კლასიფიცირებული. ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო ქულების სისტემის აღწერა და ECL გაანგარიშების მიდგომა იხ. განმარტებაში 31, აქვე იხილეთ დეფოლტის დეფინიცია და FVOCI და AC სავალო ფასიან ქაღალდებზე გავრცელებული SICR. ECL-ის მთლიანი რეზერვი, რომელიც FVOCI-ით აღრიცხული სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვისაა აღიარებული, 2023 წლის 31 დეკემბერს 334 ათას ლარს შეადგენდა (2022: 304 ათასი)

სასესხო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო ხარისხი FVOCI-სა და AC-ით 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბერს კლასიფიცირებულია, როგორც კარგი. სასესხო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-სა და AC-ით 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის არ არის უზრუნველყოფილი (2022: არ არის უზრუნველყოფილი).

2023 წლის 31 დეკემბერს 126,662 ათასი ლარის მთლიანი საბალანსო ღირებულების სასესხო ფასიანი ქაღალდები დაფლუჯილია ეროვნული ბანკიდან მიღებული მოკლევადიანი სესხების სანაცვლოდ უზრუნველყოფის სახით (2022 წელი: 192,306 ათასი ლარი). იხილეთ განმარტებები 17 და 19. კონტრაგენტს არ აქვს უფლება განახორციელოს ინვესტიციების შემდგომი გაყიდვა ან ხელახალი ფლუჯირება.

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით	2,527,164	2,121,190
გამოკლებული საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(33,194)	(34,413)
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ბრუტო საბალანსო ღირებულება AC-ით	2,493,970	2,086,777

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფმა გამოავლინა, რომ კლიენტების სესხებისა და ავანსების პორტფელის 100% აკმაყოფილებს SPPI მოთხოვნას AC კლასიფიკაციისთვის IFRS 9-ის მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მთლიანი საბალანსო ღირებულება და საკრედიტო ზარალის რეზერვის თანხა AC-ით კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების კლასების მიხედვით 2023 წლის 31 დეკემბერსა და 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2022			დეკ 31, 2021		
	ბრუტო საბალანსი	საკრ ზარ რეზერვიატასი ლარი	ბრუტო საბალანსი	ბრუტო საბალანსი	საკრ ზარ რეზერვიატასი ლარი	ბრუტო საბალანსი
სტანდარტული დაკრედიტება	1,718,340	(14,887)	1,703,453	1,361,003	(10,776)	1,350,227
სესხები მსხვილ ერთეულებზე	1,260,692	(5,124)	1,255,568	1,028,382	(4,903)	1,023,479
სესხები მცირე და საშუალო ბიზნესს	457,648	(9,763)	447,885	332,621	(5,873)	326,748
საგალო სესხები	808,824	(18,307)	790,517	760,187	(23,637)	736,550
იპოთეკური სესხები	512,847	(8,774)	504,073	506,736	(11,063)	495,673
სამომხმარებლო სესხები	268,522	(8,596)	259,926	222,175	(9,373)	212,802
საკრედიტო ბარათები	27,455	(937)	26,518	31,276	(3,201)	28,075
სესხები და ავანსები კლიენტებზე სულ AC-ით	2,527,164	(33,194)	2,493,970	2,121,190	(34,413)	2,086,777

ქვემოთ მოცემულია იურიდიულ პირებზე გაცემული სტანდარტული სესხების კლასების განმარტებები:

- მსხვილ კომერციულ ბიზნესერთეულებზე სტანდარტული პირობებით გაცემული სესხები, ძირითადად სამუშაო კაპიტალის და საინვესტიციო პროექტების დასაფინანსებლად; და
- მცირე და საშუალო ბიზნესზე (SME) გაცემული სესხები - მცირე და საშუალო ზომის საწარმოებზე გაცემული სესხების შემთხვევები, რომლებსაც ჯგუფი განსაზღვრავს, როგორც ერთ კლიენტზე 2 მილიონ აშშ დოლარამდე თანხით გაცემულ სესხებს.

იპოთეკური სესხები 88,066 ათასი ლარის დაუფარავი ძირით დაფლუჯილია სებ-ის მოკლევადიანი სესხის სანაცვლოდ 2023 წლის 31 დეკემბერს (2022: 109,739 ათასი ლარის იპოთეკური და 28,246 ათასი ლარის SME სესხები). იხილეთ განმარტება 17.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში ნაჩვენებია ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები და ბრუტო საბალანსო ღირებულება საანგარიშგებო და შედარებითი პერიოდების დასაწყისსა და დასასრულს შორის პერიოდში:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2023			31 დეკ, 2022		
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3
სტანდარტული დაკრედიტება	1,593,898	80,511	43,931	1,260,305	66,698	34,000
სესხები საცალო სექტორზე	734,522	24,689	49,613	677,203	34,008	48,976
იპოთეკური სესხები	459,726	19,267	33,854	449,356	22,038	35,342
სამომხმარებლო სესხები	248,347	4,831	15,344	199,580	9,900	12,695
საკრედიტო ბარათები	26,449	591	415	28,267	2,070	939
გამოკლებული: სესხების	(6,002)	(739)	(26,453)	(6,933)	(1,179)	(26,301)
სესხები და ავანსები კლიენტებზე სულ AC-ით	2,322,418	104,461	67,091	1,930,575	99,527	56,675

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

მომდევნო ცხრილებში ნაჩვენებია ამორტიზებული დირიგებებით აღრიცხული კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვის ცვლილებები და ბრუტო საბალანსო დირიგებულება საანგარიშგებო და შედარებითი პერიოდების დასაწყისსა და დასასრულს შორის პერიოდში:

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირიგებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ-გაუფ ას.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ-გაუფ ს.)	სულ
სესხები იურ პირებზე								
31 დეკ, 2022	(2,253)	(432)	(8,091)	(10,776)	1,260,305	66,696	34,002	1,361,003
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს. მთლ. პერ. (1 ეტაპიდან 2 ეტაპზე)	110	(110)	-	-	(75,615)	75,615	-	-
- საკრ. რისკ. გაუფას (1 ეტაპიდან 2 ეტაპიდან 3 ეტაპზე)	1,261	369	(1,630)	-	(9,102)	(18,025)	27,127	-
- 12თვიანი ECL-ზე (2 ეტაპიდან და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(184)	174	10	-	38,750	(38,750)	-	-
- არს. მთლ. პერ-ზე (3 ეტაპის საკრ რისკ გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(1,373)	1,373	-	-	10,256	(10,256)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(3,406)	-	-	(3,406)	1,026,840	-	-	1,026,840
წმინდა დაფარვები	1,013	227	976	2,216	(653,958)	(15,231)	(7,538)	(676,727)
სხვა ცვლილებები	380	98	(1,408)	(930)	(698)	(511)	763	(446)
წმ გაანგარ საკრ რისკის ცვლ გამო	106	484	(2,629)	(2,039)	-	-	-	-
სულ ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(720)	(131)	(3,308)	(4,159)	326,217	13,354	10,096	349,667

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი			ბრუტო საბალანსო დირებულება			სულ	
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ-გაუფ ას.)	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ-გაუფ ს.)		
ათასი ლარი								
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	16	-	-	(16)	(16)	
უცხ ვალ მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	5	2	25	32	7,376	461	(151)	
2023 წ 31 დეკ	(2,968)	(561)	(11,358)	(14,887)	1,593,898	80,511	43,931	1,718,340

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 არს.მთლ.პერ. რ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ.გაუფას. ს.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს.მთლ.პერ. ECL SICR- სთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთლ.პერ. ECL აკრ.რისკ.გაუფას. ას.)	სულ
სესხები იურ პირებზე								
2021 წლის 31 დეკ	(3,954)	(3,858)	(11,719)	(19,531)	930,402	42,790	44,670	1,017,862
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს.მთლ.პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	860	(860)	-	-	(84,310)	84,310	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	5,099	503	(5,602)	-	(19,029)	(15,855)	34,884	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(4,243)	4,243	-	-	39,664	(39,652)	(12)	-
არს.მთლ.პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(1,616)	1,616	-	-	5,434	(5,434)	-
ახალი წარმოშობილი ან მესყიდული წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები	(10,741)	(245)	(88)	(11,074)	1,144,622	14,932	182	1,159,736
წმ. ხელახლა განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	7,021	868	3,596	11,485	(638,210)	(15,183)	(30,966)	(684,359)
წმ. ხელახლა განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	2,973	(567)	(2,137)	269	-	-	-	-
მთ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	969	2,326	(2,615)	680	442,737	33,986	(1,346)	475,377
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	5,493	5,493	-	-	(5,493)	(5,493)
უცხ ვალ მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	732	1,100	750	2,582	(112,834)	(10,080)	(3,829)	(126,743)
2022 წ 31 დეკ	(2,253)	(432)	(8,091)	(10,776)	1,260,305	66,696	34,002	1,361,003

* წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები მოიცავს დამატებით გაცემულ სესხებზე და საკრედიტო ხაზების ათვისებას, რაც ასახავს პოზიციის ზრდას, ასევე გადახდებს. ECL განაკვეთის ცვლილება ასევე აისახება სხვა ცვლილებებზე, თუ პოზიციის ეტაპზე ცვლილებას ადგილი არ ჰქონია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო დანაკარგის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL აკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL აკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ
იპოთეკური სესხები								
31 დეკ, 2022	(996)	(98)	(9,969)	(11,063)	449,355	22,037	35,344	506,736
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ. დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	126	(126)	-	-	(44,864)	44,864	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	211	469	(680)	-	(2,118)	(23,577)	25,695	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(739)	259	480	-	38,586	(36,753)	(1,833)	-
არს. მთ. პერ. -ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(3,591)	3,591	-	-	17,583	(17,583)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(816)	-	-	(816)	156,460	-	-	156,460
წმინდა დაფარვები	235	37	2,171	2,443	(139,752)	(5,255)	(7,828)	(152,835)
სხვა ცვლილებები	810	138	2,490	3,438	379	174	85	638
წმინდა ხელახლა განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	558	2,864	(6,202)	(2,780)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	385	50	1,850	2,285	8,691	(2,964)	(1,464)	4,263
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	-	1	1	-	-	(1)	(1)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	9	-	(6)	3	1,680	194	(25)	1,849
31 დეკ, 2023	(602)	(48)	(8,124)	(8,774)	459,726	19,267	33,854	512,847

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL ავრ.რისკ.გაუფ)	სულ	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 არს.მთ.პერ. ECL ავრ.რისკ.გაუფ)	სულ
იპოთეკური სესხები								
31 დეკ, 2021	(169)	(14)	(1,995)	(2,178)	159,115	3,543	11,533	174,191
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	233	(233)	-	-	(43,230)	43,230	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	310	993	(1,303)	-	(3,960)	(29,690)	33,650	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(168)	168	-	-	7,747	(7,747)	-	-
არს. მთ. პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(616)	616	-	-	4,261	(4,261)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(1,402)	(383)	(583)	(2,368)	485,508	16,157	2,787	504,452
წმინდა ხელახალი გაანგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	(47)	(144)	(1,230)	(1,421)	(123,667)	(6,386)	(5,919)	(135,972)
წმინდა ხელახალი გაანგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	148	67	(7,198)	(6,983)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(926)	(148)	(9,698)	(10,772)	322,398	19,825	26,257	368,480
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	14	1,532	1,546	-	(14)	(1,530)	(1,544)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	99	50	192	341	(32,158)	(1,317)	(916)	(34,391)
31 დეკ, 2022	(996)	(98)	(9,969)	(11,063)	449,355	22,037	35,344	506,736

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირებულება			
	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი ³ (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი ³ (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ
სამომხმარებლო სესხები								
31 დეკ, 2022	(1,621)	(146)	(7,606)	(9,373)	199,579	9,901	12,695	222,175
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ. დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	176	(176)	-	-	(25,998)	25,998	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	1,201	249	(1,450)	-	(5,368)	(16,697)	22,065	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	2,986	218	(3,204)	-	17,253	(16,991)	(262)	-
არს. მთ. პერ. -ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	67	(67)	-	-	6,141	(6,141)	-
ასალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(2,553)	-	-	(2,553)	238,261	-	-	238,261
წმინდა დაფარვები	1,054	56	8,168	9,278	(173,599)	(4,025)	(11,212)	(188,836)
სხვა ცვლილებები	(3)	126	(7,676)	(7,553)	(2,068)	450	10,813	9,195
წმინდა ხელახალი გაანგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	(3,104)	(447)	(7,432)	(10,983)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(243)	93	(11,661)	(11,811)	48,481	(5,124)	15,263	58,620
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	7	(1)	12,593	12,599	(7)	1	(12,593)	(12,599)
უცხ ვალ მოგ. ზარ და სხვა ცვლილებები	-	-	(11)	(11)	294	53	(21)	326
31 დეკ, 2023	(1,857)	(54)	(6,685)	(8,596)	248,347	4,831	15,344	268,522

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო დირებულება			
	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL) (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL) (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკ. გაუფ.)	სულ
სამომხმარებლო სესხები								
31 დეკ, 2021	(392)	(18)	(933)	(1,343)	62,758	2,965	2,942	68,665
ცვლილებები დაშვებებში								
ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ. დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	936	(936)	-	-	(29,255)	29,255	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	431	3,471	(3,902)	-	(1,053)	(25,334)	26,387	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(229)	224	5	-	2,855	(2,841)	(14)	-
არს. მთ. პერ. -ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(263)	263	-	-	948	(948)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(4,539)	(1,698)	(18,602)	(24,839)	289,328	8,989	21,144	319,461
წმინდა ხელახალი განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	1,983	674	(471)	2,186	(122,812)	(4,031)	(6,676)	(133,519)
წმინდა ხელახალი განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	154	(1,605)	(14,076)	(15,527)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(1,264)	(133)	(36,783)	(38,180)	139,063	6,986	39,893	185,942
ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:								
ჩამოწერები	-	5	30,097	30,102	-	(5)	(30,097)	(30,102)
უცხ ვალ მოგ. ზარ და სხვა ცვლილებები	35	-	13	48	(2,242)	(45)	(43)	(2,330)
31 დეკ, 2022	(1,621)	(146)	(7,606)	(9,373)	199,579	9,901	12,695	222,175

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL) (არს. მთ.პერ. :CL SICR-თვის)	ეტაპი 2 (არს. მთ.პერ. ECL ავრ.რისკგაუფ.)	ეტაპი 3 (არს. მთ.პერ. ECL ავრ.რისკგაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL) (არს. მთ.პერ. :CL SICR-თვის)	ეტაპი 2 (არს. მთ.პერ. ECL ავრ.რისკგაუფ.)	ეტაპი 3 (არს. მთ.პერ. ECL ავრ.რისკგაუფ.)	სულ
საკრედიტო ბარათები								
31 დეკ, 2022	(2,066)	(506)	(629)	(3,201)	28,267	2,068	941	31,276
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ.პერ.-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	301	(301)	-	-	(5,498)	5,498	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	82	276	(358)	-	(620)	(1,404)	2,024	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(716)	989	(273)	-	5,676	(5,331)	(345)	-
არს. მთ.პერ.-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	158	(158)	-	-	392	(392)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(663)	-	-	(663)	28,889	-	-	28,889
წმინდა დაფარვები	848	126	1,081	2,055	(30,405)	(610)	(1,624)	(32,639)
სხვა ცვლილებები	1,124	(29)	(870)	225	177	38	1,408	1,623
წმინდა ხელახალი განგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	480	(848)	(677)	(1,045)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	1,456	371	(1,255)	572	(1,781)	(1,417)	1,071	(2,127)
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	35	59	1,600	1,694	(35)	(59)	(1,600)	(1,694)
უცხ ვალ მოგ. ზარ და სხვა ცვლილებები	-	-	(2)	(2)	(2)	(1)	3	-
31 დეკ, 2023	(575)	(76)	(286)	(937)	26,449	591	415	27,455

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	საკრედიტო ზარალის რეზერვი				ბრუტო საბალანსო ღირებულება			
	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. :CL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL ავრ. რისკ-გაუფ.)	სულ	ეტაპი 1 12-თვიანი ECL	ეტაპი 2 (არს. მთ. პერ. :CL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL ავრ. რისკ-გაუფ.)	სულ
საკრედიტო ბარათები								
31 დეკ, 2021	(12)	(7)	(514)	(533)	1,364	465	772	2,601
<i>ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ტრანსფერები:								
- არს. მთ. პერ-დან (1-დან მე-2 ეტაპზე)	247	(247)	-	-	(7,300)	7,300	-	-
- საკრ. რისკით გაუფას-ზე (1 და 2 ეტაპიდან მე-3 ეტაპზე)	270	1,603	(1,873)	-	(896)	(4,653)	5,549	-
- 12-თვიანი ECL-დან (2 და 3 ეტაპიდან 1 ეტაპზე)	(276)	164	112	-	1,524	(1,335)	(189)	-
არს. მთ. პერ-ზე (მე-3 ეტაპის საკრ. რისკ. გაუფას-დან 2 ეტაპზე)	-	(336)	336	-	-	476	(476)	-
ახალი წარმოშობილი ან შესყიდული	(1,820)	(163)	(2,546)	(4,529)	50,973	452	2,921	54,346
წმინდა დაფარვები და სხვა ცვლილებები*	(708)	265	81	(362)	(17,390)	(635)	(1,984)	(20,009)
წმინდა ხელახალი გაანგარიშება საკრედიტო რისკის ცვლილების გამო	233	(1,785)	(1,875)	(3,427)	-	-	-	-
მთლ. ცვლილებები, რომლებმაც იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:	(2,054)	(499)	(5,765)	(8,318)	26,911	1,605	5,821	34,337
<i>ცვლილებები, რომლებმაც არ იმოქმედა პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:</i>								
ჩამოწერები	-	-	5,630	5,630	-	-	(5,630)	(5,630)
უცხ ვალ მოგ ზარ და სხვა ცვლილებები	-	-	20	20	(8)	(2)	(22)	(32)
31 დეკ, 2022	(2,066)	(506)	(629)	(3,201)	28,267	2,068	941	31,276

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

გაუფასურების რეზერვის ცვლილება 2023 წელს იყო:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო		სულ
			ბლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	
სესხების დარეზერვება 2023წ 1 იანვარს	10,776	11,063	9,373	3,201	34,413
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:					
უცხოური ვალუტის მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	(32)	(3)	11	2	(22)
ჩამოწერები	(16)	(1)	(12,599)	(1,694)	(14,310)
ამოღება	3,255	790	4,897	100	9,042
სესხების დარეზერვება 2023წ 31 დეკემბერს	14,887	8,774	8,596	937	33,194

მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რამაც ხელი შეუწყო ზარალის რეზერვის ხარჯებს, იყო:

- არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხების ჩამოწერა 14,310 ათასი ლარის ოდენობით. ჩამოწერის მთლიანი თანხიდან 6,530 ათასი ლარი მიეკუთვნება ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, ხოლო 7,780 ათასი ლარი სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ 2022 წელს შეძენილ სესხებს; ეს სესხები ჩამოიწერა მთელი წლის განმავლობაში მენეჯმენტის კვარტალური შეფასების საფუძველზე და ბანკის ჩამოწერის პოლიტიკის შესაბამისად.
- 9,042 ათასი ლარის ოდენობით ადრე ჩამოწერილი სესხების ამობრუნება. მთლიანი ამოღებული თანხიდან 5,130 ათასი ლარი მიეკუთვნება ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, ხოლო 3,912 ათასი ლარი სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ 2022 წელს შეძენილ სესხებს.

გაუფასურების ზარალის ცვლილებები 2022 წელს იყო:

ათასი ლარი	სესხები		სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
	იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები			
სესხების დარეზერვება 2022წ 1 იანვარს	19,531	2,180	1,343	533	23,587
მთლიანი ცვლილებები, რომლებმაც გავლენა იქონია პერიოდის საკრედიტო ზარალის რეზერვის ხარჯზე:					
უცხოური ვალუტის მოგება და ზარალი და სხვა ცვლილებები	(2,582)	(343)	(48)	(20)	(2,993)
ჩამოწერები	(5,493)	(1,545)	(30,102)	(5,630)	(42,770)
ამოღება	956	394	1,901	93	3,344
სესხების დარეზერვება 2022წ 31 დეკემბერს	10,776	11,063	9,373	3,201	34,413

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო ზარალის რეზერვზე, რომელიც შესაბამისი პერიოდისთვისაა აღიარებული, სხვადასხვა ფაქტორი მოქმედებს:

- სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ სასესხო პორტფელის შექენამ ხელი შეუწყო ზარალის რეზერვის ზრდას 12 თვეზე 16,909 ათასი ლარით;
- შექენის გარეშე, ჯგუფის მიერ გაცემულმა პორტფელმა გამოიწვია ზარალის რეზერვის შემცირება 6,082 ათასი ლარით;
- ჯგუფმა ჩამოწერა 2022 წელს 360 დღეზე მეტი ვადით ვადაგასული მიგრირებული არაუზრუნველყოფილი სესხები, რათა მიგრირებული პორტფელი ჯგუფის ჩამოწერის პოლიტიკასთან შესაბამისი ყოფილიყო. 42,770 ათასი ლარის ჩამოწერის მთლიანი თანხიდან 9,210 ათასი ლარი მიეკუთვნებოდა ჯგუფის მიერ გაცემულ სესხებს, ხოლო 33,560 ათასი ლარი სს „ვითიბი ბანკი საქართველოდან“ შექენილ სესხებს. თუმცა, ეს იყო ერთჯერადი ეფექტი მიგრაციის შემდეგ, რომელიც შიდა პროცესების ადაპტირების გზით განეიტრადა 2023 წელს; შიდა ჩამოწერის პოლიტიკის შესაბამისად, ჯგუფი აგრძელებს არაუზრუნველყოფილი სესხების ჩამოწერას 180 დღის ვადაგადაცილების მიღწევის შემდეგ. ეს სესხები წლის განმავლობაში ჩამოიწერა მენეჯმენტის კვარტალური შეფასების საფუძველზე და ბანკის ჩამოწერის პოლიტიკის შესაბამისად.

ECL განგარიშების დეტალები მოცემულია განმარტებაში 31.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები შეიცავს კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საკრედიტო რისკების პოზიციის ანალიზს AC-ით, რომელზეც აღიარებულია ECL რეზერვი. კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების საბალანსო ღირებულება ასევე წარმოადგენს ჯგუფის მაქსიმალურ საკრედიტო რისკების პოზიციას ამ სესხებზე.

კორპორაციულ კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (ა რს. მთ.პერ. ECL საკრ. რისკგაუფ)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- ძალიან კარგი	44,554	-	-	44,554
- კარგი	1,549,344	-	-	1,549,344
- დამაკმაყოფილებელი	-	78,692	-	78,692
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდებ	-	1,819	-	1,819
- დეფოლტი	-	-	43,931	43,931
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	1,593,898	80,511	43,931	1,718,340
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,968)	(561)	(11,358)	(14,887)
საბალანსო ღირებულება	1,590,930	79,950	32,573	1,703,453

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იურიდიულ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (არს. მთ. პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი ³ (არს. მთ. პერ. ECL საკრ. რისკგაუფ.)	სულ
სტანდარტული დაკრედიტება				
- ძალიან კარგი	367,391	-	-	367,391
- კარგი	892,914	-	-	892,914
- დამაკმაყოფილებელი	-	59,304	-	59,304
- განსაკუთრებულ მონიტორინგს დაქვემდებ.	-	7,394	-	7,394
- დეფოლტი	-	-	34,000	34,000
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	1,260,305	66,698	34,000	1,361,003
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,253)	(434)	(8,089)	(10,776)
საბალანსო ღირებულება	1,258,052	66,264	25,911	1,350,227

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (ა რს .მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ.პერ. ECL საგრ.რისკ.გაუფ)	სულ
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	726	-	-	726
- კარგი	459,000	-	-	459,000
- დამაკმაყოფილებელი	-	15,570	-	15,570
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	3,697	-	3,697
- დეფოლტი	-	-	33,854	33,854
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	459,726	19,267	33,854	512,847
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(602)	(48)	(8,124)	(8,774)
საბალანსო ღირებულება	459,124	19,219	25,730	504,073
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	23,465	-	-	23,465
- კარგი	224,882	-	-	224,882
- დამაკმაყოფილებელი	-	3,548	-	3,548
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	1,283	-	1,283
- დეფოლტი	-	-	15,344	15,344
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	248,347	4,831	15,344	268,522
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,857)	(54)	(6,685)	(8,596)
საბალანსო ღირებულება	246,490	4,777	8,659	259,926
საკრედიტო ბარათები				
- დამაკმაყოფილებელი	26,449	575	-	27,024
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდებარებული	-	16	-	16
- დეფოლტი	-	-	415	415
ბრუტო საბალანსო ღირებულება	26,449	591	415	27,455
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(575)	(76)	(286)	(937)
საბალანსო ღირებულება	25,874	515	129	26,518

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული, ამორტიზებული დირებულებით აღრიცხული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

	ეტაპი ¹ (12-თვიანი ECL)	ეტაპი ² (ა რს. მთ.პერ. ECL SICR-თვის)	ეტაპი ³ (არს.მთ.პერ. ECL საკრ.რისკ-გაუფ)	სულ
<i>ათასი ლარი</i>				
იპოთეკური სესხები				
- ძალიან კარგი	425,244	-	-	425,244
- კარგი	24,111	-	-	24,111
- დამაკმაყოფილებელი	-	20,024	-	20,024
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	2,013	-	2,013
- დეფოლტი	-	-	35,344	35,344
ბრუტო საბალანსო დირებულება	449,355	22,037	35,344	506,736
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(996)	(98)	(9,969)	(11,063)
საბალანსო დირებულება	448,359	21,939	25,375	495,673
სამომხმარებლო სესხები				
- ძალიან კარგი	75,931	-	-	75,931
- კარგი	123,648	-	-	123,648
- დამაკმაყოფილებელი	-	7,505	-	7,505
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	2,395	-	2,395
- დეფოლტი	-	-	12,696	12,696
ბრუტო საბალანსო დირებულება	199,579	9,900	12,696	222,175
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(1,621)	(145)	(7,607)	(9,373)
საბალანსო დირებულება	197,958	9,755	5,089	212,802
საკრედიტო ბარათები				
- ძალიან კარგი	37	-	-	37
- კარგი	28,230	-	-	28,230
- დამაკმაყოფილებელი	-	1,965	-	1,965
- სპეც მონიტ დაქვემდ	-	103	-	103
- დეფოლტი	-	-	941	941
ბრუტო საბალანსო დირებულება	28,267	2,068	941	31,276
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(2,066)	(506)	(629)	(3,201)
საბალანსო დირებულება	26,201	1,562	312	28,075

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში გამოყენებული საკრედიტო რისკის კატეგორიების აღწერა იხილეთ განმარტებაში 31.

ეკონომიკურ სექტორებში რისკების კონცენტრაცია კლიენტების სასესხო პორტფელის შიგნით ასეთია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2022		31 დეკ, 2021	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	808,823	32.00%	760,186	35.84%
უძრავი ქონების მართვა	174,332	6.90%	167,391	7.89%
მშენებლობა და მიწის დეველოპმენტი	168,115	6.65%	93,274	4.40%
სასტუმროები და ტურიზმი	159,184	6.30%	106,323	5.01%
მომსახურება	156,348	6.19%	107,869	5.09%
ენერჯეტიკა	147,758	5.85%	95,506	4.50%
აგრო	134,539	5.32%	103,104	4.86%
სამშენებლო კომპანიები	118,763	4.70%	93,773	4.42%
ჯანდაცვა	108,340	4.29%	83,488	3.94%
სამომხმარებლო საქონლით და საკვებით ვაჭრობა	106,596	4.22%	77,990	3.68%
სამომხმარებლო საქონლის და საკვების წარმოება	87,180	3.45%	69,577	3.28%
ფინანსური ინსტიტუტები	79,679	3.15%	92,234	4.35%
სამშენებლო მასალების წარმოება და ვაჭრობა	74,743	2.96%	65,210	3.07%
ვაჭრობა (სხვა)	40,230	1.59%	44,249	2.09%
რესტორნები	38,509	1.52%	34,510	1.63%
სახელმწიფო	28,507	1.13%	38,411	1.81%
სხვა	95,518	3.78%	88,095	4.15%
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები სულ, ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული	2,527,164	100%	2,121,190	100%

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებელთა 5 ჯგუფი ჰყავდა (2022: 6 მსესხებელი) სესხების საერთო თანხით, რომელიც ბანკის საზედამხებველო კაპიტალის 5%-ს აღემატებოდა. ამ სესხების მთლიანი აგრეგირებული რაოდენობა 166,191 ათასი ლარი იყო (2022: 168,885 ათასი ლარი) ან მთლიანი სასესხო პორტფელის 7% (2022: 8%).

ჯგუფის პოლიტიკა უზრუნველყოფის მიღებასთან დაკავშირებით საანგარიშო პერიოდში დიდად არ შეცვლილა და წინა პერიოდიდან მოყოლებული ჯგუფის მფლობელობაში მყოფი უზრუნველყოფის საერთო ხარისხი წინა პერიოდის შემდეგ მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში შეჯამებულია კლიენტებზე გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულება, რომელიც ჯგუფმა გააანალიზა 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მიღებული გირაოს ტიპის მიხედვით::

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	1,199,393	493,422	121,315	435	1,814,565
- ფულადი დეპოზიტი	29,680	767	24,155	-	54,602
- ტრანსპორტი და აღჭურვილობა	78,833	-	6,419	-	85,252
- სხვა აქტივები	86,281	4,649	744	-	91,674
სულ	1,394,187	498,838	152,633	435	2,046,093
არაუზრუნველყოფილი პოზიციები	324,153	14,009	115,889	27,020	481,071
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	1,718,340	512,847	268,522	27,455	2,527,164

კლიენტებზე გაცემული სესხების უზრუნველყოფის შესახებ ინფორმაცია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	სესხები იურ პირებზე	იპოთეკური სესხები	სამომხმარებლო სესხები	საკრედიტო ბარათები	სულ
სესხების უზრუნველყოფა:					
- უძრავი ქონება	970,420	491,876	69,937	39	1,532,272
- ფულადი დეპოზიტი	30,810	2,433	17,449	-	50,692
- ტრანსპორტი და აღჭურვილობა	78,413	-	11,891	-	90,304
- სხვა აქტივები	64,379	4,638	1,549	-	70,566
სულ	1,144,022	498,947	100,826	39	1,743,834
არაუზრუნველყოფილი პოზიციები	216,981	7,789	121,349	31,237	377,356
კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების მთლიანი საბალანსო ღირებულება AC-ით (თანხა, რომელიც წარმოადგენს საკრედიტო რისკის პოზიციას სესხების თითოეული კლასისთვის AC-ით)	1,361,003	506,736	222,175	31,276	2,121,190

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სესხების საბალანსო ღირებულება ჩაიწერა უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით შემდეგი რიგისობით: ფულადი დეპოზიტი, უძრავი ქონება, ტრანსპორტი და აღჭურვილობა, სხვა აქტივები. სხვა აქტივები ძირითადად მოიცავს ფასიან ქაღალდებს და სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებს. იმ იპოთეკური სესხების ნაწილი, რომელიც გაიცა დაუსრულებელი მშენებლობის სტატუსის მქონე უძრავი ქონების შესაძენად, არაა უზრუნველყოფილი უძრავი ქონებით მანამ, სანამ სამშენებლო კომპანია არ დაასრულებს იურიდიული რეგისტრაციის პროცედურებს. ამ პროცედურების დასრულებამდე, სესხები უზრუნველყოფილია სამშენებლო კომპანიის გარანტიით. სარეგისტრაციო პროცედურების დასრულების შემდეგ, უზრუნველყოფა ჩანაცვლდება უძრავი ქონებით.

ზემოთ მოყვანილი გამჟღავნება ასახავს სესხის ან მიღებული სამართლიანი ღირებულების მქონე უზრუნველყოფის საბალანსო ღირებულების დაბალ სიდიდეს; დარჩენილი ნაწილი გამჟღავნებულია უზრუნველყოფის არმქონე პოზიციების მუხლში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იმას, თუ რამდენად ამცირებს ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივების საკრედიტო რისკს უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები, თვალსაჩინოდ წარმოაჩენს უზრუნველყოფის ღირებულების ცალკე ჩვენება, ა) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები უდრის ან აღემატება აქტივის საბალანსო ღირებულებას („ზედმეტად უზრუნველყოფილი აქტივები“) და ბ) იმ აქტივებისთვის, სადაც უზრუნველყოფა და კრედიტის სხვა გაფართოებები ნაკლებია აქტივის საბალანსო ღირებულებაზე („არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები“).

საკრედიტო რისკით გაუფასურებულ აქტივებზე უზრუნველყოფის გავლენა 2023 წლის 31 დეკემბერს:

ათასი ლარი	არასაკმარისად უზრუნველყოფილი		ზედმეტად უზრუნველყოფილი	
	სესხების საბალანსო ღირებულება	გირაოს ღირებულება	სესხების საბალანსო ღირებულება	გირაოს ღირებულება
<i>კრედიტით გაუფასურებული აქტივები:</i>				
AC-ით აღრიცხული სესხები იურ პირებზე	2,206	1,684	41,727	131,488
AC-ით აღრიცხული სესხები ფიზ პირებზე				
იპოთეკური სესხები	5,423	4,645	28,430	51,601
სამომხმარებლო სესხები	7,050	296	8,290	21,206
საკრედიტო ბარათები	415	-	-	-

უზრუნველყოფის გავლენა კრედიტით გაუფასურებულ აქტივებზე 2022 წლის 31 დეკემბერს შემდეგია:

ათასი ლარი	არასაკმარისად უზრუნველყოფილი		ზედმეტად უზრუნველყოფილი	
	სესხების საბალანსო ღირებულება	გირაოს ღირებულება	სესხების საბალანსო ღირებულება	გირაოს ღირებულება
<i>კრედიტით გაუფასურებული აქტივები:</i>				
AC-ით აღრიცხული სესხები იურ პირებზე	70	11	33,929	118,898
AC-ით აღრიცხული სესხები ფიზ პირებზე				
იპოთეკური სესხები	5,488	4,815	29,854	63,610
სამომხმარებლო სესხები	6,871	659	5,823	16,430
საკრედიტო ბარათები	939	-	-	49

ჯგუფი უზრუნველყოფის შეფასებას იღებს სესხის გაცემის დროს და სესხის წარმოშობის შემდეგ მომხდარი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი მოვლენის ან ცვლილების დროს, ანუ ჯგუფი ითხოვს დაგირავებული უძრავი ქონების უზრუნველყოფის ხელახალ შეფასებას, თუ ახალი სესხი გაიცემა მოცემული გირაოს საფუძველზე, ან მოცემული ვალდებულების რესტრუქტურის შეცვლაში, თუ ბოლო შეფასება 1 წელზე მეტი ხნის წინაა გაკეთებული. როდესაც არსებობს მითითებები, რომ სესხის საბალანსო ღირებულება შეიძლება აღემატებოდეს უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებას, ჯგუფი დისკრეციულად იღებს შესაბამისი ქონების უზრუნველყოფის შეფასებას.

ჯგუფი, როგორც წესი, ხელახლა აფასებს სესხებზე დაგირავებულ უძრავ ქონებას, რომლებიც ანგარიშგების თარიღისთვის შეტანილია 100 მსესხებელთა ჯგუფის სიაში საბალანსო ღირებულების მიხედვით. 2023 ფინანსური საანგარიშგებო წლისთვის ჯგუფმა ჩაატარა უძრავი ქონების ბაზრის ტრანზაქციების შიდა ანალიზი, რომელიც ხელმისაწვდომია საჯარო წყაროებით, რის შედეგადაც

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

2023 წელს შეინიშნება საბაზრო ფასების მნიშვნელოვანი ზრდა. დასკვნები შეესაბამება საქართველოს უძრავი ქონების ბაზრისთვის გამოქვეყნებულ კვლევებს. უძრავი ქონების ბაზარზე ღირებულების მზარდი ტენდენცია 2023 წელს კვლავ მდგრადია, მაგრამ 2022 წელს დაფიქსირებული მკვეთრი ზრდისგან განსხვავებით, 2023 წელს ტემპი ზომიერია. იმ რეალური შესაძლებლობის ფონზე, რომ მოთხოვნა მიმდინარე პიკის შემდეგ შემცირდება, ჯგუფმა თავი შეიკავა ტოპ 100 მსესხებლის ჯგუფის სესხებისთვის მიმდინარე გირაოს ხელახალი შეფასებისგან., რათა თავიდან იქნას აცილებული უზრუნველყოფის გადაჭარბებული შეფასება ქვეყანაში უძრავი ქონების ფასების ამჟამინდელი მნიშვნელოვანი ზრდის ფონზე. აღსანიშნავია, რომ ახალი სესხის გაცემის ან კომერციული დეპარტამენტის მიერ მოთხოვნის შემთხვევაში ხელშეკრულების პირობების შეცვლის კვალდაკვალ, ჯგუფმა განაგრძო ყველა მსესხებლის ქონების გადაფასება შიდა შეფასების პოლიტიკის შესაბამისად. ჯგუფმა ხელახლა შეაფასა მნიშვნელოვანი პოზიციის მქონე ყველა მსესხებლის ყველა უძრავი ქონების უზრუნველყოფა, რისთვისაც ECL შეფასდა ინდივიდუალურად.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების თითოეული კლასის სავარაუდო სამართლიანი ღირებულება იხილეთ განმარტებაში 34. კლიენტებზე სესხებისა და ავანსების საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია განმარტებაში 31. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარის ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია განმარტებაში 35.

კლიენტებზე გაცემული სესხებისა და ავანსების ჩამოწერილი სახელშეკრულებო თანხები, რომლებიც ჯერ კიდევ ექვემდებარება სააღსრულებო საქმიანობას, 2023 წლის 31 დეკემბერსა და 2022 წლის 31 დეკემბერს იყო:

სტანდარტული დაკრედიტება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	1,674,060	(5,801)	1,668,259	0.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	9,239	(130)	9,109	1.4%
31-დან 60 დღემდე	2,012	(64)	1,948	3.2%
61-დან 90 დღემდე	2,185	(378)	1,807	17.3%
91-დან 180 დღემდე	4,013	(760)	3,253	18.9%
180 დღეზე მეტხანს	4,607	(951)	3,656	20.6%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	1,696,116	(8,084)	1,688,032	0.5%
ინდივიდუალურად შეფასებული				
არავადაგ	13,733	(4,645)	9,088	33.8%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	-	-	-	-
31-დან 60 დღემდე	1,944	(618)	1,326	31.8%
61-დან 90 დღემდე	-	-	-	-
91-დან 180 დღემდე	3,574	(1,175)	2,399	32.9%
180 დღეზე მეტხანს	2,973	(365)	2,608	12.3%
ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები სულ	22,224	(6,803)	15,421	30.6%
სტანდარტული დაკრედიტება სულ	1,718,340	(14,887)	1,703,453	0.9%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სტანდარტული დაკრედიტების ფარგლებში გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სტანდარტული დაკრედიტება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
ინდივიდუალურად შეფასებული				
არავადაგ	1,329,045	(3,618)	1,325,427	0.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	6,381	(141)	6,240	2.2%
31-დან 60 დღემდე	275	(10)	265	3.6%
61-დან 90 დღემდე	213	(18)	195	8.5%
91-დან 180 დღემდე	1,114	(61)	1,053	5.5%
180 დღეზე მეტხანს	3,409	(209)	3,200	6.1%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	1,340,437	(4,057)	1,336,380	0.3%
ინდივიდუალურად შეფასებული				
არავადაგ	18,215	(6,038)	12,177	33.1%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,335	(387)	948	29.0%
31-დან 60 დღემდე	1,016	(294)	722	28.9%
61-დან 90 დღემდე	-	-	-	0.0%
91-დან 180 დღემდე	-	-	-	0.0%
180 დღეზე მეტხანს	-	-	-	0.0%
ინდივიდუალურად შეფასებული სესხები სულ	20,566	(6,719)	13,847	32.7%
სტანდარტული დაკრედიტება სულ	1,361,003	(10,776)	1,350,227	0.8%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

იპოთეკური სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

იპოთეკური სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	470,616	(2,106)	468,510	0.4%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	13,411	(577)	12,834	4.3%
31-დან 60 დღემდე	6,665	(295)	6,370	4.4%
61-დან 90 დღემდე	1,436	(138)	1,298	9.6%
91-დან 180 დღემდე	3,468	(826)	2,642	23.8%
180 დღეზე მეტხანს	17,251	(4,832)	12,419	28.0%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	512,847	(8,774)	504,073	1.7%
იპოთეკური სესხები სულ	512,847	(8,774)	504,073	1.7%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

იპოთეკური სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

იპოთეკური სესხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	464,088	(3,178)	460,910	0.7%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	19,148	(1,776)	17,372	9.3%
31-დან 60 დღემდე	5,640	(890)	4,750	15.8%
61-დან 90 დღემდე	3,212	(511)	2,701	15.9%
91-დან 180 დღემდე	3,338	(998)	2,340	29.9%
180 დღეზე მეტხანს	11,310	(3,710)	7,600	32.8%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	506,736	(11,063)	495,673	2.2%
იპოთეკური სესხები სულ	506,736	(11,063)	495,673	2.2%

სამომხმარებლო სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სამომხმარებლო სესხები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	252,391	(4,372)	248,019	1.7%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	5,426	(467)	4,959	8.6%
31-დან 60 დღემდე	1,594	(320)	1,274	20.1%
61-დან 90 დღემდე	1,261	(290)	971	23.0%
91-დან 180 დღემდე	3,778	(1,621)	2,157	42.9%
180 დღეზე მეტხანს	4,072	(1,526)	2,546	37.5%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	268,522	(8,596)	259,926	3.2%
სამომხმარებლო სესხები სულ	268,522	(8,596)	259,926	3.2%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

სამომხმარებლო სესხების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

სამომხმარებლო სესხები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	204,179	(3,175)	201,004	1.6%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	6,095	(508)	5,587	8.3%
31-დან 60 დღემდე	1,980	(228)	1,752	11.5%
61-დან 90 დღემდე	1,636	(173)	1,463	10.6%
91-დან 180 დღემდე	3,868	(2,613)	1,255	67.6%
180 დღეზე მეტხანს	4,417	(2,676)	1,741	60.6%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	222,175	(9,373)	212,802	4.2%
სამომხმარებლო სესხები სულ	222,175	(9,373)	212,802	4.2%

საკრედიტო ბარათების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

საკრედიტო ბარათები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	26,446	(573)	25,873	2.2%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	523	(57)	466	10.9%
31-დან 60 დღემდე	70	(18)	52	25.7%
61-დან 90 დღემდე	190	(132)	58	69.5%
91-დან 180 დღემდე	178	(123)	55	69.1%
180 დღეზე მეტხანს	48	(34)	14	70.8%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	27,455	(937)	26,518	3.4%
საკრედიტო ბარათები სულ	27,455	(937)	26,518	3.4%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

11 კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (გაგრძელება)

საკრედიტო ბარათების საკრედიტო ხარისხის ანალიზი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

საკრედიტო ბარათები 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	მთლიანი სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი	წმინდა სესხები	მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვი შეფარდებული მთლიან სესხებთან
კოლექტიურად შეფასებული				
არავადაგადაცილებული	28,266	(2,066)	26,200	7.3%
ვადაგადაცილებული:				
30 დღემდე	1,946	(462)	1,484	23.7%
31-დან 60 დღემდე	124	(43)	81	34.7%
61-დან 90 დღემდე	211	(141)	70	66.8%
91-დან 180 დღემდე	631	(423)	208	67.0%
180 დღეზე მეტხანს	98	(66)	32	67.3%
კოლექტიურად შეფასებული სესხები სულ	31,276	(3,201)	28,075	10.2%
საკრედიტო ბარათები სულ	31,276	(3,201)	28,075	10.2%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (მთლიანი ინვესტიცია ლიზინგში) და მათი მიმდინარე ღირებულება შემდეგია:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
მისაღები სალიზინგო გადახდების მიმდინარე ღირებულება გაუფასურების ზარალის რეზერვი	26,345 (209)	17,834 (154)
წმინდა ინვესტიცია ლიზინგში	26,136	17,680
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები თანხები		
წელი 1	15,166	8,697
წელი 2	10,483	7,074
წელი 3	7,054	4,013
წელი 4	3,204	2,507
წელი 5	695	1,118
მომდევნო	-	4
მთლიანი არადისკონტირებული სალიზინგო გადახდები	36,602	23,413
არადისკონტირებული სალიზინგო გადახდები, გაანალიზებული:		
12 თვის განმავლობაში ამოსაღები	21,436	8,697
12 თვის შემდეგ ამოსაღები	15,166	14,716
გამოკლებული: გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(10,257)	(5,579)
სულ	26,345	17,834
წმინდა ინვესტიცია ლიზინგში, ანალიზით:		
12 თვის განმავლობაში ამოღებადი	13,422	7,019
12 თვის შემდეგ ამოღებადი	12,714	10,661
სულ	26,136	17,680

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

12 ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები (გაგრძელება)

ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები ეხება მანქანისა და აღჭურვილობის იჯარას. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული სავარაუდო გირაო შეადგენს 38,832 ათას ლარს (2022: 25,539 ათასი ლარი).

გირაოს ღირებულება ფასდება იჯარის წარმოშობის დროს შეფასებული უზრუნველყოფის ღირებულების მიხედვით. იჯარით აღებულ აქტივთან დაკავშირებული რისკები, როგორცაა სხვადასხვა მიზეზით გამოწვეული ზიანი და ქურდობა უმეტეს შემთხვევაში დაზღვეულია.

ცვლილებებს შეფასების ტექნიკაში ან მნიშვნელოვან დაშვებებს მიმდინარე საანგარიშო პერიოდში ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლების ზარალის შეფასებისას ადგილი არ ჰქონია.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილები ასახავს ცვლილებებს საკრედიტო ზარალის რეზერვში და ფინანსური იჯარისგან მისაღები შემოსავლების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებიც აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით საანგარიშგებო და შედარებითი პერიოდების დასაწყისსა და დასასრულს შორის:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები საკრედიტო ზარალის რეზერვამდე	26,345	17,834
- ეტაპი 1	19,627	12,648
- ეტაპი 2	6,582	4,885
- ეტაპი 3	136	301
გამოკლებული: საკრედიტო ზარალის რეზერვი	(209)	(154)
- ეტაპი 1	(137)	(38)
- ეტაპი 2	(61)	(10)
- ეტაპი 3	(11)	(106)
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები სულ	26,136	17,680

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

13 დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტები

ცვლილება ანგარიშების დასაწყისსა და დასასრულს შორის და დადებული სადაზღვევო კონტრაქტების წმინდა აქტივის ან ვალდებულების შედარებითი პერიოდები, რომელიც აჩვენებს დარჩენილი დაფარვისა და დამდგარი ზარალების ვალდებულებას, წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულება		დამდგარი ზარალების ვალდებულება			სულ
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირიჟირების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	
დაზღვევის კონტრაქტების ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვარს	1,277	56	1,859	-	-	3,192
	-	-	-	-	-	-
წმინდა დაზღვევის კონტრაქტების (აქტივები) ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვარს	1,277	56	1,859	-	-	3,192
დაზღვევის შემოსავალი დაზღვევის მომსახურების ხარჯები	(15,674)	-	-	-	-	(15,674)
- დამდგარი ზარალები და სხვა ხარჯები	1,337	35,861	75,685	-	-	112,883
- დამდგარი ზარალები და სხვა ხარჯები	-	-	35,291	-	-	35,291
- დაზღვევის შესყიდვის ფულადი ნაკადების ამორტიზაცია	1,337	-	-	-	-	1,337
- ზარალის კონტრაქტების დანაკარგები და ამ დანაკარგების ამორტიზაცია	-	35,861	-	-	-	35,861
- დამდგარი ზარალების ვალდებულებების ცვლილებები	-	-	40,394	-	-	40,394
დაზღვევის მომსახურების შედეგი	(14,337)	35,861	75,685	-	-	97,209
გაცვლითი კურსის ცვლილების ეფექტი	(33)	-	-	-	-	(33)
სრული შემოსავლის ანგარიშის ცვლილებები სულ	(14,370)	35,861	75,685	-	-	97,176
ფულადი ნაკადები მიღებული პრემიები	15,547	-	-	-	-	15,547
გადახდილი ზარალები და ხარჯები	-	-	(37,659)	-	-	(37,659)
ფულადი ნაკადები სულ	15,547	-	(37,659)	-	-	(22,112)
აქტივებიდან დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადების განაწილება სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფებზე	(1,155)	-	-	-	-	(1,155)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულება		დამდგარი ზარალების ვალდებულება			სულ
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირექტულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	
წმინდა სადაზღვევო ხელშეკრულების (აქტივები)/ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,299	35,917	39,885	-	-	77,101
სადაზღვევო ხელშეკრულების ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,299	35,917	39,885	-	-	77,101
სადაზღვევო ხელშეკრულებების აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	-	-	-	-	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

13 დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტები (გაგრძელება)

	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებები		დამდგარი ზარალების ვალდებულებები		აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	სულ
	დანაკარგის კომპონენტის გამოკლებით	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირებულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება		
<i>ათასი ლარი</i>						
სადაზღვევო ხელშეკრულებების ვალდებულებები 2022 წლის 1 იანვრისთვის	666	-	894	-	-	1,560
სადაზღვევო კონტრაქტების აქტივები 2022 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-	-	-
წმინდა სადაზღვევო ხელშეკრულებების (აქტივები)/ვალდებულებები 2022 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	666	-	894	-	-	1,560
სადაზღვევო შემოსავალი დაზღვევის მომსახურების ხარჯები	(13,855)	-	-	-	-	(13,855)
- დამდგარი ზარალები და სხვა ხარჯები	544	56	3,500	-	-	4,100
- დაზღვევის შეძენის ფულადი ნაკადების ამორტიზაცია	-	-	1,350	-	-	1,350
- დანაკარგები ზარალიან კონტრაქტებზე და ამ დანაკარგების ამობრუნება	544	-	-	-	-	544
- ცვლილებები დამდგარ ზარალებზე ვალდებულებებში	-	56	-	-	-	56
- ცვლილებები დამდგარ ზარალებზე ვალდებულებებში	-	-	2,150	-	-	2,150
დაზღვევის მომსახურების შედეგი	(13,311)	56	3,500	-	-	(9,755)
საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ეფექტი	519	-	-	-	-	519
სრული შემოსავლის ანგარიშის ცვლილებები სულ	(12,792)	56	3,500	-	-	(9,236)
ფულადი ნაკადები						
მიღებული პრემიები	13,930	-	-	-	-	13,930
გადახდილი ზარალები და სხვა ხარჯები	-	-	(2,535)	-	-	(2,535)
ფულადი ნაკადები სულ	13,930	-	(2,535)	-	-	11,395
აქტივებიდან დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადების განაწილება სადაზღვევო კონტრაქტების ჯგუფებზე	(527)	-	-	-	-	(527)
წმინდა დაზღვევის კონტრაქტების (აქტივები)/ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბერს	1,277	56	1,859	-	-	3,192
დაზღვევის კონტრაქტების ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბერს	1,277	56	1,859	-	-	3,192
დაზღვევის კონტრაქტების აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

13 დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტები (გაგრძელება)

ცვლილება ანგარიშგების დასაწყისსა და დასასრულს შორის და დადებული სადაზღვევო კონტრაქტების წმინდა აქტივის ან ვალდებულების შედარებითი პერიოდები, რომლებიც აჩვენებს აქტივებს დარჩენილი დაფარვისთვის და წარმოშობილ ზარალებზე ანაზღაურებად თანხებს, წარმოდგენილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებები		დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხები			სულ
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირებულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები 2023 წლის 1 იანვარს	269	11	2,194	-	-	2,474
გადაზღვევის კონტრაქტების ვალდებულებები 2023 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-	-	-
წმინდა გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები/(ვალდებულებები) 2023 წლის 1 იანვარს	269	11	2,194	-	-	2,474
გადაზღვევის პრემიების განაწილება	(13,144)	-	-	-	-	(13,144)
დამდგარ ზარალებზე გამომზღვევებისგან ამოღებადი თანხები	1,382	35,780	74,040	-	-	111,202
- დამდგარ ზარალებზე და სხვა ხარჯებზე ამოღებადი თანხები	-	-	34,717	-	-	34,717
- სხვა დამდგარი პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები	1,382	-	-	-	-	1,382
- ზარალის ამოღება ზარალიან მიმდინარე კონტრაქტებზე და კორექტირებებზე	-	35,780	-	-	-	35,780
- - დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხების ცვლილებები	-	-	39,323	-	-	39,323
წმინდა შემოსავალი ან ხარჯი გადაზღვევის კონტრაქტებიდან	(11,762)	35,780	74,040	-	-	98,058
გამომზღვევების უმოქმედობის რისკი ცვლილების ეფექტი	(32)	-	-	-	-	(32)
ცვლილებები სრული ანგარიშის განცხადებაში	(11,794)	35,780	74,040	-	-	98,026
ფულადი ნაკადები მიღებული პრემიები	12,265	-	-	-	-	12,265
მიღებული თანხები	-	-	(36,614)	-	-	(36,614)
ფულადი ნაკადები სულ	12,265	-	(36,614)	-	-	(24,349)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებები		დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხები			სულ
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირებულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	
დათმობის საკომისიო და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები	(1,177)	-	-	-	-	(1,177)
წმინდა გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები/(ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბერს	(437)	35,791	39,620	-	-	74,974
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები 2023 წლის 31 დეკემბერს	(437)	35,791	39,620	-	-	74,974
გადაზღვევის კონტრაქტების ვალდებულებები 2023 წლის 31 დეკემბერს	-	-	-	-	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

13 დაზღვევის და გადაზღვევის კონტრაქტები (გაგრძელება)

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებები		დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხები			
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირებულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	მინუს დანაკარგის კომპონენტი
გადაზღვევის ხელშეკრულების აქტივები 2022 წლის 1 იანვარს	-	-	-	-	-	-
	(2,159)	-	1,240	-	-	(919)
წმინდა გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები/(ვალდებულებები) 2022 წლის 1 იანვარს	(2,159)	-	1,240	-	-	(919)
გადაზღვევის პრემიების განაწილება	(11,394)	-	-	-	-	(11,394)
დამდგარ ზარალებზე გამომზღვევებისგან ამოღებადი თანხები	2,699	11	2,411	-	-	5,121
- დამდგარ ზარალებზე და სხვა ხარჯებზე ამოღებადი თანხები	-	-	1,194	-	-	1,194
- სხვა დამდგარი პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები	2,699	-	-	-	-	2,699
- ზარალის ამოღება ზარალიან მიმდინარე კონტრაქტებზე და კორექტირებებზე	-	11	-	-	-	11
- დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხების ცვლილებები	-	-	1,217	-	-	1,217
წმინდა შემოსავალი ან ხარჯი გადაზღვევის კონტრაქტებიდან	(8,695)	11	2,411	-	-	(6,273)
გამომზღვევის უმოქმედობის რისკის ცვლილების ეფექტი	635	-	-	-	-	635
მთლიანი ცვლილებები სრული შემოსავლის განცხადებაში	(8,060)	11	2,411	-	-	(5,638)
ფულადი ნაკადები მიღებული პრემიები	11,375	-	-	-	-	11,375
მიღებული თანხები	-	-	(1,457)	-	-	(1,457)
ფულადი ნაკადები სულ	11,375	-	(1,457)	-	-	9,918
დათმობის საკომისიო და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები	(887)	-	-	-	-	(887)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ათასი ლარი	დარჩენილი დაფარვის ვალდებულებები		დამდგარ ზარალებზე ამოღებადი თანხები			
	მინუს დანაკარგის კომპონენტი	დანაკარგის კომპონენტი	მომავალი ფულადი ნაკადების დირებულების შეფასება	რისკის მიხედვით კორექტირება	აქტივები დაზღვევის შესაძენად ფულადი ნაკადებისთვის	მინუს დანაკარგის კომპონენტი
წმინდა გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები/(ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბერს	269	11	2,194	-	-	2,474
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები 2022 წლის 31 დეკემბერს	269	11	2,194	-	-	2,474
გადაზღვევის კონტრაქტების ვალდებულებები 2022 წლის 31 დეკემბერს						

14 სხვა აქტივები

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	22,041	28,776
სასამართლო საქმეების ავანსები	1,855	1,509
ამოსავალი მონაცემები და გადასახადის დაკავება	1,034	888
მომსახურებისთვის ავანსად გადახდილი თანხები	4,748	987
სხვა	3,387	2,456
სხვა აქტივები სულ	33,065	34,616

დასაკუთრებული გირაო წარმოადგენს უძრავი ქონების აქტივებს, რომელსაც ჯგუფი შეისყიდის ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. ჯგუფი მოელის მომავალში ამ აქტივების განკარგვას. ბანკი სპეციალური შეთავაზებების და მარკეტინგული აქტივობის მეშვეობით ყიდის გირაოს, ასევე იყენებს ბროკერების მომსახურებას და ადგილზე რეკლამირებას (მიწა, ოფისები და სხვა)

2023 წლის 31 დეკემბერს ბანკთან დაკავშირებული დასაკუთრებული გირაოს დირებულება 18,839 ათასი ლარი იყო, (2022: 25,831 ლარი).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

15 შენობა-ნაგებობები, მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები

ათასი ლარი	განმ	შენობა	საოფისე და კომპ ტექნიკა	ტრანსპ	საიჯარო ქონების კაუმჯობესება	მიმდინარე მშენებლობა	შენობა-ნაგებ და აღჭურ სულ	პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზ	სულ
შეფასების ხარჯი 2021 წლის 31 დეკემბერს აკუმულირებული ცვეთა/ამორტიზაცია		26,494	13,540	300	3,292	-	43,626	9,681	53,307
შეფასების ხარჯი 2020 წლის 31 დეკემბერს		-	(10,465)	(235)	(1,655)	-	(12,355)	(2,597)	(14,952)
საბალანსო ღირებულება 2021 წლის 31 დეკემბერს		26,494	3,075	65	1,637	-	31,271	7,084	38,355
დამატება განკარგვა		33,279	5,630 (241)	275	2,015 (422)	28,042	69,241 (663)	3,527 (1,612)	72,768 (2,275)
ცვეთა									
ცვეთის ხარჯი განკარგვა	28	(510)	(1,858) 67	(53)	(1,098) 242	-	(3,519) 309	(1,647) 1,232	(5,166) 1,541
31 დეკ 2022									
შეფასების ხარჯი აკუმულირებული ცვეთა/ამორტიზაცია		59,773 (510)	18,929 (12,256)	575 (288)	4,885 (2,511)	28,042	112,204 (15,565)	11,596 (3,012)	123,800 (18,577)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბერს		59,263	6,673	287	2,374	28,042	96,639	8,584	105,223
დამატება განკარგვა		169	1,347 (98)	54 (37)	326 (85)	333	2,229 (220)	5,232 (961)	7,461 (1,181)
ცვეთა									
ცვეთის ხარჯი განკარგვა	28	(558)	(2,206) 44	(71) 37	(680) 85	-	(3,515) 166	(1,742) 963	(5,257) 1,129
31 დეკ 2023									
შეფასების ხარჯი აკუმულირებული ცვეთა/ამორტიზაცია		59,942 (1,068)	20,178 (14,418)	592 (322)	5,126 (3,106)	28,375	114,213 (18,914)	15,867 (3,791)	130,080 (22,705)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბერს		58,874	5,760	270	2,020	28,375	95,299	12,076	107,375

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

15 მოწყობილობა და არამატერიალური აქტივები (გაგრძელება)

შენობა-ნაგებობები 2021 წლის დეკემბრის მდგომარეობით სამართლიანი ღირებულებით იქნა შეფასებული შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ. 2022 წელს ბანკმა შეიძინა ახალი ფართები საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი ბიზნესერტულისგან. ტრანზაქციის ფასი შემფასებელთა დამოუკიდებელი ფირმის მიერ განისაზღვრა. 2023 წლისთვის, მენეჯმენტის რწმენით, შენობების საბალანსო ღირებულება წლის ბოლოს არსებითად არ განსხვავდება სამართლიანი ღირებულებისგან.

ის მონაცემი, რომლის მიმართაც შენობა-ნაგებობების საპროგნოზო სამართლიანი ღირებულება ყველაზე მგრძობიარეა, კვადრატული მეტრის ფასია: რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით მეტია სამართლიანი ღირებულება.

ჯგუფის შენობა-ნაგებობები რომ თვითღირებულების მეთოდით აღრიცხულიყო, საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
ღირებულება	50,663	50,494
აკუმულირებული ცვეთა	3,984	3,611
თვითღირებულების მეთოდით აღრიცხული შენობა-ნაგებობები, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა	46,679	46,883

ბანკი შენობა-ნაგებობები რომ თვითღირებულების მეთოდით აღრიცხულიყო, საბალანსო ღირებულება იქნებოდა:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
ღირებულება	50,494	50,494
აკუმულირებული ცვეთა	3,984	3,611
თვითღირებულების მეთოდით აღრიცხული შენობა-ნაგებობები, გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა	46,510	46,883

2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კატეგორიაში „შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა“ შეტანილი იყო სრულად ამორტიზებული აქტივები, შესაბამისად 11,212 ათასი ლარი და 9,337 ათასი ლარი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

16 გამოყენების უფლებების მქონე აქტივები და საიჯარო ვალდებულებები

აქტივები გამოყენების უფლებით თავისი მუხლების კლასებით გაანალიზებულია შემდეგნაირად:

ათასი ლარი	მენობა-ნაგებობები
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,370
დამატებები	22,014
მოდიფიკაციის ეფექტი	652
ცვეთის ხარჯი	(4,160)
შეწყვეტის ეფექტი	(1,294)
საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	21,582
დამატებები	803
მოდიფიკაციის ეფექტი	51
ცვეთის ხარჯი	(5,072)
საბალანსო ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	17,364

სალიზინგო ვალდებულებების ცვლილებები ქვემოთ შემდეგნაირადაა გაანალიზებული:

ათასი ლარი	2023	2022
სალიზინგო ვალდებულება 1 იანვარს	18,576	4,745
სალიზინგო ვალდებულებების აღიარება	834	22,011
სალიზინგო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	749	800
უცხოური ვალუტის ეფექტი	(162)	(3,016)
მოდიფიკაციები	58	802
სალიზინგო კონტრაქტის შეწყვეტა	-	(1,264)
საპროცენტო ხარჯის დაფარვა	(749)	(802)
სალიზინგო ვალდებულებების დაფარვა	(3,336)	(4,700)
სალიზინგო ვალდებულება 31 დეკემბერს	15,970	18,576

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

16 გამოყენების უფლების მქონე აქტივები და სალიზინგო ვალდებულებები (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის ანგარიშში აღიარებული თანხები:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთა	5,072	4,160
სალიზინგო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	749	802
მოგება-ზარალში აღიარებული დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის ხარჯები	153	144
მოგება-ზარალში აღიარებული მოკლევადიანი იჯარის ხარჯები	265	232
სულ	6,239	5,338

17 ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
მოკლევადიანი განთავსებები სებ-ისგან	175,098	288,447
სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	109,767	22,259
სხვა ბანკების საკორესპონდენტო ანგარიშები და ერთდღიანი განთავსებები	1	1
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ სულ	284,866	310,707

საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს ჯგუფმა სავალო ვალდებულებების უზრუნველყოფის სახით ფლუჯირება გააკეთა 118,327 ათასი ლარის საბალანსო ღირებულებით, იპოთეკური სესხები კი ნომინალური ღირებულებით 88,066 ათასი ლარი, საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს სებ-ის მოკლევადიანი სესხის უზრუნველყოფად გამოიყენა. (2022: სავალო ფასიანი ქაღალდები 192,306 ათასი ლარი და იპოთეკური სესხები 109,739 ათასი ლარი, SME სესხები 28,246 ათასი ლარი) იხილეთ განმარტება 33.

განმარტებაში 34 იხილეთ სხვა ბანკებისადმი ვალდებულებების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულებების გამჟღავნება. ამავე კატეგორიის საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი გამჟღავნებულია განმარტებაში 31. დაკავშირებულ მხარეთა ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხილეთ განმარტებაში 35.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

18 კლიენტთა ანგარიშები

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	212,965	136,382
- ვადიანი დეპოზიტები	270,743	265,495
სხვა იურიდიული პირები		
- მიმდინარე/საანგარიშსწორებო ანგარიშები	264,370	446,912
- ვადიანი დეპოზიტები	386,825	201,484
ფიზიკური პირები		
- მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	296,118	305,651
- ვადიანი დეპოზიტები	761,351	604,816
კლიენტთა ანგარიშები სულ	2,192,372	1,960,740

კატეგორია „სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციები“ არ გულისხმობს მოგებაზე ორიენტირებულ სახელმწიფო ბიზნესებს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ცალკე ანგარიშში ნაჩვენები კლიენტების ანგარიშების ნაშთები 2,199,455 ათას ლარს შეადგენს (2022: 1,965,810 ათასი ლარი).

ეკონომიკური სექტორის კონცენტრაცია კლიენტების ანგარიშებში ასეთია:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023		დეკ 31, 2022	
	თანხა	%	თანხა	%
ფიზიკური პირები	1,057,469	47%	910,467	45%
ვაჭრობა	214,052	10%	49,849	3%
ენერგეტიკა	179,542	8%	168,821	9%
მომსახურება	147,399	7%	112,280	6%
ფინანსური ინსტიტუტები	145,554	7%	157,712	8%
ტრანსპორტი და კომუნიკაცია	130,353	6%	208,387	10%
მშენებლობა და სამშენებლო მასალების წარმოება	79,250	4%	74,436	4%
სახელმწიფო	67,164	3%	89,583	5%
წარმოება	47,892	2%	37,871	2%
განათლება	37,911	2%	33,774	2%
თამბაქო	30,229	1%	-	-
უძრავი ქონების დეველოპმენტი	11,345	1%	79,997	4%
სხვა	44,212	2%	37,563	2%
კლიენტთა ანგარიშები სულ	2,192,372	100%	1,960,740	100%

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს ოთხი კლიენტი ჰყავდა (2022: სამი კლიენტი), რომელთა ნაშთებიც მთლიანი კაპიტალის 10%-ს აღემატებოდა. ამ კლიენტის ნაშთები სულ 387,252 ათას ლარს (2022: 167,249 ათასი ლარი), ან მთლიანი კლიენტთა ანგარიშების 17% (2022: 8.5%) შეადგენდა.

კლიენტთა ანგარიშების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხ. განმარტება 34-ში. კლიენტთა ანგარიშების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი მოცემულია განმარტება 31-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტება 35-ში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

19 ნასესხები სახსრები

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
სესხები „ბლუ ორჩარდისგან“	89,995	77,547
სესხები შავი ზღვის ვაჭრობის და განვითარების ბანკისგან (“BSTDB”)	62,887	52,479
სესხები ფონდისგან GREEN FOR GROWTH (Finance-in-Motion)	39,529	14,533
სესხები ბანკისგან BANCA POPOLARE DI SONDRIO SCPA	33,472	-
სესხები ODDO BHF Aktiengesellschaft	30,229	-
სესხები აზიის განვითარების ბანკისგან (“ADB”)	29,722	-
სესხები responsAbility-სგან	20,780	-
სესხები სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპული ფონდისგან	16,640	29,121
სესხები მიკროსაფინანსო განვითარების ორგანიზაციისგან SA, SICAV-SIF, (INCOFIN)	10,778	13,535
სესხები responsAbility SICAV (Lux) Micro and SME Finance Debt Fund	10,511	24,695
სესხები from responsAbility Global Micro and SME Finance Fund	9,009	8,682
სესხები Global Impact Investments Sarl (SYMBIOTICS)	8,990	8,676
სესხები FINANCING FOR HEALTHIER LIVES DAC	8,068	-
სესხები responsAbility SICAV (Lux) Micro and SME Finance Leaders	4,505	11,624
სესხები SYMBIOTICS SICAV (LUX)	3,004	2,898
სესხები FINETHIC S.C.A SICAV_SIF (SYMBIOTICS)	1,502	1,449
სესხები ჰუალინგის სპეციალური ეკონომიკური ზონისგან	2,723	-
სესხები ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან (“EBRD”)	-	46,087
სესხები გლობალური კლიმატის პარტნიორობის ფონდისგან (responsAbility)	-	16,732
სესხები ჩინეთის განვითარების ბანკისგან (“CDB”)	-	13,830
სესხები კომერცბანკისგან	-	13,766
სესხები ResponsAbility SICAV (Lux) ფინანსური ინკლუზიურობის ფონდი	-	7,283
ნასესხები სახსრები სულ	382,344	342,937

ნასესხებ სახსრებთან მიმართებაში ჯგუფი ვალდებულია დაემორჩილოს ფინანსურ კოვენანტებს. მენეჯმენტის რწმენით, 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს მსესხებლების მიერ სასესხო ხელშეკრულებებით დადგენილი არცერთი კოვენანტი არ დაურღვევია, გარდა სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ მიერ BB ლიზინგისთვის დაწესებული კოვენანტისა. კოვენანტი მოითხოვდა, BB ლიზინგს შეენარჩუნებინა ვადაგადაცილებული ლიზინგის პორტფელის მოცულობა დადგენილ ლიმიტში. BB ლიზინგმა დაარღვია ეს კოვენანტი, მაგრამ წლის ბოლოს შემდეგ ვეივერი მიიღო: სს „პაშა ბანკი საქართველომ“ დაადასტურა, რომ მათ არჩიეს საკრედიტო ხელშეკრულებების ფარგლებში მათთვის ხელმისაწვდომ საშუალებებზე უარის თქმა მათი შესაბამისი დაფარვის თარიღებამდე.

2022 წელს სს „ვითიბი ბანკი საქართველოს“ პორტფელის შესყიდვის შემდეგ ბანკს გაუჭირდა ზოგიერთი კოვენანტის შესრულება. 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კრედიტორებმა ბანკს ყველა დარღვევისთვის ვეივერი მისცეს.

კოვენანტების შესრულების შესახებ ინფორმაცია გამჟღავნებულია განმარტებაში 33.

სხვა ნასესხები სახსრების თითოეული კლასის სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნების შესახებ იხ. განმარტება 34. სხვა ნასესხები სახსრების საპროცენტო განაკვეთების ანალიზი იხ. განმარტება 31-ში. დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ ინფორმაცია იხ. განმარტება 35-ში. ნაჩვენებია ჯგუფის დაფინანსების საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილებები.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

20 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები შეადგენს:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
თანამშრომელთა ბენეფიტების დარიცხული ხარჯები	14,439	8,254
მოგების გადასახადის გარდა გადასახდელი სხვა გადასახადები	1,052	364
მიღებული წინასწარი გადახდები	698	721
სხვა	1,852	1,283
სხვა ვალდებულებები სულ	18,041	10,622

თანამშრომლების დარიცხული ბენეფიტები მოიცავს თანამშრომელთა და მენეჯმენტის ბენეფიტებისთვის შექმნილ რეზერვებს, მათ შორის წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის ("SBP") სქემის ფარგლებში შექმნილ რეზერვებს.

21 სუბორდინირებული ვალები

ჯგუფის სუბორდინირებული ვალებია:

ათასი ლარი	დაწყების თარიღი	ვალიანობა	ვალუტა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
<i>სესხის გამცემი:</i>					
სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპული ფონდი	ივნ-22	ივნ-29	EUR	44,888	43,356
Xinjiang HuaLing Industry & Trade (Group) Co	აგვ-19	აგვ-26	USD	13,514	13,577
Xinjiang HuaLing Industry & Trade (Group) Co	სექ-23	სექ-30	USD	7,116	-
ფიზიკური პირები	დეკ-23	დეკ-33	USD	13,187	-
გამომშვებელი სავალო ფასიანი ქაღალდები	იანვ-23	იანვ-33	USD	27,678	-
სუბორდინირებული ვალები სულ				106,383	56,933

2019 წელს გაცემულმა "Xinjiang HuaLing Industry & Trade (Group) Co" ვალმა ეტაპობრივად შემცირება დაიწყო 2019 წელს და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მისი ღირებულების 40% 4,900 ათასი აშშ დოლარი მეორად კაპიტალშია შეტანილი. ყველა სხვა სუბორდინირებული ვალი ღირებულების 100%-ითაა შეტანილი.

"Xinjiang HuaLing Industry & Trade (Group) Co"-სგან მიღებულ სუბორდინირებულ ვალს ერიცხება წლიური ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი 7%, ხოლო სუბორდინირებულ ვალს სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპის ევროპის ფონდიდან ("EFSE") აქვს მცურავი საპროცენტო განაკვეთი 6 M EURIBOR + მარჟა. 6.50%.

2023 წლის 31 დეკემბერს, ჯგუფს აქვს გამომშვებელი სასესხო ფასიანი ქაღალდები ნომინალური ღირებულებით 10,000 ათასი აშშ დოლარი (2022: სასესხო ფასიანი ქაღალდები გამომშვებელი არ ჰქონდა). ამ ობლიგაციებს ვადა უდგება 2030 წლის 30 იანვარს და აქვს კუპონური განაკვეთი წლიური 7%.

სუბორდინირებული ვალების სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება იხილეთ განმარტებაში 34. სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო განაკვეთის ანალიზი წარმოდგენილია 31-ე განმარტებაში. სუბორდინირებული ვალების ცვლილებები წარმოდგენილია განმარტება 30-ში. ინფორმაცია დაკავშირებული მხარეების ნაშთების შესახებ წარმოდგენილია 35-ე განმარტებაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

22 სააქციო კაპიტალი

ათასი ლარი გარდა აქციების რაოდენობისა	გამოშვებული აქციების რაოდენობა ათასებში	ჩვეულებრივი აქციები	საემისიო შემოსავალი	სულ
1 იანვარს 2022	16,057	16,057	74,923	90,980
ახალი გამოშვებული აქციები	1,034	1,034	26,143	27,177
31 დეკემბერს 2022	17,091	17,091	101,066	118,157
ახალი გამოშვებული აქციები	228	228	3,432	3,660
31 დეკემბერს 2023	17,319	17,319	104,498	121,817

ჩვეულებრივი აქციების მთლიანი ავტორიზებული რაოდენობა 17,320 ათასია (2022: 17,215 ათასი აქცია), ნომინალური ღირებულებით 1 აქცია 1 ლარი (2022: 1 აქცია 1 ლარი). გამოშვებული ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობაა 17,320 ათასი აქცია (2022: 17,215, ათასი აქცია). ყველა გამოშვებული აქცია სრულადაა გადახდილი. თითოეულ ჩვეულებრივ აქციას ერთი ხმის უფლება აქვს.

23 დივიდენდები

ათასი ლარი	2023	2022
1 იანვარს გადასახდელი დივიდენდები	-	-
წლის განმავლობაში დეკლარირებული დივიდენდები	7,405	-
წლის განმავლობაში გადახდილი დივიდენდები	(7,405)	-
31 დეკემბერს გადასახდელი დივიდენდები	-	-

ყველა დივიდენდი დეკლარირებული და გადახდილია ლარით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

24 წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა

2017 წლის მარტში ბანკის სამეთვალყურეო საბჭომ დაამტკიცა უმაღლესი მენეჯმენტის ახალი საბონუსე სქემა 2017-2022 წლებისთვის და ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრებს ახალი აქციები გადასცა, შესაბამისი მომსახურების პირობებით. გადაცემის თარიღად ჯგუფი 2017 წლის 27 მარტს თვლის. თითოეული აქციის სამართლიანი ღირებულება გადაცემის დღეს 12.55 ლარით განისაზღვრა. აქციების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრა ბანკის მფლობელებს შორის აქციების შეძენის ტრანზაქციებისთვის დადგენილი ერთი აქციის ფასის მიხედვით. ახალი სქემის მიხედვით, მენეჯმენტის აქციებზე იგივე შეზღუდვები გავრცელდება. მათი მიღებიდან 2 (ორი) წლის განმავლობაში (შეზღუდვის პერიოდი) დირექტორებს არ შეეძლება ამ აქციების გაყიდვა. ამ პერიოდის გასვლის შემდეგ, დირექტორებს შეეძლება მენეჯმენტის აქციების ნახევრის გაყიდვა. დირექტორების მფლობელობაში მყოფი ყველა მენეჯმენტის აქციის გასხვისება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ დირექტორების თანამდებობიდან გადადგომის შემდეგ.

ქვემოთ მოცემულია ტაბულარული ინფორმაცია სქემის შესახებ:

<i>ათასი ლარი აქციების რაოდენობის გარდა</i>	2023	2022
მინიჭებული აქციების რაოდენობა წლის დასაწყისში	167,000	165,000
მინიჭებული აქციების რაოდენობა	-	-
მისანიჭებული აქციების საპროგნოზო რაოდენობის ცვლილება შედეგების პირობებიდან გამომდინარე	(22,350)	2,000
მინიჭებული აქციების რაოდენობა	(144,650)	-
მინიჭებული აქციების რაოდენობა წლის ბოლოს	-	167,000
თითო აქციის ღირებულება გაცემის დღეს (ლარით)	12.55	12.55
წლის განმავლობაში თანამშრომლის ხარჯებში აღარებული ხარჯი	160	166

2023 წელს მინიჭების შემდგომი შეზღუდვები მთლიანად ამოიწურა და წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის რეზერვი ამოიწურა სააქციო კაპიტალიდან და საემისიო შემოსავლიდან (წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდის რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბერს 2,606 ათასი ლარი იყო).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

25 საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი

<i>ათასი ლარი</i>	2023	2022
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით	262,797	224,657
სავალო ფასიანი ქაღალდები AC-ით	21,830	18,364
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI-ით	15,781	8,906
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ AC-ით	9,902	6,240
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო შემოსავალი	310,310	258,167
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი AC-ით		
იურიდიული პირების ვადიანი დეპოზიტები	62,448	38,762
ფიზიკური პირების ვადიანი დეპოზიტები	36,831	22,401
ნასესხები სახსრები	25,274	20,240
მიმდინარე/ანგარიშსწორების ანგარიშები	18,357	17,721
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	17,850	28,670
სხვა ბანკების ვადიანი განთავსებები	6,003	1,887
სუბორდინირებული ვალები	5,258	2,645
გამომწვეული სავალო ფასიანი ქაღალდები	1,675	-
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით გაანგარიშებული მთლიანი საპროცენტო ხარჯი	173,696	132,326
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	136,614	125,841

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

26 საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი

<i>ათასი ლარი</i>	2023	2022
საკომისიო შემოსავალი		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	5,299	4,018
- გაცემული ფინანსური გარანტიები (განმარტება 33)	4,998	3,419
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	3,306	2,907
- დისტანციური საბანკო მომსახურების საკომისიოები	1,316	609
- ტრანზაქციები ნაღდი ფულით	1,182	898
- გაცემული ეფექტიანობის გარანტიები (განმარტება 33)	636	207
- სხვა	2,315	1,168
საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი სულ	19,052	13,226
საკომისიო ხარჯი		
- პლასტიკური ბარათების საკომისიოები	3,980	3,223
- ანგარიშსწორების ტრანზაქციები	752	765
- გარანტიებთან დაკავშირებული ხარჯები	497	334
- ინკასაციის და ტრანზაქციების საკომისიოები	377	221
- საკრედიტო ხაზების საკომისიოები	306	297
- ფაქტორინგული მომსახურება	4	6
- სხვა	279	205
საკომისიო ხარჯი სულ	6,195	5,051
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	12,857	8,175

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

27 დაზღვევის და გადაზღვევის მომსახურების შედეგები

ათასი ლარი	2023	2022
დაზღვევის შემოსავალი	15,674	13,855
დაზღვევის მომსახურების ხარჯი	(112,883)	(4,100)
- დამდგარი ზარალები და სხვა პირდაპირ დაკავშირებული ხარჯები	(35,291)	(1,350)
- გაწევისას აღიარებული დაზღვევის შესყიდვის ფულადი ნაკადები	(1,337)	(544)
- ზარალიანი კონტრაქტების დანაკარგები და ამ დანაკარგების ამობრუნება	(35,861)	(56)
- დამდგარი ზარალების ვალდებულებების ცვლილებები	(40,394)	(2,150)
გადაზღვევის შედეგი	98,058	(6,273)
- დამდგარ ზარალებზე გადაზღვევისგან ამოსაღები თანხები	109,820	2,422
- გადაზღვევის პრემიების განაწილება	(13,144)	(11,394)
- გადაზღვევის საკომისიო შემოსავალი	1,382	2,699
წმინდა დაზღვევის შედეგი	849	3,482

28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ათასი ლარი	2023	2022
თანამშრომელთა კომპენსაცია	49,140	42,872
შენობა-ნაგებობების და მოწყობილობის ცვეთა და არამატერიალური აქტივების ამორტიზაცია	5,257	5,166
გამოყენების უფლების მქონე აქტივების ცვეთა	5,072	4,160
პროფესიული მომსახურება	4,782	3,113
კომუნიკაციისა და საინფორმაციო მომსახურება	4,390	3,234
რეკლამა და მარკეტინგი	2,768	2,451
რემონტი და შეკეთება	2,005	1,831
გადასახადები, მოგების გადასახადის გარდა	1,052	884
დაზღვევა	942	879
უსაფრთხოების მომსახურება	839	1,055
სალიზინგო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი	710	800
საოფისე მარაგები	576	992
მივლინება და ტრენინგი	511	206
მოკლევადიან და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების ლიზინგთან დაკავშირებული სალიზინგო ხარჯები	418	375
სხვა	4,190	5,775
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები სულ	82,652	73,793

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

28 ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ინფორმაციას მენეჯმენტის საბჭოს წევრების შესახებ, მათ შორის სამეთვალყურეო საბჭოს და თანამშრომლების შესახებ შესაბამისი პერიოდებისთვის.

	31 დეკ 2023		31 დეკ 2022	
	ბანკის განცალკ	კონსოლიდ	ბანკის განსალკ	კონსოლიდ
სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები	6	7	6	8
დირექტორთა საბჭოს წევრები	7	12	7	11
საშუალო რგოლის მენეჯმენტი*	27	34	56	65
სხვა თანამშრომლები	841	873	798	827
თანამშრომლების რაოდენობა	881	926	867	911

* საშუალო მენეჯმენტის პერსონალის განსაზღვრის შიდა მეთოდოლოგიის ცვლილების გამო, ამ ჯგუფის თანამშრომელთა რაოდენობა 2022 წელთან შედარებით მნიშვნელოვნად შემცირდა.

ჯგუფის თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა 2023 წლის განმავლობაში არის 879 (2022: 833).

თანამშრომელთა ხარჯებში შეტანილია 160 ათასი ლარი (2022: 166 ათასი ლარი), რომელიც წარმოადგენს ჯგუფის პერსონალისთვის უშუალოდ აქციონერების მხრიდან გადახდილ წილობრივ ანაზღაურებას.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, პროფესიული სერვისების საკომისიო მოიცავს 469 ათას ლარს (2022: 477 ათასი ლარი) აუდიტისთვის და აუდიტორული ფირმის მიერ გაწეული სხვა პროფესიული სერვისებისთვის, „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგების და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკთან დაკავშირებული საკომისიოები შეადგენს 285 ათას ლარს (2022: 311 ათასი ლარი).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

29 მოგების გადასახადები

(ა) მოგების გადასახადის ხარჯის კომპონენტები

წლის მოგება-ზარალში აღიარებული მოგების გადასახადი შედგება შემდეგისგან:

ათასი ლარი	2023	2022
მიმდინარე გადასახადი	(17,380)	(5,976)
გადავადებული გადასახადი	8,094	(6,697)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(9,286)	(12,673)

(ბ) საგადასახადო ხარჯსა და მოგება-ზარალს შორის რეკონსილაცია, გამრავლებული შესაბამის საგადასახადო განაკვეთზე

ჯგუფის 2023 წლის მოგების უმეტეს წილზე ვრცელდება მოგების გადასახადი განაკვეთით 20% (2022: 15%) შვილობილ კომპანიებზე ვრცელდება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთი (2022: 15%).

ქვემოთ მოცემულია დაბეგვრის მოსალოდნელ და ფაქტობრივ ხარჯს შორის რეკონსილაცია.

ათასი ლარი	2023	2022
მოგება დაბეგვრამდე	86,171	86,565
თეორიული საგადასახადო ხარჯი კანონის მიხედვით (2023: 20% ბანკისთვის, 15% შვილობილებისთვის; 2022: 15%)	(16,394)	(12,970)
იმ მუხლების საგადასახადო ეფექტი, რომლებიც არაა გაქვითვადი ან შეფასებადი საგადასახადო მიზნებისთვის:		
- შემოსავალი მთავრობის/სებ-ის ფასიანი ქაღალდებისგან და დეპოზიტებისგან	7,726	4,373
- შემოსავალი რომელიც გათავისუფლებულია გადასახადისგან	62	491
- მოგების მუხლები, რომლებიც მოგება-ზარალში არ არის აღიარებული, მაგრამ საგადასახადო თვალსაზრისით ექვემდებარება დაბეგვრას	(127)	(82)
- სხვა არაგაქვითვადი ხარჯები	(328)	(293)
საგადასახადო კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილების შედეგი	(225)	(4,192)
წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	(9,286)	(12,673)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

29 მოგების გადასახადები (გაგრძელება)

(გ) გადავადებული გადასახადები დროებითი განსხვავების ტიპების მიხედვით

IFRS-სა და საკანონმდებლო საგადასახადო რეგულირებას შორის განსხვავებები იწვევს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებას (ფინანსური ანგარიშების მიზნისთვის) და მათ საგადასახადო ბაზას შორის დროებითი განსხვავებების გაჩენას. ქვემოთ მოცემულია ამ დროებითი განსხვავებების ცვლილების საგადასახადო ეფექტი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

ათასი ლარი	1 იანვარი 2023	მოგება-ზარალში გატარებული როგორც		31 დეკ 2023
		კრედიტი ან ხარჯი	კრედიტად (ხარჯად) გატარებული OCI	
გამოქვითვადი / (დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი				
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(6,440)	286	-	(6,154)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(6,924)	6,924	-	-
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	789	(107)	-	682
გარანტიების რეზერვი	(370)	370	-	-
ბანკთაშორისი ნაშთების რეზერვი	189	(43)	-	146
ფას ქად დარეზ ამობრუნება	(23)	23	-	-
ნასესხები სახსრები	(394)	164	-	(230)
დარიცხვები	737	(267)	-	470
სხვა ვალდებულებები	2,202	888	-	3,090
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	144	(144)	-	-
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	(424)	-	424	-
საგად. წესებში ცვლილების წმინდა ერთჯერადი საგადასახადო ეფექტი	(935)	935	-	-
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(11,449)	9,029	424	(1,996)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	1 იანვ 2022	მოგება- ზარალში გატარებული		31 დეკემბერი 2022	
		საგადასახადო კანონმდებლობაში მომხდარი ცვლილების ეფექტი	როგორც კრედიტი ან ხარჯი		კრედიტად (ხარჯად) გატარებული OCI
გამოქვითვადი / (დაბეგრადი) დროებითი განსხვავებების საგადასახადო ეფექტი					
შენობა-ნაგებობები და მოწყობილობა	(327)	(109)	(3,286)	(2,718)	(6,440)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი სესხებზე	(1,375)	-	(5,548)	-	(6,923)
გამოყ უფლ მქონე აქტივები	96	32	661	-	789
გარანტიების რეზერვი	(279)	-	(91)	-	(370)
ბანკთაშორისი ნაშთების რეზერვი	92	30	67	-	189
ფას ქად დარეზ ამობრუნება	38	-	(60)	-	(22)
ნასესხები სახსრები	(301)	(100)	7	-	(394)
დარიცხვები	732	91	(86)	-	737
სხვა	565	336	1,299	-	2,200
წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა	83	28	33	-	144
სავალო ფასიანი ქაღალდები FVOCI	-	-	-	(424)	(424)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

საგად. წესებში ცვლილების წმინდა ერთჯერადი საგადასახადო ეფექტი	-	-	(935)	-	(935)
წმინდა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(676)	308	(7,939)	(3,142)	(11,449)

ჯგუფის მიმდინარე სტრუქტურის და საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის კონტექსტში, სხვადასხვა ჯგუფის კომპანიების საგადასახადო დანაკარგები და მიმდინარე საგადასახადო აქტივები შეიძლება არ დაოფსეტდეს მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულებებით და სხვა ჯგუფის კომპანიების დაბეგვრადი მოგებით და, შესაბამისად, გადასახადები შეიძლება დაირიცხოს კონსოლიდირებული საგადასახადო ზარალის შემთხვევაშიც კი. ამიტომ, გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ოფსეტდება მხოლოდ მაშინ, როცა ერთსა და იმავე დაბეგვრად ერთეულს და საგადასახადო ორგანოს უკავშირდება.

30 დაფინანსების საქმიანობისგან წარმოშობილი ვალდებულებების რეკონსილაცია

ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის ფინანსური საქმიანობიდან წარმოშობილი ვალდებულებების ცვლილება წარმოდგენილი პერიოდების მიხედვით. ამ ვალდებულებების მუხლები ის მუხლებია, რომლებიც ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშში „დაფინანსების საქმიანობის“ მუხლშია ასახული.

ათასი ლარი	ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან			
	ნასესხები სახსრები	სუბორდინირებული ვალდებულებები	სალიზინგო ვალდებულებები	სულ
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2022 წლის 1 იანვარს	429,490	15,562	4,745	449,797
შემოსავალი ძირი თანხიდან	217,368	46,232	-	263,600
ძირი თანხის დაფარვა	(252,315)	-	(4,701)	(257,016)
უცხ ვალ კორექტირებები	(52,830)	(4,994)	(3,016)	(60,840)
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	1,224	133	-	1,357
სხვა არაფულადი ცვლილებები	-	-	21,548	21,548
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2022 წლის 31 დეკემბერს	342,937	56,933	18,576	418,446
შემოსავალი ძირი თანხიდან	247,467	46,357	-	293,824
ძირი თანხის დაფარვა	(215,905)	-	(3,335)	(219,240)
უცხ ვალ კორექტირებები	6,126	1,973	(162)	7,937
დარიცხული პროცენტის ცვლილება	955	1,069	-	2,024
სხვა არაფულადი ცვლილებები	764	51	891	1,706
ვალდებულებები დაფინანსების საქმიანობიდან 2023 წლის 31 დეკემბერს	382,344	106,383	15,970	504,697

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა

ჯგუფში ფინანსური რისკების მართვის ფუნქცია ვრცელდება ფინანსურ რისკებზე, ოპერაციულ რისკებსა და იურიდიულ რისკებზე. ჯგუფი, ფინანსურ შედეგებზე, მის გრძელვადიან სტრატეგიულ მიზნებსა და რეპუტაციაზე რისკების ზეგავლენის შემცირების მიზნით მართავს რისკების გამოვლენას, შეფასებას და შემსუბუქებას (მიტიგაციას), შიდა მმართველობის პროცესების, რისკების მართვის მექანიზმების და პროცესების საშუალებით.

რისკების მართვის პასუხისმგებლობა ჯგუფის შიგნით ყველა დონეზე ვრცელდება, სამეთვალყურეო საბჭოდან და დირექტორთა საბჭოდან დაწყებული (აღმასრულებელი მენეჯმენტი) თითოეული ფუნქციური ერთეულის მენეჯერით და რისკების ოფიცრით დამთავრებული. რისკების მართვის ფუნქცია რისკების მართვის შემდეგ ერთეულებზეა განაწილებული:

- სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე - საბჭოს კომიტეტები: რისკების კომიტეტი და აუდიტის კომიტეტი;
- დირექტორთა საბჭოს დონეზე - დირექტორთა საბჭოს დონის კომიტეტები და ერთეულები: აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO), რისკების მართვის დეპარტამენტი, ხაზინის დეპარტამენტი, საკრედიტო კომიტეტები და კომპლაენსის კომიტეტი.

სამეთვალყურეო საბჭოს აკისრია რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ზედამხედველობის ზოგადი პასუხისმგებლობა. სამეთვალყურეო საბჭო, როგორც ბანკის მმართველობის უმაღლესი ორგანო, აფასებს ბანკის რისკის პროფილს და ბანკის რისკების მართვის მთლიანი ჩარჩოს ადეკვატურობასა და ეფექტიანობას, რითაც აწესებს რისკების მართვის ზოგად მიდგომას და პრინციპებს. საბჭო ასევე ამტკიცებს ცალკეულ რისკების სტრატეგიებს, ადგენს ბანკის რისკის აპეტიტს და რისკების კონტროლის სისტემას.

სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტები მოიცავს რისკის ძირითად ტიპების განსაზღვრებას, მენეჯმენტს აკისრებს კონკრეტულ რისკებზე პასუხისმგებლობას და აწესებს მოთხოვნებს შიდა კონტროლის სისტემებზე. რისკების მართვის პოლიტიკის დოკუმენტების მიზანია ჯგუფის წინაშე მდგარი რისკების გამოვლენა, ანალიზი და მართვა, რისკების შესაბამისი ლიმიტების და კონტროლის დაწესება და რისკის დონეების და ლიმიტების დაცვის მუდმივი მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები რეგულარულ გადამუშავებას გადის ბაზრის პირობის ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების ცვლილებების და ახალი საუკეთესო პრაქტიკის ასახვის მიზნით.

დირექტორთა საბჭო თითოეული ბიზნესმიმართულებისთვის განსაზღვრავს ყველა დამახასიათებელი რისკის მართვის შესაბამის პროცედურებს. ამ დროს მისი ამოცანაა ბიზნესის იმგვარი სტრუქტურირება, რომ ასახოს რისკები, უზრუნველყოს მოვალეობათა ადეკვატური გამიჯვნა და ადეკვატური პროცედურების არსებობა, განსაზღვროს დაქვემდებარებულ თანამშრომელთა ოპერაციული მოვალეობები. დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების შემსუბუქების დონის ძიებათა მონიტორინგსა და განხორციელებაზე, ასევე ჯგუფის მუშაობის რისკების დადგენილი პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფაზე.

ფინანსური რისკი მოიცავს საბაზრო რისკს (სავალუტო რისკის, საპროცენტო განაკვეთის რისკის და სხვა ფასის რისკის ჩათვლით), საკრედიტო რისკს და ლიკვიდობის რისკს. ფინანსური რისკის მართვის ფუნქციის უპირველესი ამოცანებია: რისკების ლიმიტების დადგენა და შემდეგ იმის უზრუნველყოფა, რომ რისკის პოზიცია ამ ლიმიტების ფარგლებშია. ოპერაციული და იურიდიული რისკების მართვის ფუნქციების მთავარი ამოცანაა შიდა პოლიტიკის და პროცედურების სათანადო ფუნქციონირების უზრუნველყოფა, ოპერაციული და იურიდიული რისკების მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი იმართება საკრედიტო კომიტეტების სისტემის საშუალებით როგორც პორტფელის, ისე ტრანზაქციების დონეზე. გადაწყვეტილების მიღების ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ჯგუფი საკრედიტო კომიტეტების იერარქიას აწესებს, პოზიციის ტიპიდან და სიდიდიდან გამომდინარე.

საბაზრო და ლიკვიდობის რისკებს მართავს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი, ხაზინის დეპარტამენტთან და რისკების მართვის დეპარტამენტთან კოორდინაციით. ხაზინის დეპარტამენტი ფინანსური და არაფინანსური რისკების მონიტორინგს ახორციელებს ოპერაციულ ერთეულებთან რეგულარული შეხვედრების გზით. ამ შეხვედრების დროს ხაზინა თანამშრომლებისგან იღებს ექსპერტულ რეკომენდაციას თავიანთი სფეროების შესახებ, ახორციელებს ლიკვიდობის გეგმების, სტრუქტურული საპროცენტო განაკვეთების პოზიციების ყოველდღიურ კონტროლს, და მართავს და აკონტროლებს უცხოური ვალუტის რისკის პოზიციას.

ბანკი ადგენს რისკების ადების და მართვის პრინციპებს, რომლებიც შიდა წესებსა და პოლიტიკის დოკუმენტებშია ასახული და მთელ ორგანიზაციაში თანმიმდევრულად გამოიყენება.

ეს ზოგადი პრინციპებია:

- პრუდენციული რისკების ადება რისკების ყოვლისმომცველი შეფასებით და კონტროლის გარემოში;
- მონიტორინგის და ანგარიშგების ადეკვატური და ეფექტიანი სისტემა;
- რისკების სათანადო რაოდენობრივი გამოსახვა სათანადო მეთოდოლოგიის გამოყენებით ბანკის ზომის და კომპლექსურობის შესაბამისად;
- მარეგულირებლის ყველა მოქმედი მოთხოვნის და ინსტრუქციის მიღება და შესრულება და საუკეთესო პრაქტიკის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით;
- რისკების ეფექტიანი მმართველობის განხორციელება რისკების კონტროლის სათანადო იერარქიის შენარჩუნებით, რომელიც, ინტერესთა კონფლიქტის თავიდან არიდების მიზნით, დამოუკიდებელია ბიზნეს-საქმიანობისგან;
- რისკების მართვის მოსაზრებათა დაცვა ახალი საქმიანობის, ბიზნესმიმართულების ან პროდუქტების ექსპლუატაციაში გაშვებისას.

როგორც გარე, ისე შიდა რისკის ფაქტორების გამოვლენა და მართვა მთელი ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურის შიგნით ხდება. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა რისკების რუკის შემუშავებას. ასეთი რუკები რისკის ფაქტორების ფართო სპექტრის გამოვლენის საშუალებას იძლევა და კომფორტის იმ დონის განსაზღვრის საფუძველია, რომელსაც რისკების შემსუბუქების არსებული პროცედურები იძლევა.

საკრედიტო რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას საკრედიტო რისკი. ეს ის რისკია, როცა ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე ვერ შეასრულებს მის მოვალეობას, რითაც კონტრაგენტის ფინანსურ ზარალს გამოიწვევს.

საკრედიტო რისკის პოზიცია წარმოიშობა ჯგუფის საკრედიტო საქმიანობის და პარტნიორებთან განხორციელებული სხვა ტრანზაქციების გამო, რაც იწვევს ფინანსურ აქტივების და კრედიტთან დაკავშირებული გარებალანსური ვალდებულებების გაჩენას.

ჯგუფის საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია აისახება ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებებში, ფინანსური პოზიციის კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ანგარიშებში. საკრედიტო რისკის მაქსიმალური პოზიცია გაცემულ ფინანსურ გარანტიებზე, კრედიტის გაცემის ვალდებულებებზე, აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე და იმპორტ-ექსპორტის აკრედიტივებზე თავად ვალდებულებების ტოლია.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მართვა. საკრედიტო რისკი ჯგუფის საქმიანობასთან ასოცირებული ცალკეული ყველაზე დიდი რისკია. ამიტომ, მენეჯმენტი ყურადღებით აკვირდება მის საკრედიტო რისკის პოზიციას.

რისკების მართვის მიზნით საკრედიტო რისკის შეფასება კომპლექსურია და მოითხოვს მოდულების გამოყენებას, რადგან რისკი იცვლება ბაზრის პირობის, მოსალოდნელი ფულადი ნაკადის და დროის გასვლის მიხედვით. აქტივების პორტფელისთვის საკრედიტო რისკის შეფასება მოითხოვს დეფოლტის ალბათობის, მასთან დაკავშირებული ზარალის კოეფიციენტების და მხარეებს შორის დეფოლტის კორელაციების შემდგომ შეფასებას.

ლიმიტები. ჯგუფი მისი საკრედიტო რისკის დონეს ასტრუქტურირებს ერთ მსესხებელთან, ან მსესხებელთა ჯგუფთან და გეოგრაფიულ და დარგობრივ სეგმენტებთან მიმართებაში მიღებული რისკის სიდიდეზე ლიმიტების დაწესებით. ლიმიტებს საკრედიტო რისკის დონეზე პროდუქტებისა და დარგის მიხედვით რეგულარულად ამტკიცებს მენეჯმენტი. ამგვარი რისკები მუდმივად განახლებად მონიტორინგს ექვემდებარება და მათი გადახედავა წელიწადში ერთხელ, ან უფრო ხშირად ხდება.

ჯგუფმა რამდენიმე საკრედიტო კომიტეტი შექმნა, რომლებიც მსესხებელ ფიზიკურ პირებზე საკრედიტო ლიმიტების დამტკიცებაზე არიან პასუხისმგებელი. ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი გადაწყვეტილების მიმღები უმაღლესი ორგანოა, რომელიც პასუხს აგებს მაღალი ღირებულების მქონე ტრანზაქციებზე. კომიტეტი ასევე პასუხისმგებელია უფრო ქვემოთ მდგომი საკრედიტო კომიტეტებისთვის ინსტრუქციებისა და სახელმძღვანელოების უზრუნველყოფაზე. კრედიტის დამტკიცების ლიმიტები კომიტეტებს შორის ამგვარადაა განაწილებული:

საცალო სეგმენტი

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 1000 ათას ლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 1000 ათას ლარამდე;
- 400 ათას ლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი. გამონაკლისებს წარმოადგენს საცალო სესხები 150 ათას ლარამდე, რომლებსაც ამტკიცებს საცალო დაკრედიტების ჯგუფი.

ბიზნესის სეგმენტი

- ზემდგომი საკრედიტო კომიტეტი იხილავს და ამტკიცებს ლიმიტებს 1000 ათას დოლარზე ზემოთ;
- უმცროსი საკრედიტო კომიტეტები იხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო ლიმიტებს 1000 ათას დოლარამდე;
- 500 ათას დოლარამდე განაცხადებს ამტკიცებს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო განაცხადები, რომლებიც შესაბამისი კლიენტთან ურთიერთობის მენეჯერებისგან შემოდის, საკრედიტო ლიმიტის დასამტკიცებლად გადაეცემა შესაბამის საკრედიტო კომიტეტს. საკრედიტო რისკის პოზიცია, ასევე ნაწილობრივ იმართება უზრუნველყოფის და კორპორაციული და პირადი გარანტიების მიღებით. საკრედიტო რისკის პოზიციის მონიტორინგის მიზნით, ფინანსური ანგარიშგების და რისკების დეპარტამენტების შესაბამისი თანამშრომლები ამზადებენ რეგულარულ ანგარიშებს. ეს ანგარიშები კლიენტის ბიზნესის და ფინანსური მდგომარეობის სტრუქტურირებულ ანალიზს ეფუძნება. იმ კლიენტთან რაიმე სახის ურთიერთქმედების ფაქტი, რომლის გადახდისუნარიანობაც უარესდება, მოეხსენება რისკების კომიტეტს და დირექტორთა საბჭოს და განიხილება მათ მიერ.

საკრედიტო რისკების კლასიფიკაციის სისტემა. საკრედიტო რისკის გაზომვის და საკრედიტო რისკის სიდიდის მიხედვით ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაციის მიზნით, ჯგუფი იურიდიული პირებისთვის იყენებს შიდა სარეიტინგო სისტემას, ან საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების (Standard & Poor's - "S&P", Fitch, Moody's) მიერ დადგენილ რისკების კლასიფიკაციას, ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის, ფასიანი ქაღალდებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის.

შიდა და გარე საკრედიტო რეიტინგები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია მოყვანილი ბანკის შიგნით დადგენილი მთავარი შკალის მიხედვით, სადაც საკრედიტო რისკის კონკრეტული კატეგორიის შეესაბამება დეფოლტის ალბათობის კონკრეტული დიაპაზონი, როგორც ამ ცხრილითაა ნაჩვენები:

საკრედიტო რისკის კატეგორია მთავარი შკალით	კორპორაციის შიდა რეიტინგები	საერთაშორისო სააგენტოების შესაბამისი საერთ. რეიტინგები (Fitch)	დეფოლტის ალბათობის ინტერვალის შესაბამისი საერთაშორისო რეიტინგი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოს მიხედვით (Fitch)
ძალიან კარგი	1 – 2	AAA to BB+	0,01% - 0,25%
კარგი	3 – 4	BB to B+	0,26% -1.53%
დამაკმაყოფილებელი	5 – 6	B, B-	1,54% - 3,12%
სპეც. მონიტორინგს დაქვ.	7 – 8	CCC+ to CC-	3,13% - 99,9%
დეფოლტი	9	C, D-I, D-II	100%

მთავარი შკალის თითოეული საკრედიტო რისკის კატეგორია ენიჭება კრედიტუნარიანობის კონკრეტულ დონეს:

- ძალიან კარგი - კრედიტის მაღალი ხარისხი დაბალი მოსალოდნელი საკრედიტო რისკით;
- კარგი - კრედიტის ადეკვატური ხარისხი ზომიერი საკრედიტო რისკით;
- დამაკმაყოფილებელი - კრედიტის ზომიერი ხარისხი დამაკმაყოფილებელი საკრედიტო რისკით;
- სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებული - კრედიტი, რომელიც უფრო ყურადღებით მონიტორინგს და გამოსასწორებელ ქმედებას მოითხოვს, და
- დეფოლტი - კრედიტი, რომელზეც მოხდა დეფოლტი.

მიდგომა, რომელსაც ჯგუფი იურიდიულ პირებთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის გასაზომად იყენებს, ექსპერტულ რეკომენდაციაზე დაყრდნობით შემუშავებული შიდა მოდელია, რომელიც მსესხებელს საკრედიტო რეიტინგს ანიჭებს სხვადასხვა ხარისხობრივი და რაოდენობრივი ფაქტორების მიხედვით. რეიტინგების მინიჭება ხდება საკრედიტო რისკის ოფიცრების მიერ, რომელსაც შემდეგ საკრედიტო რისკის კომიტეტის წევრები იხილავენ სესხის დამტკიცების პროცესში.

ის პოზიციები, რომელთაც შიდა რეიტინგი არ აქვს მინიჭებული, საკრედიტო რისკის მიხედვით კლასიფიცირდება, სხვადასხვა რაოდენობრივი და ხარისხობრივი კრიტერიუმის გამოყენებით, ესენია: ვალაგადაცილების დღეები, რესტრუქტურისაცა, უზრუნველყოფის არსებობა.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის
კატეგორია

კრედიტის ხარისხის კრიტერიუმები

ძალიან კარგი	ვადაგადაცილება არ არის; მთლიანად დაფარულია დეპოზიტის, ძვირფასი ლითონის ან მთავრობის გარანტიით.
კარგი	ვადაგადაცილება არ აღემატება 31 დღეს ბოლო 12 თვის განმავლობაში და სესხს სრულად ფარავს უზრუნველყოფა (დეპოზიტი ან უძრავი ქონება); ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატება 31-60 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურირებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და დამაკმაყოფილებელი მიმდინარე ვადაგადაცილება 31 დღეზე ნაკლებია.
განსაკ. მონიტ.	ბოლო 12 თვის განმავლობაში ვადაგადაცილება არ აღემატებოდა 61-90 დღეს. ან თუ სესხი რესტრუქტურირებული იქნა, ეს ერთ წელზე დიდი ხნის წინ მოხდა და მიმდინარე ვადაგადაცილება 31-90 დღეა.
დეფოლტი	სესხმა ბოლო 12 თვის განმავლობაში განიცადა რესტრუქტურირაცია ან ბოლო 12 თვის განმავლობაში მინიმალური ვადაგადაცილება 90 დღეა.

საერთაშორისო რეიტინგები მხარეებს ისეთი დამოუკიდებელი საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიენიჭება, როგორცაა S&P, Moody's და Fitch. რეიტინგების შესახებ ინფორმაცია საჯაროა. ეს რეიტინგები და დეფოლტის ალბათობის შესაბამისი ღიაპაზონი შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე ვრცელდება: ბანკთაშორისი განთავსებები, სახელმწიფო დაწესებულებებზე და მათ დაქვემდებარებაში მყოფ ორგანიზაციებზე გაცემული სესხები და ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდები (სახელმწიფოს, კორპორაციების ფასიანი ქაღალდები, მუნიციპალური ობლიგაციები, ევრობონდები და შესყიდული სავალო ვალდებულებები).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) განგარიშება. ECL ფულადი ნაკადების სამომავლო დანაკლისის დისკონტირებული ღირებულების ალბათობის მიხედვით შეწონილი შეფასებაა. (ანუ, საკრედიტო დანაკარგების საშუალო შეწონილი, იმ რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს და შეწონილია ამ დანაკარგების მოხდენის ალბათობით). ECL მიდგომა მიუკერძოებელია და განისაზღვრება ყველა შესაძლო შედეგის ღიაპაზონის შეფასებით. ECL შეფასების მიდგომისთვის ჯგუფი იყენებს ოთხ კომპონენტს, ესენია: დეფოლტის ალბათობა (PD), პოზიცია დეფოლტის შემთხვევაში (EAD), ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) და დისკონტის განაკვეთი.

EAD მეთოდი პოზიციას აფასებს მომავალში მოსახდენი დეფოლტის თარიღით და ითვალისწინებს პოზიციაში მოსალოდნელ ცვლილებებს საანგარიშო პერიოდის შემდგომ, მათ შორის ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვას და დამტკიცებული ლიმიტებიდან მოსალოდნელ გატანებს. EAD სესხებთან დაკავშირებულ ვალდებულებებში ფასდება კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) გამოყენებით.

CCF არის კოეფიციენტი, რომელიც აჩვენებს დამტკიცებული ლიმიტების საბალანსო პოზიციად გარდაქმნის ალბათობას განსაზღვრულ პერიოდში. მონაცემთა შეზღუდულობის გამო, ჯგუფი თვლის, რომ CCF არის 100%. დეფოლტის ალბათობა PD დეფოლტის შესაძლებლობის წინასწარი შეფასებაა, რომელიც დროის მოცემულ პერიოდში შეიძლება მოხდეს. LGD იმ ზარალის წინასწარი შეფასებაა, რომელსაც დეფოლტის დროს ექნება ადგილი. ის ეფუძნება სახელმწიფოებო ფულად ნაკადებსა და მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, მათ შორის უზრუნველყოფის რეალიზაციიდან მისაღებ, შორის განსხვავებას. როგორც წესი, ის გამოისახება EAD-ის პროცენტის სახით. საანგარიშო პერიოდის ბოლოს გამოითვლება მოსალოდნელი დანაკარგების მიმდინარე ღირებულება, რომლის დროსაც დისკონტის განაკვეთის როლში გამოიყენება ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) ან მისი მიახლოებითი შეფასება.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მოდელირება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის მთელ პერიოდზე. ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მთელი პერიოდი უდრის სავალო ინსტრუმენტების ვადიანობამდე დარჩენილ სახელმწიფოებო პერიოდს. ამჟამად ბანკი არ ახდენს ECL-ის კორექტირებას მოსალოდნელი წინასწარი დაფარვების მიხედვით, მაგრამ მის ზეგავლენას არაარსებითად არის შეფასებული. სასესხო ვალდებულებების და ფინანსური გარანტიების ხელმწიფოებებისთვის არსებობის რული პერიოდი ის სახელმწიფოებო პერიოდია, რომლის განმავლობაშიც დაწესებულია აქვს მიმდინარე სახელმწიფოებო ვალდებულება კრედიტის გაცემაზე. არსებობის მთელი პერიოდის პოზიციის განსაზღვრისთვის, ჯგუფი გამოიყენებს სახით, იყენებს გამარტივებულ მიდგომას ფიზიკურ პირებზე გაცემულ ბარათებთან მიმართებაში. ამ ინსტრუმენტებისთვის მაქსიმალურ არსებობის მთელ პერიოდად აღებულია 5 წელი (მაქსიმალური ნებადართული ვადიანობა არაუზრუნველყოფილი სამომხმარებლო კრედიტებისთვის), ECL კი ყოველთვის იზომება არსებობის მთელ პერიოდში მოსალოდნელი დანაკარგების მიხედვით.

მენეჯმენტი ახდენს არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის მოდელირებას, ანუ იმ დანაკარგების, რომლებიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში შესაძლო დეფოლტის შედეგად წარმოიშობა.

12 თვის ECL არის არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ის ნაწილი, რომელიც ფინანსურ ინსტრუმენტს წარმოუშობა დეფოლტის მოვლენებისგან, რომლებიც შესაძლებელია საანგარიშო პერიოდის გასვლიდან 12 თვის განმავლობაში მოხდეს, ან ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილი პერიოდი, თუ ის ერთ წელზე ნაკლებია.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშებისთვის შეფასებული ECL-ი, დროის პერიოდის შეფასებებია და არა მთელი ციკლის, რაც, როგორც წესი, საზედამხედველო მიზნებისთვის გამოიყენება. ეს შეფასებები ითვალისწინებს *საპროგნოზო ინფორმაციას*, ანუ ECL-ი ასახავს საკრედიტო რისკზე ზეგავლენის მქონე მთავარი მაკროეკონომიკური ცვლადების ალბათობის მიხედვით შეწონილ განვითარებას.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრის მიზნებისთვის, ჯგუფი დეფოლტს განსაზღვრავს, როგორც სიტუაციას, როცა პოზიცია აკმაყოფილებს ერთ ან მეტ ქვემოთ მოყვანილ კრიტერიუმს:

- 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება
- პრობლემური რესტრუქტურისაცია (პოზიცია არის გადახდისუნარო)
- გადახდისუნარობა, რაც კონტრაგენტის შიდა რეიტინგით გამოიხატება.

თუ კონტრაგენტის დონეზე დამატებითი ინფორმაცია არაა ხელმისაწვდომი, როგორც წესი, მხოლოდ 90 დღის ვადაგადაცილება და პრობლემური რესტრუქტურისაცია მიიჩნევა საცალო მსესხებლების დეფოლტის ინდიკატორებად.

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, ჯგუფი დეფოლტად ჩათვლის, ანუ მესამე ეტაპს მიაკუთვნებს, სადაც შესაძლებელია, შემდეგ შემთხვევებში:

- გარანტიის გამოთხოვა
- ნაწილობრივი ჩამოწერა
- კონკრეტული პორტფელს ან სეგმენტებს, გლობალური მაკროეკონომიკური ცვლილებების შემთხვევაში, რომლებსაც ნეგატიური ზეგავლენა ექნება აღნიშნულ სეგმენტებზე;

ზემოთ ჩამოთვლილი კრიტერიუმების გარდა, მნიშვნელოვნების ზღვარს ზემოთ მყოფ კონტრაგენტთა ინდივიდუალური შეფასების შემთხვევაში, კონტრაგენტის გადახდისუნაროდ აღიარებისთვის, ბანკი აანალიზებს მთელ რიგ ხარისხობრივ ფაქტორებს. ქვემოთ ჩამოთვლილი სია არ არის ამომწურავი:

- მსესხების მუდმივი შემოსავლის წყაროები აღარ იარსებებს ბაზრის გაქრობის გამო, რაც მსესხებლის გაყიდვების შემცირებას გამოიწვევს.
- სხვა კრედიტორებისთვის გადახდების შეფერხებები;

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- მსესხებლის მნიშვნელოვანი აქტივების გაყიდვა ზარალით;
- მნიშვნელოვანი ხელშეკრულების (კლიენტის ან მიმწოდებლის) შეწყვეტა, რომელიც შემოსავლის მნიშვნელოვანი ნაწილის წყაროა ან წარსულში გაკეთებული შესყიდვები;
- ხელშეკრულების ან საკრედიტო ხელშეკრულების პირობების (კოვენანტების) დარღვევა;
- სასამართლო საქმის დაწყება, რომელმაც ფულადი სახსრების მნიშვნელოვანი გადინება შეიძლება გამოიწვიოს;
- ჩნდება იმის ალბათობა, რომ მსესხებელი გადავა გაკოტრების რეჟიმში ან სხვა ფინანსურ რეორგანიზაციას განიცდის;
- სექტორის კრიზისი, როცა კონტრაგენტი სექტორში სუსტი პოზიციის მქონე კონტრაგენტთან კომბინაციაში ოპერირებს.

ინსტრუმენტი დეფოლტის აღარმქონედ (ანუ გაჯანსაღებულად) ითვლება, როცა ზედიზედ თორმეტი თვის განმავლობაში აღარ აკმაყოფილებს დეფოლტის არცერთ კრიტერიუმს. ეს თორმეტი თვიანი პერიოდი ექსპერტული დასკვნით განისაზღვრება, იმ ანალიზის საფუძველზე, რომელიც ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მდგომარეობაში დაბრუნების ალბათობას გაჯანსაღების შემდეგ, გაჯანსაღების სხვადასხვა შესაძლო დეფინიციების გამოყენებით.

იმის შეფასება, მოხდა თუ არა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ხდება თითოეული პოზიციისთვის პორტფელის მიხედვით. კორპორაციებზე გაცემული სესხებისთვის, ბანკთაშორისი სესხებისთვის და სავალო ფასიანი ქაღალდებისთვის AC (ამორტიზებული ღირებულება)-ით, ან FVOCI (სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლის საშუალებით)-ით, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა (SICR) ფასდება ინდივიდუალურად ქვემოთ მოყვანილი მიზეზების მონიტორინგის საშუალებით. ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის და სხვა ფინანსური აქტივებისთვის SICR ფასდება პორტფელის მიხედვით, მაგრამ საბოლოოდ SICR ცალკეულ სესხს ენიჭება და არა მსესხებლის ყველა სესხს. ბანკის რისკების მართვის დეპარტამენტი პერიოდულად მონიტორინგს უწევს SICR-ის გამოვლენის კრიტერიუმებს და განიხილავს მათ შესაბამისობას და სათანადოობას. საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ უპირობოდ აქვს ადგილი, როცა ფინანსური აქტივები 30 დღეზე მეტადაა ვადაგადაცილებული.

ჯგუფი იყენებს დაბალი საკრედიტო რისკის ფინანსური აქტივების დეფინიციას. ბანკი ეყრდნობა იმ მოსაზრებას, რომ აქტივებს გარე რეიტინგით, რომელიც შეესაბამება „საინვესტიციო“ კატეგორიის (მაგალითად AAA-დან BBB-ის ჩათვლით Standard & Poor’s-ის სარეიტინგო სისტემის მიხედვით ან Moody’s-ის შესაბამისად) საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით დაბალი საკრედიტო რისკი აქვს. ჯგუფი საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით არ იყენებს დაბალი რისკის შეფასების გამოწვევას.

ჯგუფი ფინანსურ ინსტრუმენტს SICR-ის მქონედ მიიჩნევს, როცა ის აკმაყოფილებს შემდეგ ერთ ან მეტ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ან საყრდენ კრიტერიუმებს.

ბანკთაშორისი ოპერაციებისა და ბონდებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- ზემოთ მოცემული სარეიტინგო შკალით მინიჭებული აქვს „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულის“ შესაბამისი რისკის საერთაშორისო რეიტინგი.

იურიდიულ პირებზე გაცემული სესხების და კორპორაციული კლიენტების მიერ გამოშვებული ობლიგაციებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურისაცია (თუ პოზიცია არაა გადახდისუნარი)
- შიდა რეიტინგის ცვლილება, რომელიც „ძალიან კარგის“ ან „კარგის“ კატეგორიიდან „დამაკმაყოფილებლის“ ან „სპეციალურ მონიტორინგს დაქვემდებარებულისკენ“ ჩამოსვლის შესაბამისია;

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხებისთვის:

- ვადაგადაცილებულია 30-ზე მეტი დღით;
- რესტრუქტურირება (თუ პოზიცია არ არის გადახდისუნარიო)
- არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის მნიშვნელოვანი ზრდა, რომელიც აღემატება საცალო პორტფელის წინასწარ დადგენილ აბსოლუტურ და შედარებით ზღვარს.

ECL-ის ის ღონე, რომელიც ამ ფინანსურ ანგარიშგებაშია აღიარებული, იმაზეა დამოკიდებული, მსესხებლის საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა თავდაპირველი აღიარების შემდეგ. ეს მოდელი გულისხმობს ბანკის აქტივების კლასიფიკაციას სამ ეტაპად.

ფინანსურ ინსტრუმენტს, რომელიც თავდაპირველი აღიარებისას არ არის საკრედიტო რისკით გაუფასურებული და რომლის საკრედიტო რისკიც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არ გაზრდილა, აქვს საკრედიტო ზარალის რეზერვი, რომელიც 12 თვის ECL-ებზეა აგებული (ეტაპი 1). თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ დადგინდა SICR, ფინანსური ინსტრუმენტი გადაინაცვლებს მეორე ეტაპზე, მაგრამ ის ჯერ არ არის აღიარებული საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. თუ ფინანსური ინსტრუმენტი საკრედიტო რისკითაა გაუფასურებული, ის მესამე ეტაპზე გადადის და მისი ზარალის რეზერვი არსებობის მთელი პერიოდის ECL-ებზეა აგებული. აქტივის მესამე ეტაპზე კლასიფიკაციის შედეგი ისაა, რომ ბანკი წყვეტს საპროცენტო შემოსავლის აღიარებას ბრუტო საბალანსო ღირებულებების საფუძველზე და საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებისას აქტივის ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს საბალანსო ღირებულებას არიცხავს, ECL-ის გამოკლებით.

თუ არსებობს იმის მტკიცებულება, რომ SICR კრიტერიუმები აღარ კმაყოფილდება, ინსტრუმენტი ისევ პირველ ეტაპზე გადადის. თუ პოზიცია მეორე ეტაპზე გადავიდა ხარისხობრივი ინდიკატორის საფუძველზე, ჯგუფი აკვირდება, კიდევ არსებობს ეს ინდიკატორი თუ შეიცვალა. ეს განსაკუთრებით ეხება იმ პორტფელებს, რომლებიც მეორე ეტაპს მიეკუთვნება საყურადღებო სიის სტატუსის გამო. ამ პორტფელებს რეგულარული, სულ მცირე ყოველწლიური მონიტორინგი უტარდება, რომლის დროსაც გათვალისწინებული ECL შეფასებების ბოლო მოვლენები.

POCI ტიპის ფინანსური აქტივებისთვის ECL ყოველთვის იზომება არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ამიტომ, ჯგუფი აღიარებს მხოლოდ არსებობის მთელი პერიოდისთვის მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების კუმულატიურ ცვლილებებს.

ჯგუფი ინდივიდუალურად აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: უნიკალური საკრედიტო რისკის მახასიათებლების მქონე სესხებს, ცალკეულ მნიშვნელოვან სესხებს, ანუ 2000 ათას ლარზე ზემოთ ცალკეულ პოზიციებს.

ეს ზღვარი დაწესდა ექსპერტული გადაწყვეტილებით და გათვალისწინებული იქნა ბანკის პორტფელის მიმდინარე სტრუქტურა. მისი გადახედვა მხოლოდ პორტფელის მოცულობის და სტრუქტურის მნიშვნელოვანი ცვლილებების შემთხვევაშია შესაძლებელი.

ჯგუფი პორტფელის მიხედვით აფასებს შემდეგი ტიპის სესხებს: საცალო სესხებს და კორპორაციულ მცირე და საშუალო საწარმოებზე გაცემულ სესხებს, როცა პოზიცია მნიშვნელოვნების ზღვარს ქვემოთაა. ამ მიდგომის თანახმად, სესხების ჯგუფები კონკრეტული მახასიათებლების მიხედვით ჰომოგენურ ქვესემენტებადაა დაჯგუფებული, მაგალითად პროდუქტების ტიპების, დანაკარგების ისტორიული მონაცემების, ადგილმდებარეობის, საქმიანობის სექტორების, სესხის ვალუტის და ა.შ.

ბანკთაშორისი სესხების, ბანკების მიერ გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდების და სახელმწიფო დაწესებულებებზე გაცემული სესხების შეფასებებს ჯგუფი ახდენს საერთაშორისო რეიტინგების საფუძველზე.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ECL ინდივიდუალური შეფასება ხდება საკრედიტო დანაკარგების პროგნოზების სხვადასხვა შესაძლო შედეგის შეწონით თითოეული შედეგის ალბათობებით. ჯგუფი თითოეული შეფასებული სესხისთვის სულ მცირე ორ შესაძლო შედეგს განსაზღვრავს, რომელთაგან ერთი სრულ საკრედიტო ზარალს იწვევს, თუმცა ასეთი ზარალის ალბათობა მეტად მცირე შეიძლება იყოს. ინდივიდუალური შეფასება ძირითადად საკრედიტო რისკების და პრობლემური აქტივების მართვის დეპარტამენტების გამოცდილი თანამშრომლების ექსპერტულ დასკვნას ეფუძნება, საკრედიტო ექსპერტების მხარდაჭერით, რომლებიც მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის პირველადი წყარო არიან. ექსპერტული დასკვნა რეგულარულ ტესტირებას გადის წინასწარ შეფასებასა და ფაქტობრივ დანაკარგებს შორის განსხვავების შესამცირებლად. საბოლოო მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურად 1 და 2 ეტაპის სესხებისთვის და ინდივიდუალურ დონეზე მე-3 ეტაპის სესხებისთვის, ძირითადი უზრუნველყოფის გაყიდვიდან მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით.

როცა შეფასება პორტფელის მიხედვით ტარდება, ჯგუფი განსაზღვრავს პოზიციების ეტაპებს და კოლექტიურად ადგენს დანაკარგების რეზერვს. ჯგუფი პოზიციებს ანალიზებს სეგმენტების მიხედვით, რომლებიც საერთო საკრედიტო რისკების მახასიათებლების მიხედვით დგინდება, ისე რომ ჯგუფის შიგნით პოზიციებს ჰომოგენური ან მსგავსი რისკები აქვს. ის ძირითადი საერთო საკრედიტო მახასიათებლები, რომლებიც მხედველობაში მიიღება, შემდეგია: კლიენტის ტიპი (საბითუმო თუ საცალო), პროდუქტის ტიპი, თავდაპირველი აღიარების თარიღი, ვალიანობამდე დარჩენილი დრო და ა.შ. სხვადასხვა სეგმენტი ასევე ასახავს განსხვავებებს საკრედიტო რისკების ისეთ პარამეტრებში, როგორებიცაა დეფოლტის ალბათობა და LGD (ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში). აქტივების ჰომოგენურ ჯგუფებად დაჯგუფების სათანადოობას პერიოდულად აკვირდება და განიხილავს რისკების მართვის დეპარტამენტი.

ზოგადად ECL მიიღება საკრედიტო რისკების შემდეგი პარამეტრების გამრავლებით: EAD, PD და LGD, რომელთა განმარტებებიც ზემოთაა მოცემული. აღნიშნული პარამეტრების კალკულაციასა, დღევანდელ დირექტორებამდე დისკონტირებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი. ECL განსაზღვრება საკრედიტო რისკების პარამეტრების (EAD, PD და LGD) პროგნოზირებით თითოეული მომავალი კვარტლისთვის თითოეული ინდივიდუალური პოზიციის ან კოლექტიური სეგმენტის არსებობის მთელი პერიოდისთვის. ეს სამი კომპონენტი მრავლდება ერთმანეთზე. ამგვარად ხდება ECL-ის გამოთვლა თითოეული სამომავლო პერიოდისთვის. შემდეგ ის დისკონტირდება საანგარიშო თარიღის მდგომარეობით და ჯამდება. ECL-ის გაანგარიშებაში გამოყენებული დისკონტური განაკვეთი თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ან მისი მიახლოებითი შეფასებაა.

საკრედიტო რისკების პარამეტრების გაანგარიშების ძირითადი პრინციპები. EAD განისაზღვრება მსესხებლის მიერ 12 თვიანი ან არსებობის მთელი პერიოდის განმავლობაში სახელშეკრულებო დაფარვების საფუძველზე შედგენილი მოსალოდნელი გადახდის პროფილის მიხედვით. ყოველთვიური გრაფიკის არმქონე ინსტრუმენტებზე გადახდის პერიოდულობის შესახებ არსებული არასაკმარისი მონაცემების გამო, მთელი კორპორატიული/მცირე და საშუალო ბიზნესის პორტფელისთვის პირობითი 30-დღიანი გრაფიკი იქნა გამოყენებული. ამ გამარტივების გავლენა არაარსებითად ჩაითვალა. ამჟამად ჯგუფი ECL შეფასებაში არ ითვალისწინებს აღრეული დაფარვის ან რეფინანსირების ფაქტორებს (გავლენა უმნიშვნელოდ იქნა მიჩნეული). მუდმივად განახლებად პროდუქტებზე, როგორიცაა ოვერდრაფტები და საკრედიტო ბარათები, EAD პროგნოზი იღებს მიმდინარე ათვისებულ ნაშთს და რომელსაც მიუყვება „კრედიტის კონვერსიის ფაქტორს“, რომელიც დეფოლტის დროისათვის დარჩენილი ლიმიტის სიდიდის მოსალოდნელ ათვისებას შეესაბამება. CCF დამტკიცებული, მაგრამ აუთვისებელი ლიმიტებისთვის იანგარიშება და განახლება თითოეული საანგარიშებო პერიოდისთვის, კორპორაციული და SME პოზიციებისთვის და ბარათებისა და ოვერდრაფტებისთვის ცალკე.

ECL-ების გაანგარიშებისას ორი ტიპის დეფოლტის ალბათობა გამოიყენება: 12-თვიანი და არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა. 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობის შეფასება ეფუძნება ყველაზე ახალი ისტორიული დეფოლტის მონაცემებს და კორექტირდება საპროგნოზო

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ინფორმაციით, სადაც შესაძლებელია. არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობა წარმოადგენს დეფოლტის იმ სავარაუდო ალბათობას, რომელიც ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის დარჩენილ პერიოდში ხდება და ინსტრუმენტის არსებობის პერიოდის 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ჯამია.

ჯგუფი არსებობის მთელი პერიოდის დეფოლტის ალბათობის გაანგარიშებისთვის სხვადასხვა სტატისტიკურ მეთოდს იყენებს სეგმენტიდან და პროდუქტის ტიპიდან გამომდინარე, მაგალითად 12-თვიანი დეფოლტის ალბათობების ექსტრაპოლაციის მეთოდს, რომელიც კორპორაციული და მცირე და საშუალო ბიზნესსესხების მიგრაციის მატრიცაზეა აგებული. ჯგუფი დეფოლტის ალბათობის მრუდს ქმნის საცალო სესხების დეფოლტზე ისტორიული მონაცემების მიხედვით.

LGD წარმოადგენს გადეფოლტებულ პოზიციაზე მიღებული ზარალის მოსალოდნელ სიდიდეს. ჯგუფი ამჟამად LGD-ის გასაზომად იყენებს მიდგომას, რომელიც სამ ეტაპად შეიძლება დაყვით:

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

- LGD-ის გაანგარიშება პორტფელის მიხედვით, ამოღების სტატისტიკაზე დაყრდნობით; LGD1 - ამოღება მხოლოდ კლიენტის მიერ ფულის გადახდის შედეგად
- LGD-ის გაანგარიშება უზრუნველყოფის სპეციფიკური მახასიათებლების მიხედვით. LGD2 - მოსალოდნელი ამოღება სპეციფიკური უძრავი ქონების უზრუნველყოფის მიხედვით, სადაც გაითვალისწინება: უზრუნველყოფის საპროგნოზო ღირებულება, უზრუნველყოფის გაყიდვისას რეალურზე უფრო დაბალი ისტორიული დისკონტები და უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილ სესხებზე მოქმედი სხვა ფაქტორები, ფულიდა სხვა ლიკვიდური ფასიანი ქაღალდების უზრუნველყოფა;
- საბოლოო $LGD = LGD1 * LGD2$

ჯგუფის ასეთი მიდგომის ლოგიკა იმ დაკვირვებას ემყარება, რომ დეფოლტის შემდეგაც კი, გადფოლტებული პოზიციის გარკვეული ნაწილი მსესხებლის მიერ განხორციელებული ფულადი გადახდის შედეგად იფარება, უზრუნველყოფის რეალიზაციის გარეშე. შესაბამისად, უზრუნველყოფის რეალიზაციით იფარება დარჩენილი გადფოლტებული ვალდებულება, მხოლოდ იმის შემდეგ, რაც მსესხებელი გადახდის ყველა საშუალებას ამოწურავს. LGD კოლექტიურად იანგარიშება კორპორაციული/მცირე და საშუალო ბიზნეს სესხების პორტფელის და საცალო ჰომოგენური პორტფელების დარჩენილი ნაწილის ამოღების ბოლო სტატისტიკაზე დაყრდნობით.

ჯგუფი საბოლოო შეფასებულ LGD-ს მიუყენებს LGD-ს მინიმალურ ზღვარს. ამ ექსპერტული კორექტირების ლოგიკური დასაბუთება არის დაკვირვება, რომ არსებობს გარკვეული გარემოებები, რომლებსიმოდელირება ვერ ხერხდება ყველაზე პესიმისტურ სცენარშიც კი, რომლებიც საბოლოო ჯამში შეიძლება დასრულდეს საკრედიტო ზარალით უზრუნველყოფის კარგი კოეფიციენტის მქონე სესხებისთვისაც კი. შესაბამისად ჯგუფი იყენებს LGD მინიმალურ ზღვარს, როგორც მენეჯმენტის ექსპერტულ კორექტირებას LGD მოდელზე. ეს ზღვარი ექვემდებარება მუდმივ ბექ-ტესტს და მონიტორინგს. ECL სენსიტიურობა LGD მინიმალური ზღვრის მიმართ მოცემულია 31 განმარტებაში.

ჯგუფი რეგულარულად განიხილავს თავის მეთოდოლოგიას და ვარაუდებს, რათა შემცირდეს რაიმე განსხვავება შეფასებებსა და კრედიტის რეალურ დანაკარგს შორის. IFRS9-ის მიხედვით, ყველა გამოყენებული პარამეტრისა და მნიშვნელოვანი დაშვების ვალიდაცია და უკუტესტირება ECL შეფასების პროცესის განუყოფელი ნაწილია. ECL-ის გაანგარიშების მეთოდოლოგიის უკუტესტირების შედეგები ეცნობება ჯგუფის მენეჯმენტს და შესაბამის პირებთან განხილვების შემდეგ განისაზღვრება მოდელისა და დაშვებების დახვეწისთვის საჭირო შემდგომი ნაბიჯები.

2023 წლის განმავლობაში ჯგუფმა ჩაატარა IFRS9 გაუფასურების მოდელში გამოყენებული დაშვებების, ზღვრების და რისკის პარამეტრების უკუტესტირება, რათა შეეფასებინა 2023 ფინანსური წლის პროგნოზების ადეკვატურობა, როგორც ეს IFRS9 გაუფასურების მოდელით წინა წლის ბოლოს იყო შეფასებული. ტესტები დამაკმაყოფილებელი შედეგებით დასრულდა და მოდელის პარამეტრებთან დაკავშირებით არავითარი ცვლილება არ გამოუწვევია.

ECL-ის გაანგარიშება ფინანსური გარანტიების და სასესხო ვალდებულებებისთვის. ამ ინსტრუმენტებისთვის ECL გაანგარიშება მოიცავს იმავე ეტაპებს, რაზეც ზემოთ საბალანსო პოციზიებზე ვისაუბრეთ, განსხვავდება მხოლოდ EAD გაანგარიშება. EAD კრედიტის კონვერსიის ფაქტორის (CCF) და ვალდებულების სიდიდის პროდუქტია. CCF კორპორაციული კლიენტების აუთვისებელ საკრედიტო ხაზებზე, ფიზიკურ პირებზე გაცემულ საკრედიტო ბარათებზე და ფინანსურ გარანტიებზე განისაზღვრება დეფოლტის დროს არსებული წარსული პოზიციების სტატისტიკური ანალიზის შედეგად.

საერთაშორისო რეიტინგების მიხედვით გაანგარიშების პრინციპები. გარკვეულ პოზიციებს აქვს საერთაშორისო საკრედიტო რისკის რეიტინგები. ისინი საკრედიტო რისკების პარამეტრების, დეფოლტის ალბათობის (PD) და LGD-ის გაანგარიშებისას გამოიყენება, შესაბამისი სარეიტინგო სააგენტოების მიერ გამოქვეყნებული დეფოლტის და ამოღების სტატისტიკის მიხედვით. ეს მიდგომა გამოიყენება სამთავრობო, აღიარებული კორპორაციების და ბანკთაშორისი პოზიციებისთვის.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ECL გაანგარიშება ფინანსური ლიზინგის აქტივებისთვის. ჯგუფი აფასებს ფინანსური ლიზინგის აქტივების ზარალის რეზერვს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს, რომლის მიხედვითაც ჯგუფი იჯარიდან მისაღებ შემოსავლებს აკლასიფიცირებს 1, 2 ან 3 ეტაპზე IFRS9 მოთხოვნების შესაბამისად.

კერძოდ, ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის ჯგუფი აფასებს საკრედიტო რისკი ფინანსურ ინსტრუმენტზე მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა საწყისი აღიარების შემდეგ (SICR ფუნქცია). შეფასება ხორციელდება ძირითადად რაოდენობრივი კრიტერიუმების საფუძველზე და SICR ფუნქცია ან/და დეფოლტი დგინდება, თუ მოხდება შემდეგი:

- ყველა ლიზინგიდან მისაღები შემოსავალი რომელსაც ამჟამად და/ან ბოლო 6 თვეში აქვს 30 DPD-ზე მეტი რომელსაც საკრედიტო რისკი საგრძნობლად აქვს გაზრდილი საწყისი აღიარების შემდეგ, ითვლება SICR მახასიათებლებად და კლასიფიცირებულია მე-2 ეტაპზე.
- ყველა ლიზინგიდან მისაღები შემოსავალი მიმდინარე 90 DPD-ით, ან არის პრობლემური რესტრუქტურისთვის მქონე ბოლო 12 თვის განმავლობაში, ითვლება დეფოლტის ინდიკატორის მქონედ და კლასიფიცირებულია მე-3 ეტაპზე.

ECL-ისთვის ჯგუფი შემდეგ მანიშნებლებს იყენებს, გააჩნია ეტაპებზე პოზიციების განაწილებას:

- 12თვიანი ECL 1 ეტაპის ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლებისთვის;
- არსებობის მთლიანი პერიოდის ECL მე- 2 ეტაპის ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლებისთვის.

რაც შეეხება მოსალოდნელ საკრედიტო დანაკარგებს, IFRS 9 გაუფასურების სისტემა მოითხოვს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების გაანგარიშებაში საპროგნოზო ინფორმაციის შეტანას, მათ შორის მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებას ეკონომიკური გარემოს სხვადასხვა მდგომარეობის შეფასების გზით. მოცემულია საბაზო (ყველაზე დიდი 50%-იანი ალბათობით), ოპტიმისტური (ყველაზე მოსალოდნელზე უკეთესი, 25%-იანი ალბათობით) და პესიმისტური (ყველაზე დიდ ალბათობაზე უარესი, მოხდენის 25%-იანი შესაძლებლობით) სცენარები. ეკონომიკური ცვლადების პროგნოზებს აქვეყნებს ეროვნული ბანკი და იძლევა უახლოეს წლებში მოსალოდნელი მაკროეკონომიკური მოვლენების საუკეთესო შეფასებას. შესაბამისი ეკონომიკური ცვლადების გავლენა PD, EAD და LGD-ზე განისაზღვრა სტატისტიკური რეგრესიის ანალიზის შესრულებით, რათა გავიგოთ, რა გავლენა ჰქონდა ამ ცვლადებში ცვლილებებს ისტორიულად დეფოლტის მაჩვენებლებზე და LGD-სა და EAD-ის კომპონენტებზე. ჯგუფი ECL პარამეტრებს სხვადასხვა სცენარებში ცალცალკე განიხილავს და იღებს ECL-ის საბოლოო შეფასებას, რომელიც დანაკარგის რეზერვის კალკულაციის პროცესში გამოიყენება ალბათობით შეწონილი თანხის სახით, სადაც წონები ინდივიდუალური სცენარების მოხდენის ალბათობებს წარმოადგენს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

დაზღვევის რისკი: ჯგუფს აქვს საბაზრო რისკის პოზიცია სადაზღვევო და საინვესტიციო საქმიანობის შედეგად. კომპანია დაზღვევის რისკს მართავს გადაზღვევის და რისკების კონცენტრაციის გამოყენებით, ანდერრაიტინგის ლიმიტების მეშვეობით, ტრანზაქციების დამტკიცების პროცედურების და წარმომობილი საკითხების მონიტორინგის საშუალებით.

ზარალების მართვის რისკი: ზოგადად, საავტომობილო ზარალების განცხადების შეფერხება უმნიშვნელოა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში და ზარალების სირთულე შედარებით დაბალია. საერთო ჯამში, ზარალების ვალდებულებები ბიზნესის ამ მიმართულებაზე შეფასების ზომიერ რისკს ქმნის. კომპანია მონიტორინგს უწევს და რეაგირებს რემონტის ხარჯების ტენდენციებზე, ტრავმის ანაზღაურებაზე და ქურდობისა და უბედური შემთხვევის ზარალების სიხშირეზე.

ზარალების სიხშირეზე გავლენას ახდენს არასასურველი ამინდის პირობები, ხოლო პრეტენზიების მოცულობა უფრო მაღალია ზამთრის თვეებში. დაზღვევის საავტომობილო ანდერრაიტინგი ხდება ჯგუფის ამჟამინდელი გამოცდილების საფუძველზე.

გადაზღვევის რისკი: ჯგუფი გადაცემს სადაზღვევო რისკს, რათა შეზღუდოს ანდერრაიტინგის ზარალის ზემოქმედება სხვადასხვა შეთანხმებების საფუძველზე, რომლებიც მოიცავს ინდივიდუალურ და პორტფელის რისკებს. ეს გადაზღვევის ხელშეკრულებები ანაწილებს რისკს და ამცირებს ზარალის ეფექტს. თითოეული შენარჩუნებული რისკის ოდენობა დამოკიდებულია ჯგუფის მიერ კონკრეტული რისკის შეფასებაზე. გადაზღვევის ხელშეკრულებების პირობების მიხედვით, გადამზღვეველი თანახმაა ანაზღაუროს გადაცემული თანხა ზარალის გადახდის შემთხვევაში. თუმცა, ჯგუფი პოლისის მფლობელთა წინაშე პასუხისმგებელი რჩება გადაცემულ დაზღვევასთან დაკავშირებით, თუ რომელიმე გადამზღვეველი ვერ ასრულებს თავის ნაკისრ ვალდებულებებს. გადამზღვეველის არჩევისას ჯგუფი ითვალისწინებს მათ შედარებით კრედიტუნარიანობას. გადამზღვეველის კრედიტუნარიანობა ფასდება ძირითადად საჯაროდ ხელმისაწვდომი ინფორმაციის საფუძველზე.

რეზერვის რისკი: არსებობს რისკი, რომ რეზერვები არასწორად შეფასდეს და არ იყოს საკმარისი თანხები ზარალების ასანაზღაურებლად ან დასამუშავებლად მათი ვადის დადგომისას. სადაზღვევო და გადაზღვევის ვალდებულებების შესაფასებლად კომპანია იყენებს საქართველოს სადაზღვევო სახელმწიფო ზედამხედველობის სამსახურის მიერ დადგენილ აქტუარულ მეთოდებსა და დამკვეთებს.

საკრედიტო რისკი დაზღვევასთან დაკავშირებით: ჯგუფი არ ექვემდებარება მნიშვნელოვან საკრედიტო რისკს მისაღებ შემოსავლებზე, რომლებიც წარმოიქმნება პირდაპირი სადაზღვევო ოპერაციებიდან, როცა პოლისები გაუქმებულია და პოლისთან დაკავშირებული გამოუმუშავებელი პრემიის რეზერვიც გაუქმებულია, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ დამზღვევის მფლობელს არ სურს ან შეუძლია გააგრძელოს პოლისის პრემიების გადახდა. მენეჯმენტი ჩვეულებრივ სრულად არეზერვებს გაუფასურებულ სადაზღვევო მისაღებ შემოსავლებს 365 დღის ვადაგადაცილების შემდეგ.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

დაზღვევის რისკის მართვა. ჯგუფის ანდერრაიტიუნგის სტრატეგია მრავალფეროვნებას ესწრაფის იმგვარად, რომ ჯგუფის პორტფელი ყოველთვის მოიცავდეს არაკორელაციური რისკების რამდენიმე კლასს და რომ რისკის თითოეული კლასი, თავის მხრივ, განაწილდეს პოლიტიკის დიდ რაოდენობაზე. მენეჯმენტი თვლის, რომ ეს მიდგომა ამცირებს შედეგის ცვალებადობას.

ანდერრაიტიუნგის სტრატეგია ჩამოყალიბებულია ჯგუფის სადაზღვევო რისკის მართვის პოლიტიკით. სტრატეგია ხორციელდება ანდერრაიტიუნგის გაიდლაინებით, რომლებიც განსაზღვრავს ანდერრაიტიუნგის დეტალურ წესებს თითოეული ტიპის პროდუქტისთვის. გაიდლაინები შეიცავს სადაზღვევო კონცეფციებსა და პროცედურებს, დამახასიათებელი რისკის აღწერას, პირობებს, უფლებებსა და ვალდებულებებს, დოკუმენტაციის მოთხოვნებს, ნიმუშის შეთანხმებას/პოლიტიკის მაგალითებს, მოქმედი ტარიფების დასაბუთებას და ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას მოახდენს მოქმედ ტარიფზე. ტარიფის გამოთვლები ალბათობას და ვარიაციებს ეფუძნება.

ანდერრაიტიუნგის გაიდლაინების დაცვას მენეჯმენტი მუდმივად აკონტროლებს, ასევე, სამეთვალყურეო საბჭო რეგულარულად აკონტროლებს ზარალის კოეფიციენტისა და ბიზნესის მომგებიანობის ტენდენციებს. რეგულარული ანალიზი საბჭოს საშუალებას აძლევს რეაგირება მოახდინოს და უზრუნველყოს პროდუქტების ფასის/სპეციფიკაციების ცვლილებები, რათა შეინარჩუნოს ზარალის სასურველი თანაფარდობა.

საბაზრო რისკი. ჯგუფი ითვალისწინებს საბაზრო რისკებს. საბაზრო რისკები წარმოიშობა ღია პოზიციებისგან ა) ვალუტაზე, ბ) საპროცენტო განაკვეთებზე და გ) კაპიტალის პროდუქტებზე. ყველა მათგანი დგას ბაზრის ზოგადი და კონკრეტული ცვლილებების წინაშე. მენეჯმენტი ადგენს ლიმიტებს რისკის იმ ღირებულებაზე, რომელიც შეიძლება მიღებული იქნას, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს ექვემდებარება. თუმცა, ამ მიდგომის გამოყენება არ ანდენს ამ ლიმიტების გარეთ დანაკარგების პრევენციას, ბაზრის სიტუაციის უფრო მკვეთრი ცვლილებების შემთხვევაში.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკი. სავალუტო რისკის შემთხვევაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად როგორც ერთდღიან, ისე დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ჯგუფის უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკის პოზიცია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში:

	GEL	USD USD 1 =2.6894 GEL	EUR EUR 1 =2.9753 GEL	სხვა ვალუტა	დეკ 31, 2023 სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	89,175	103,702	86,656	4,477	284,010
სავალდებულო ფულადი რეზერვები სებ-ში	-	145,430	39,170	-	184,600
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,426	-	-	-	15,426
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	378,461	-	-	-	378,461
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,300,936	920,488	272,535	11	2,493,970
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	16,130	10,006	-	-	26,136
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	74,974	-	-	-	74,974
სხვა ფინანსური აქტივები	1,801	444	24	-	2,269
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	1,876,903	1,180,070	398,385	4,488	3,459,846
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	274,393	10,473	-	-	284,866
კლიენტთა ანგარიშები	1,094,333	932,477	160,945	4,617	2,192,372
ნასესხები სახსრები	19,030	168,928	194,386	-	382,344
სალიზინგო ვალდებულებები	1,820	14,150	-	-	15,970
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	77,101	-	-	-	77,101
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	2,998	926	37	-	3,961
სუბორდინირებული ვალი	-	61,495	44,888	-	106,383
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,469,675	1,188,449	400,256	4,617	3,062,997
დია საბალანსო პოზიცია	407,228	(8,379)	(1,871)	(129)	396,849

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ჯგუფის პოზიცია უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის რისკზე 2022 წლის 31 დეკემბერს მოცემულია ქვემოთ:

	USD USD 1 = 2.7020		EUR EUR 1 = 2.8844		დეკ 31, 2022
	GEL	GEL	GEL	სხვა ვალუტა	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები	76,284	130,294	68,622	2,868	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	175,050	43,537	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,593	-	-	-	12,593
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	394,362	-	-	-	394,362
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	1,114,872	726,502	245,399	4	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	10,743	6,937	-	-	17,680
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	2,474	-	-	-	2,474
სხვა ფინანსური აქტივები	2,993	458	34	1	3,486
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	1,614,321	1,039,241	357,592	2,873	3,014,027
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	303,462	7,245	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	881,326	912,127	164,339	2,948	1,960,740
ნასესხები სახსრები	42,012	111,353	189,572	-	342,937
სალიზინგო ვალდებულებები	2,132	16,444	-	-	18,576
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	3,192	-	-	-	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,288	1,147	353	70	5,858
სუბორდინირებული ვალი	-	13,577	43,356	-	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,236,412	1,061,893	397,620	3,018	2,698,943
ღია საბალანსო პოზიცია	377,909	(22,652)	(40,028)	(145)	315,084
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
ბრუტო ანგარიშსწორება:					
სავალუტო სვოპები	-	27,020	43,266	-	70,286
სავალუტო სვოპები	(70,857)	-	-	-	(70,857)
ღია პოზიცია	307,052	4,368	3,238	(145)	314,513

ღია სავალუტო პოზიციამ შეიძლება მნიშვნელოვანი დანაკარგები გამოიწვიოს, გააჩნია ვალუტის კურსებს შორის განსხვავების სიდიდეს და კურსის ცვლილებას. სავალუტო რისკთან მიმართებაში, მენეჯმენტი აწესებს ლიმიტებს პოზიციის დონეზე ვალუტების მიხედვით მთლიანად ერთდღიან და დღის შიგა პოზიციებზე, რაც ყოველდღიურ მონიტორინგს გადის. ზოგადი ღია პოზიციის ლიმიტები დგინდება რისკის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით, რადგან ცვლილებამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს ჯგუფის შემოსავლებზე, კაპიტალზე, ლიკვიდობაზე და გადახდისუნარიანობაზე.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ღია სავალუტო პოზიციას ყოველდღიურად ანგარიშობენ და ინარჩუნებენ. დარღვევის შემთხვევაში ბანკმა უნდა გადადგას ნაბიჯები დაბალანსებისკენ და პარამეტრი დამტკიცებული ლიმიტის ქვეშ უნდა მოაქციოს. ზოგადი ღია სავალუტო პოზიციები არის კონსოლიდირებული საბალანსო და გარეგანობის პოზიცია, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტში უნდა ჯდებოდეს, რაც საზედამხედველო კაპიტალის 20%-ს შეადგენს.

ALCO (აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი) ადგენს დღის შიგა და ერთდღიანი ღია სავალუტო პოზიციების ლიმიტებს აგრეგირებული და ინდივიდუალური ვალუტებისთვის, რომლის შიგნითაც ბანკს შეუძლია იმუშაოს. პერიოდულად ALCO განაახლებს ხოლმე ამ ლიმიტებს, ბაზრის პირობებზე რეაგირების მიზნით. ბანკის შიდა ლიმიტები გაცილებით უფრო დაბალია, ვიდრე საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ დადგენილი. მიმდინარე ლიმიტი საზედამხედველო კაპიტალის 5%-ს უდრის. ბანკი სავალუტო რისკებს ICAAP სისტემის მიხედვით აკვირდება, 99% სანდოობის დონის შესაბამისი VaR-ით, (VaR შეფასება რისკის გათვალისწინებით) 10 დღიანი დაყოვნების პერიოდით. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რისკის გათვალისწინებით შეფასების (VaR) სიდიდემ 712 ათასი ლარი (2022: 469 ათასი ლარი) შეადგინა.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია მოგების ან ზარალის და კაპიტალის მგრძობელობა გაცვლითი კურსების გონივრულად დასაშვები ცვლილებებისადმი, რომელიც საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მოხდა, ჯგუფის შესაბამისი შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციურ ვალუტასთან მიმართებაში, სხვა ყველა ცვლადის მუდმივობისას:

ათასი ლარი	2023 წლის 31 დეკემბერს	2022 წლის 31 დეკემბერს
	გავლენა მოგება-ზარალზე	გავლენა მოგება-ზარალზე
აშშ დოლარის 20%-ით გამყარება	(1,676)	874
აშშ დოლარის 20%-ით ვარდნა	1,676	(874)
ევროს 20%-ით გამყარება	(374)	648
ევროს 20%-ით ვარდნა	374	(648)

პოზიცია გაანგარიშებული იქნა მხოლოდ იმ ფულად ნაშთებზე, რომლებიც ჯგუფის შემადგენელი დაწესებულებების ფუნქციური ვალუტის გარდა სხვა ვალუტებშია დენომინირებული.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი. ჯგუფი მხედველობაში იღებს ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთების რყევების ზეგავლენას მის ფინანსურ პოზიციასა და ფულად ნაკადებზე. ამგვარი ცვლილებების შედეგად, საპროცენტო განაკვეთების მარჯები შეიძლება გაიზარდოს, ასევე შეიძლება შემცირდეს ან მოულოდნელი ცვლილებების შემთხვევაში დანაკარგები გამოიწვიოს. მენეჯმენტი ყოველდღიურად აკვირდება და ლიმიტებს აწესებს საპროცენტო განაკვეთის გადაფასების შესაბამისი დონეზე, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების რისკის პოზიცია. ცხრილი აჩვენებს ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აგრეგირებულ ოდენობებს საბალანსო ღირებულებით, რომლებიც დაჯგუფებულია სახელმძღვანელო საპროცენტო განაკვეთებისა და საკონტრაქტო ვადიანობების მიხედვით:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1 წელზე მეტი	არასაპროცენტო	სულ
31 დეკემბერი, 2023						
ფინანსური აქტივები სულ	1,269,616	975,590	277,402	781,956	155,282	3,459,846
ფინ ვალდებულებები სულ	862,395	644,948	588,597	539,081	427,976	3,062,997
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის გეპი 2023 წლის 31 დეკ. მდგომ.	407,221	330,642	(311,195)	242,875	(272,694)	396,849
31 დეკემბერი, 2022						
ფინანსური აქტივები სულ	487,034	1,335,439	303,529	789,544	98,481	3,014,027
ფინ ვალდებულებები სულ	1,009,766	663,551	356,023	294,981	374,622	2,698,943
წმინდა საპროცენტო მგრძობელობის გეპი 2022 წლის 31 დეკ. მდგომ.	(522,732)	671,888	(52,494)	494,563	(276,141)	315,084

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული სენსიტიურობის ანალიზი განისაზღვრა არაწარმოებული ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთების ზემოქმედების საფუძველზე საანგარიშგებო თარიღისთვის. მცურავი განაკვეთის ვალდებულებებისთვის, ანალიზი მომზადებულია იმ ვარაუდით, რომ ანგარიშგების თარიღისთვის არსებული დაუფარავი დავალიანება მთელი წლის განმავლობაში იყო დაუფარავი. 200 საბაზისო პუნქტით ზრდა ან შემცირება გამოიყენება ძირითადი მენეჯმენტის პერსონალისთვის საპროცენტო განაკვეთის რისკის შესახებ შიდა მოხსენების გაკეთებისას და წარმოადგენს მენეჯმენტის შეფასებას საპროცენტო განაკვეთების გონივრულად შესაძლო ცვლილების შესახებ.

თუ საპროცენტო განაკვეთები იქნება 200 საბაზისო პუნქტით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი იქნება, ჯგუფის:

- 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის მოგება შემცირდება/გაიზრდება 9,830 ათასი ლარით (2022 წელი: კლება/ზრდა 5,553 ათასი ლარით). ეს ძირითადად ეხება ჯგუფის საპროცენტო განაკვეთების პოზიციას აქტივებსა და სესხებზე ცვლადი განაკვეთის მიმართ;

თუ საპროცენტო განაკვეთები იქნება 100 საბაზისო პუნქტით მაღალი/დაბალი და ყველა სხვა ცვლადი უცვლელი იქნება, ჯგუფის:

- 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებულ წელს სხვა სრული შემოსავალი შემცირდება/გაიზრდება 4,915 მილიონი ლარით (2022: კლება/ზრდა 565 მილიონი ლარით) ძირითადად ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის მქონე აქტივების და ნასესხები სახსრების საპროცენტო შემოსავლის ცვლილების გამო.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გავლენა ფიქსირებული განაკვეთის მქონე FVOCI-ით აღრიცხულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე:

	2023	2022
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა 200 საბაზო ერთეულით	(8,732)	(7,778)
საპროცენტო განაკვეთის კლება 200 საბაზო ერთეულით	9,407	8,380
საპროცენტო განაკვეთის ზრდა 100 საბაზო ერთეულით	(4,447)	(3,961)
საპროცენტო განაკვეთის კლება 100 საბაზო ერთეულით	4,615	4,111

ჯგუფი აკვირდება მისი ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთებს. ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს საპროცენტო განაკვეთებს შესაბამისი საანგარიშო პერიოდისთვის, რომელიც მთავარი მენეჯმენტის მიერ განხილული ანგარიშების მიხედვითაა შედგენილი.

In % p.a.	2023			2022		
	GEL	USD	Euro	GEL	USD	Euro
აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3.2%	0.5%	0.1%	7.4%	2.8%	0.1%
საკორესპონდ ანგარიშები სებ-ში	9.5%	-	-	11%	-	-
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	-	-	-	-	-
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	13.6%	-	-	11%	-	-
ინვესტიციები სავალო ფას ქაღ	10%	-	-	10%	-	-
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	13.7%	9.7%	8.4%	14.4%	8.5%	6.1%
ფინანსური ლიზინგიდან მისად შემოს	21.4%	13.3%	-	21.0%	12.5%	-
ვალდებულებები						
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	10.1%	3.3%	-	11.1%	-	-
კლიენტთა ანგარიშები	11.2%	3.4%	1.8%	11.5%	2.1%	0.8%
- მიმდინარე და საანგარიშსწ ანგარიშები	9.0%	1.6%	0.5%	9.8%	2.0%	0.5%
- ვადიანი დეპოზიტები	12.0%	3.5%	1.9%	12.1%	2.1%	0.8%
ნასესხები სახსრები	13.3%	7.3%	5.8%	14.0%	6.1%	5.3%
სალიზინგო ვალდებულებები	11.9%	4.3%	-	12.2%	4.7%	-
სუბორდინირებული ვალი	-	7.5%	10.6%	-	7.0%	8.8%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ზემოთ მოყვანილ ცხრილში „-“ ნიშანი ნიშნავს, რომ ჯგუფს შესაბამის ვალუტაში არ აქვს აქტივები და ვალდებულებები.

წინასწარ დაფარვის რისკი. ჯგუფის წინაშე დგას წინასწარ დაფარვის რისკი, რადგან ის ფიქსირებული ან ცვლადი განაკვეთების მქონე სესხებს გასცემს, მათ შორის იპოთეკურ სესხებს, რაც მსესხებელს უფლებას აძლევს, ადრე დაფაროს სესხი. ჯგუფის მიმდინარე წლის მოგებაზე და მიმდინარე საანგარიშო პერიოდის ბოლოს არსებულ კაპიტალზე წინასწარ დაფარვის სიდიდის ცვლილებები არსებით ზეგავლენას ვერ მოახდენს, რადგან ეს სესხები ბალანსზე ამორტიზებული ღირებულებით აღირიცხება, წინასწარ დაფარვის უფლება კი უდრის ან უახლოვდება კლიენტებზე გაცემული სესხების და ავანსების ამორტიზებულ ღირებულებას (2022: არსებითი ზეგავლენა არ ყოფილა).

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა რეგულირდება ბანკის აქტივების და ვალდებულებების მართვის (ALM) პოლიტიკით. რისკების მართვის დეპარტამენტი რეგულარულად ამზადებს საპროცენტო მგრძობლობის გეგმის ანგარიშს გადაფასების პერიოდების მიხედვით. ამ ანგარიშის გამოყენებით ბანკი აფასებს საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების ზეგავლენას ბანკის მოგებაზე. ანგარიშში ნაჩვენებია საპროცენტო განაკვეთების სტრუქტურის სიდიდე (რომელიც საბაზისო პუნქტებით გამოიხატება), რომელსაც რისკების მართვის დეპარტამენტი განსაზღვრავს შესაბამის ვალუტებზე დაფიქსირებულ საპროცენტო განაკვეთების რყევების მიხედვით. ბანკის მოგებაზე დასაძვები შესაძლო გავლენის ლიმიტი განისაზღვრება საზედამხედველო კაპიტალის 1%-მდე ოდენობით.

რისკების გეოგრაფიული კონცენტრაცია. ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2023 წლის 31 დეკემბერს მოცემულია ქვემოთ::

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	128,830	1,445	152,129	1,606	284,010
სავალდებულო რეზერვები სებ-მ	184,600	-	-	-	184,600
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	15,426	-	-	-	15,426
ინვესტიციები სავალდებულო ფასიან ქაღალდებში	378,461	-	-	-	378,461
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,457,255	1,434	8,950	26,331	2,493,970
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	26,136	-	-	-	26,136
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	73,219	406	344	1,005	74,974
სხვა ფინანსური აქტივები	2,106	134	12	17	2,269
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	3,266,033	3,419	161,435	28,959	3,459,846
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	284,866	-	-	-	284,866
კლიენტთა ანგარიშები	2,021,480	17,356	36,094	117,442	2,192,372
ნასესხები სახსრები	-	2,723	349,899	29,722	382,344
სალიზინგო ვალდებულებები	15,970	-	-	-	15,970
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	75,632	461	493	515	77,101
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,961	-	-	-	3,961
სუბორდინირებული ვალი	40,865	20,630	44,888	-	106,383
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	2,442,774	41,170	431,374	147,679	3,062,997
საბალანსო არაწარმოებული ფინანსური ინტრუმენტების წმინდა ჰოზიცია	823,259	(37,751)	(269,939)	(118,720)	396,849

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ და ეფექტიანობის გარანტიები	593,872	10	23	3,290	597,195
წმინდა პოზიცია	229,387	(37,761)	(269,962)	(122,010)	(200,346)

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

აქტივები, ვალდებულებები და კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები ზოგადად იმ ქვეყანას ეხება, რომელშიც კონტრაგენტი მდებარეობს. ნაშთები კონტრაგენტებთან, რომელიც იმ კომპანიებისთვისაა გადასახდელი, ან მათგან მისაღები, რომლებსაც საბოლოო ჯამში ჩინეთში განლაგებული ბიზნესერთულები აკონტროლებს, გაერთიანებულია სათაურში „ჩინეთი“. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოცემულია იმ ქვეყნის მიხედვით, სადაც ისინი ფიზიკურად იმყოფება.

ჯგუფის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	საქართველო	ჩინეთი	OECD	არა-OECD	სულ
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	248,691	662	15,042	13,673	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-შ	218,587	-	-	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	12,593	-	-	-	12,593
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	394,362	-	-	-	394,362
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	2,031,473	433	8,313	46,558	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	17,680	-	-	-	17,680
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	1,270	158	335	711	2,474
სხვა ფინანსური აქტივები	2,992	147	258	89	3,486
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	2,927,648	1,400	23,948	61,031	3,014,027
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები სხვა ბანკების მიმართ	310,707	-	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები	1,817,177	17,659	17,787	108,117	1,960,740
ნასესხები სახსრები	-	13,830	329,107	-	342,937
სალიზინგო ვალდებულებები	18,576	-	-	-	18,576
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	2,052	224	461	455	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	5,671	16	170	1	5,858
სუბორდინირებული ვალი	-	13,577	43,356	-	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	2,154,183	45,306	390,881	108,573	2,698,943
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ					
საბალანსო არაწარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა პოზიცია	773,465	(43,906)	(366,933)	(47,542)	315,084
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულ და ეფექტიანობის გარანტიები	392,057	4,020	-	4,557	400,634
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

ბრუტო ანგარიშსწორება:					
სავალუტო სვოპები	-	-	(70,857)	-	(70,857)
სავალუტო სვოპები	-	-	70,286	-	70,286
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები					
სულ	-	-	(571)	-	(571)
წმინდა პოზიცია	381,408	(47,926)	(366,362)	(52,099)	(84,979)

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდობის რისკი. ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, როდესაც დაწესებულება წააწყდება ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული მოვალეობების შესრულების სირთულეს. ჯგუფი ყოველდღიურად აწყდება მოთხოვნას ფულად რესურსებზე: ერთდღიან დეპოზიტებზე, მიმდინარე ანგარიშებზე, დაფარვის ვადას მიახლოებულ დეპოზიტებზე, სესხების ათვისებაზე, გარანტიებზე, მარჟაზე, ასევე სხვა მოთხოვნებს ფულით გაქვითვად წარმოებულ ინსტრუმენტებზე. ჯგუფს არ აქვს ფულადი რესურსები ყველა ამ საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან გამოცდილება აჩვენებს, რომ დაფარვის ვადას მიახლოებულ სახსრებზე ახალი ინვესტიციის მინიმალური დონე შეიძლება წინასწარ განისაზღვროს მაღალი სიზუსტით. ლიკვიდობის რისკს ჯგუფის აქტივების და ვალდებულებების კომიტეტი მართავს.

ჯგუფი ლიკვიდობის რისკს მართავს „აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის“ და „ლიკვიდობის მართვის რეგულაციის“ შესაბამისად, რომლებშიც ლიკვიდობის მართვის დეტალური პროცესები და ლიმიტების სისტემაა აღწერილი. აქტივებისა და ვალდებულებების კომიტეტი პასუხისმგებელია აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პოლიტიკის განხორციელებაზე, ხოლო ლიკვიდობის ყოველდღიური მართვა ევალება ხაზინის დეპარტამენტს.

ჯგუფი ცდილობს, შეინარჩუნოს სტაბილური დაფინანსების ბაზა, რომელიც ძირითადად შედგება სხვა ბანკების წინაშე არსებული ვალდებულებებისგან, კორპორაციული და საცალო კლიენტების დეპოზიტებისგან. ჯგუფი სახსრების ინვესტირებას ახდენს ლიკვიდური აქტივების დივერსიფიცირებულ პორტფელში, რათა სწრაფი და შეუფერხებელი რეაგირება ჰქონდეს გაუთვალისწინებელ ლიკვიდობის მოთხოვნებზე.

ჯგუფის მიერ ლიკვიდობის მართვა მოითხოვს ლიკვიდური აქტივების იმ დონის გათვალისწინებას, რომელიც აუცილებელია ვადადამდგარი ვალდებულებების შესასრულებლად, დაფინანსების სხვადასხვა წყაროს შესანარჩუნებლად, გაუთვალისწინებელი გეგმებისთვის სახსრების შესანარჩუნებლად და საზედამხედველო მოთხოვნების შესასრულებლად აუცილებელი ლიკვიდობის კოეფიციენტების მონიტორინგისთვის.

ლიკვიდობა ცალკე ანგარიშდება და ფასდება. ბანკი ლიკვიდობის კოეფიციენტებს ანგარიშობს ყოველდღიურად, სებ-ის მოთხოვნის შესაბამისად. ეს კოეფიციენტებია:

- ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (LCR), რომელიც იანგარიშება შემდეგნაირად: მაღალხარისხიანი ლიკვიდური აქტივები იყოფა წმინდა ფულადი ნაკადების გაღებებზე 30-დღიანი სტრესის პერიოდში. მაღალხარისხიანი ლიკვიდურ აქტივებში შეტანილია მხოლოდ მაღალი პოტენციალის მქონე აქტივები, რომლებიც იოლად კონვერტირდება ფულად.
- NSFR - განისაზღვრება, როგორც სტაბილური დაფინანსების თანხა საჭირო სტაბილურ დაფინანსებასთან ფარდობით;

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

კოეფიციენტები შემდეგია:

	2023 ფაქტ	2023 სებ მოთხ	2022 ფაქტ	2022 სებ მოთხ
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი სულ	123%	>=100%	124%	>=100%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (GEL)	98%	>=75%	107%	>=75%
ლიკვიდობის გადაფარვის კოეფიციენტი (FC)	166%	>=100%	138%	>=100%
NSFR	117%	>=100%	121%	>=100%

ხაზინის დეპარტამენტი იღებს ინფორმაციას ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ლიკვიდობის პროფილის შესახებ. შემდეგ დეპარტამენტი უზრუნველყოფს მოკლევადიანი ლიკვიდური აქტივების ადეკვატურ პორტფელს, რომელიც ძირითადად მოკლევადიანი ლიკვიდური სავაჭრო ფასიანი ქაღალდებისგან, ბანკებში განთავსებული დეპოზიტებისგან და სხვა ბანკთაშორისი სესხებისგან შედგება. ის უზრუნველყოფს, რომ მთელ ჯგუფს საკმარისი ლიკვიდობა უნარჩუნდება.

ხაზინის დეპარტამენტი ასრულებს ყოველდღიური ლიკვიდობის პოზიციის მონიტორინგს და აკეთებს რეგულარულ ლიკვიდობის სტრეს-ტესტირებას სხვადასხვა სცენარით როგორც ბაზრის ჩვეულებრივ, ისე მკაცრ პირობებში.

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი აჩვენებს ვალდებულებებს 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მათი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადიანობით. ვადიანობის ცხრილში ნაჩვენებია ვალდებულებების ოდენობა სახელშეკრულებო არადისკონტირებული ფულადი ნაკადებია, მათ შორის მთლიანი ფინანსური ლიზინგის ვალდებულებები (მომავლის დაფინანსების ხარჯების გამოკლებამდე), მთლიანი სასესხო ვალდებულებები და ფინანსური გარანტიები. ამგვარი არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები განსხვავდება ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხისგან, რადგან ფინანსური პოზიციის ანგარიშში მითითებული თანხა დისკონტირებულ ფულად ნაკადებზეა აგებული. ფინანსური დერივატივები შეტანილია მისაღები ან გადასახდელი სახელშეკრულებო თანხებით, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა ჯგუფი მოელის, რომ დერივატივის პოზიციას მისი ვადიანობის თარიღამდე დახურავს. ასეთ შემთხვევაში დერივატივი შეტანილია მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

	მოთხოვნამდ ე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
<i>ათასი ლარი</i>						
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	277,232	7,781	-	-	-	285,013
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	348,276	212,211	281,176	251,620	6,999	1,100,282
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	500,698	250,754	244,083	180,518	307	1,176,360
ნასესხები სახსრები	20,089	121,140	100,444	171,368	-	413,041
საიჯარო ვალდებულებები	364	1,764	2,064	12,336	1,536	18,064
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	76,786	-	315	-	-	77,101
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,755	203	3	-	-	3,961
სუბორდინირებული ვალი	941	2,388	4,294	41,751	113,051	162,425
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	1,228,141	596,241	632,379	657,593	121,893	3,236,247
ფინანსური გარანტიები	220,665	-	-	-	-	220,665
აუთვისებელი საკრედიტო ვალდებულებები	316,029	-	-	-	-	316,029
აკრედიტივები	1,462	-	-	-	-	1,462
ფინანსური ვალდებულებების პოტენციური სამომავლო დაფარვა სულ	1,766,297	596,241	632,379	657,593	121,893	3,774,403

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდ ე და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	304,480	-	7,245	-	-	311,725
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	376,733	228,297	229,131	96,144	7,778	938,083
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	610,245	263,397	128,273	75,234	7,888	1,085,037
ნასესხები სასრები	20,727	45,036	104,159	204,601	-	374,523
საიჯარო ვალდებულებები	338	1,679	2,006	14,891	2,519	21,433
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	1,478	-	1,714	-	-	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,524	791	543	-	-	5,858
სუბორდინირებული ვალი	-	1,912	2,884	31,497	49,521	85,814
სულ არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	1,318,525	541,112	475,955	422,367	67,706	2,825,665
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ბრუტო ანგარიშსწორება:						
სავალუტო სვოპები	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
ფინანსური გარანტიები	106,590	-	-	-	-	106,590
აუთვისებელი საკრედიტო ვალდებულებები	258,522	-	-	-	-	258,522
აკრედიტივები	564	-	-	-	-	564
ფინანსური ვალდებულებების პოტენციური სამომავლო დაფარვა სულ	1,684,201	470,255	475,955	422,367	67,706	3,120,484

გარანტიებზე მოთხოვნის და აკრედიტივების მხარდამჭერი ლიკვიდობის მოთხოვნები ბევრად ნაკლებია, ვიდრე ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზში მოცემული ვალდებულებების ოდენობა, რადგან ჯგუფი ზოგადად არ მოელის, რომ მესამე მხარე შეთანხმების ფარგლებში მოახდენს სასრების გატანას. კრედიტის გაცემის ვალდებულების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა, რომელიც ზემო ცხრილშია მოცემული, არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნას ფულზე, რადგან ამ ვალდებულებებიდან ბევრს ვადა გაუვა ან შეწყდება დაფინანსების გარეშე.

ბრუტო ფორვარდებთან დაკავშირებული გადახდებს თან ახლავს შესაბამისი ფულადი ნაკადები. კლიენტთა ანგარიშები ზემოთ მოყვანილ ანალიზში მოცემულია სახელშეკრულებო ვადიანობით. თუმცა, საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, ფიზიკურ პირებს უფლება აქვთ, მათი დეპოზიტები გამოიტანონ ვალის დადგომამდე, თუ უარს იტყვიან მათ უფლებაზე, ისარგებლონ დაგროვილი პროცენტით.

ჯგუფი ლიკვიდობის სამართავად არ იყენებს ზემოთ მოყვანილ ვადიანობის ანალიზს ვალდებულებების არადისკონტირებული სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით. ამის ნაცვლად, ჯგუფი აკვირდება მოსალოდნელ ვადიანობებს და საბოლოო მოსალოდნელ ლიკვიდობის გეჰს.

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში ნაჩვენებია არაწარმოებული ფინანსური აქტივების ვადიანობის ანალიზი საბალანსო დირებულებით მათი სახელშეკრულებო ვადიანობის მიხედვით, გარდა აქტივებისა, რომლებიც მზა სახით იყიდება, თუ საქროა ფინანსურ ვალდებულებებზე ფულის გადინების დაფარვა.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

ასეთი ფინანსური აქტივები შეტანილია ვადიანობის ანალიზში, რომელიც ემყარება მათი გასხვისების მოსალოდნელ თარიღს. გაუფასურებული სესხები შეტანილია საბალანსო ღირებულებით გარდა გაუფასურების რეზერვებისა, და ემყარება ფულის შემოდინების მოსალოდნელ დროით პერიოდს. როცა გადასახდელი თანხა არ არის ფიქსირებული, გამჟღავნებული თანხა განისაზღვრება საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს არსებული პირობების მიხედვით. უცხოური ვალუტის გადახდები გადაანგარიშდება სპოტ კურსით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემო	სულ
31 დეკემბერს, 2023						
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	283,174	835	-	-	-	284,009
სავალდებულო რეზერვები სებ-შ	184,600	-	-	-	-	184,600
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	-	6,343	9,084	-	15,427
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	18,666	106,675	10,802	210,428	31,890	378,461
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	270,270	231,405	328,128	952,526	711,641	2,493,970
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	18	1,285	1,256	23,453	124	26,136
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	74,617	-	357	-	-	74,974
სხვა ფინანსური აქტივები	2,271	-	-	-	-	2,271
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	833,616	340,200	346,886	1,195,491	743,655	3,459,848
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	277,084	7,782	-	-	-	284,866
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	68,374	230,955	292,141	315,873	150,119	1,057,462
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	65,522	262,532	294,374	333,106	179,376	1,134,910
ნასესხები სახსრები	19,483	113,355	92,137	157,369	-	382,344
საიჯარო ვალდებულებები	304	1,490	1,765	10,974	1,437	15,970
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	76,651	-	450	-	-	77,101
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,755	203	3	-	-	3,961
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	13,514	92,869	106,383
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	511,173	616,317	680,870	830,836	423,801	3,062,997
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიები	502	-	-	-	-	502
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებელი ვალდებულებები	1,462	-	-	-	-	1,462
აკრედიტივები	31,603	-	-	-	-	31,603
წმინდა ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობის მიხედვით	288,876	(276,117)	(333,984)	364,655	319,854	363,284
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი						
მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	12,759	(321,225)	43,430	363,284	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადიანობის ანალიზი ასეთია:

ათასი ლარი	მოთხოვნამდ ე და 1 თვეზე ნაკლები	1დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	12 თვიდან 5 წლამდე	5 წელზე ზემთ	სულ
31 დეკემბერს, 2022						
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები						
ფული და ფულის ეკვივალენტები	277,680	388	-	-	-	278,068
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	218,587	-	-	-	-	218,587
მოთხოვნები სხვა ბანკების მიმართ	-	677	11,917	-	-	12,594
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში	170,677	58,859	40,439	108,973	15,415	394,363
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები	55,275	314,280	289,500	901,417	526,305	2,086,777
კლიენტებზე გაცემული ფინანსური ლიზინგი	4	53	489	16,671	463	17,680
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	430	72	1,972	-	-	2,474
სხვა ფინანსური აქტივები	3,349	-	-	-	135	3,484
არაწარმოებული ფინანსური აქტივები სულ	726,002	374,329	344,317	1,027,061	542,318	3,014,027
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდ სხვა ბანკების მიმართ	303,462	-	7,245	-	-	310,707
კლიენტთა ანგარიშები - ფიზ პირები	71,792	242,161	234,063	135,267	227,182	910,465
კლიენტთა ანგარიშები - სხვა	45,521	303,225	150,932	200,959	349,637	1,050,274
ნასესხები სახსრები	20,075	52,648	83,232	186,982	-	342,937
საიჯარო ვალდებულებები	235	1,364	1,652	13,072	2,253	18,576
სადაზღვევო კონტრაქტების ვალდებულებები	1,491	127	1,574	-	-	3,192
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	4,524	791	543	-	-	5,858
სუბორდინირებული ვალი	-	-	-	13,577	43,356	56,933
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სულ	447,100	600,316	479,241	549,857	622,428	2,698,942
ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიები	154	-	-	-	-	154
კრედიტთან დაკავშირებული აუთვისებელი ვალდებულებები	25,852	-	-	-	-	25,852
აკრედიტივები	564	-	-	-	-	564
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	252,332	(225,987)	(134,924)	477,204	(80,110)	288,515
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	26,345	(108,579)	368,625	288,515	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები						
ბრუტო ანგარიშსწორება:						
სავალუტო სვოპები	-	(70,857)	-	-	-	(70,857)
სავალუტო სვოპები	-	70,286	-	-	-	70,286
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები სულ	-	(571)	-	-	-	(571)
წმინდა ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	252,332	(226,558)	(134,924)	477,204	(80,110)	287,944
კუმულაციური ლიკვიდობის გეპი მოსალოდნელი ვადიანობების მიხედვით	-	25,774	(109,150)	368,054	287,944	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

31 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალდებულო რეზერვი სებ-ში მოთხოვნამდე კატეგორიად კლასიფიცირდება მათი შექმნისას, რათა ბანკმა შეძლოს ვალდებულებების შესრულება ფულადი ნაკადების გაუთვალისწინებელი წყვეტის შემთხვევაში. 90 დღეზე მეტად ვადაგადაცილებული აქტივები აისახება „5 წელზე მეტის“ კატეგორიაში.

„ფინანსური და ეფექტიანობის გარანტიების“ თანხები და აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები აისახება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების მიხედვით. მოსალოდნელია საკრედიტო ხაზების მთლიანი ვალდებულებების 10%-ის ათვისება და მათი გამჟღავნება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გადინების კატეგორიაში. კლიენტთა ანგარიშების მოსალოდნელი ვადიანობა ანგარიშდება VaR მეთოდოლოგიით; გადინების სიდიდეები ანგარიშდება 95% დარწმუნების ინტერვალით თითოეული დროითი პერიოდისთვის.

ჯგუფის მენეჯმენტისთვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობების და საპროცენტო განაკვეთების თანხვედრას და/ან კონტროლირებულ შეუსაბამობას. ბანკებისთვის უჩვეულოა ბოლომდე თანხვედრა, რადგან ბიზნეს-ტრანზაქციები ხშირად განუსაზღვრელივადის და სხვადასხვა ტიპისაა. შეუსაბამო პოზიციამ შეიძლება გაზარდოს მომგებიანობა, მაგრამ შეიძლება ასევე გაზარდოს დანაკარგების რისკი. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა და ვადადამდგარი საპროცენტო განაკვეთის მქონე ვალდებულებების მისაღები ღირებულებით ჩანაცვლების შესაძლებლობა ჯგუფის ლიკვიდობის და საპროცენტო განაკვეთების და ვალუტის კურსების ცვლილებებისადმი მისი პოზიციის შეფასების მნიშვნელოვანი ფაქტორებია.

მენეჯმენტს სჯერა, რომ მიუხედავად იმისა, რომ კლიენტთა ანგარიშების დიდი ნაწილი მოთხოვნამდე ხასიათისაა, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია მენაბრეების რაოდენობის და ტიპების მიხედვით და ჯგუფის წარსული გამოცდილება იმას ადასტურებს, რომ ამ კლიენტთა ანგარიშები ჯგუფის დაფინანსების გრძელვადიანი და სტაბილური წყაროა.

32 კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას ჯგუფის ამოცანებია: 1) სებ-ის მიერ დადგენილი კაპიტალის მოთხოვნების შესრულება, 2) დაიცვას ჯგუფის უნარი, განაგრძოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, და 3) შეინარჩუნოს კაპიტალის საკმარისი ბაზა, რათა მიაღწიოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტს ბაზელის შეთანხმების თანახმად, სულ მცირე ნასესხები სახსრების შეთანხმებებში მითითებული მინიმალური დონის ზემოთ.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტის დაცვა ყოველდღიურად კონტროლდება. შესაბამის ანგარიშებს, რომელშიც ამ კოეფიციენტების გაანგარიშებაა ახსნილი, იხილავს და ხელს აწერს გენერალური დირექტორის მოადგილე ფინანსების სფეროში. კაპიტალის მართვის სხვა ამოცანები ყოველკვარტალურად ფასდება.

ბაზელი 3-ის სისტემაზე გადასვლის პროცესში, გამჭვირვალობის და შედარებითობის გაზრდის მიზნით და არსებული კაპიტალის ინსტრუმენტების სერვეგაციისთვის, ასევე შესაძლო რისკების დასაფარად, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) 2017 წლის დეკემბერში ცვლილებები შეიტანა კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში და პილარი 1-ით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნასთან ერთად შემოიღო ახალი პილარი 1 და პილარი 2-ის ბუფერები:

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

32 კაპიტალის მართვა (გაგრძელება)

პილარი 1-ის ბუფერები:

- კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი - რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების 2.5%; მისი მიზანია სტრესის შემთხვევაში დანაკარგების გადაფარვა; მანამდე მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებში იყო შეტანილი;
- კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი - შემოღებულ იქნა ბაზელი 3-ის სისტემით და მაკროპრუდენციული პოლიტიკის ერთ-ერთი მთავარი ინსტრუმენტია; ამჟამად მისი განაკვეთი 0%-ია.
- სისტემური ბუფერები - ცალცალკე წესდება თითო კომერციული ბანკისთვის, რომელიც სისტემისთვის მნიშვნელოვან ბანკად მიიჩნევა (არ ეხება ბაზისბანკს).

პილარი 2-ის ბუფერები:

- არაპეჯირებული სავალუტო რისკის ბუფერი (CICR)
- საკრედიტო პორტფელის კონცენტრაციის ბუფერი, რომელსაც თან ახლავს სახელის და სექტორული კონცენტრაციის ბუფერები;
- წმინდა სტრესტესტის ბუფერი, რომელიც შემოღებული იქნება სებ-ის მიერ ადმინისტრირებული სტრესტესტის შედეგების მიხედვით;
- წმინდა GRAPE ბუფერი, რომელიც სებ-ის რისკების შეფასების გენერალური პროგრამის და ბანკის შიდა კაპიტალის მოთხოვნის შეფასების მიხედვით დაწესდა;

სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ამჟამად არსებული მოთხოვნების თანახმად, ბანკები ვალდებული არიან შეინარჩუნონ საზედამხედველო კაპიტალის რისკის მიხედვით შეწონილ აქტივებთან შეფარდების კოეფიციენტი (კაპიტალის კოეფიციენტი) გაწერილი მინიმალური დონის ზემოთ.

სებ-ში წარდგენილი Pillar 3 კვარტალური ანგარიშების თანახმად, კაპიტალის კოეფიციენტებია:

ათასი ლარი	2023 Pillar I/II	2022 Pillar I/II
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი	17,092	17,215
საემისიო შემოსავალი	101,066	102,555
სხვა რეზერვი	2,606	0
გაუნაწილებელი მოგება	299,494	189,397
გადაფასების რეზერვი	11,085	13,936
მიმდინარე წლის მოგება	71,959	53,210
პირველადი კაპიტალი კორექტირებამდე	503,302	376,313
პირველადი კაპიტალის კორექტირება	(26,873)	(22,446)
პირველადი კაპიტალი სულ კორექტირების შემდეგ	476,429	353,867
მეორადი კაპიტალი		
სუბორდინირებული ვალები	96,933	51,210
საერთო რეზერვი	-	31,668
მეორადი კაპიტალი სულ	96,933	82,878
საზედამხედველო კაპიტალი სულ	573,362	436,745

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები, რომელიც მოიცავს საკრედიტო, საბაზრო და საოპერაციო რისკებს	3,155,794	2,707,680
<i>სებ-ის მინიმალური მოთხოვნა პირველად კოეფიციენტზე</i>	14.02%	11.42%
პირველადი კოეფიციენტი	15.10%	13.07%
<i>სებ-ის მინიმალური მოთხოვნა საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტზე</i>	17.13%	14.99%
საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტი	18.17%	16.13%

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები

სასამართლო საქმეები. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკს ჰქონდა რამდენიმე გადაუჭრელი სამართლებრივი დავა (შვილობილი კომპანიების წინააღმდეგ არავითარი სამართლებრივი დავა). ბანკის იურიდიული მრჩევლის მოსაზრებაა, რომ შესაძლებელია, მაგრამ არა სავარაუდო, რომ სასამართლომ გადაწყვეტილება მომჩივანთა სასარგებლოდ შეიძლება გამოიტანოს. შესაბამისად, წინამდებარე კონსოლიდირებულ და ინდივიდუალურ ფინანსურ ანგარიშგებაში არცერთი დავის რეზერვი არ არის შექმნილი. შესაძლო გადინება, რომელიც შეიძლება მოჰყვეს ასეთ სამართალწარმოებას, სასამართლო პროცესის მიმდინარე სტატუსზე დაყრდნობით, შეფასებულია 2,152 ათას ლარად (2022: 2,652 ათასი ლარი), ხოლო გადინების დრო გაურკვეველია.

გაუთვალისწინებელი საგადასახადო სიტუაციები. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა, რომელიც შემუშავდა, ან ძირითადად შემუშავდა საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, სხვადასხვა ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა, როცა ჯგუფის ტრანზაქციებსა და საქმიანობას მიესადაგება. შესაბამისად, მენეჯმენტის მხრიდან გადასახადებთან და თანმხლებ ოფიციალურ დოკუმენტებთან დაკავშირებით დაკავებულ პოზიციას საგადასახადო ორგანოები შეიძლება არ დაეთანხმონ. საგადასახადო წელიწადი მიყოლებით სამი კალენდარული წლის განმავლობაში ექვემდებარება განხილვას საგადასახადო ორგანოების მიერ. თუმცა, გარკვეულ სიტუაციებში, საგადასახადო წელიწადი შეიძლება უფრო დიდხანს დარჩეს ღიად.

საგადასახადო ორგანოები ბანკს ამოწმებდა 2015 წლის 1 აპრილიდან 2018 წლის 31 აგვისტომდე საგადასახადო პერიოდით. საგადასახადომ დასვა კითხვები გარკვეულ საკითხებზე, ბანკი არ დაეთანხმა მათ შეფასებებს და მიმართა სასამართლოს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მათ შორის კამათი მოგვარებული არ იყო. საგადასახადო ინსპექტირება დასრულდა. შემოწმების შემდეგ გაკეთებული დარიცხვები ნაჩვენებია ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში. 2023 წელს ბანკმა შექმნა 581 ათასი ლარის ოდენობის რეზერვი (2022: 581 ათასი) პოზიციებისთვის, სადაც მოსალოდნელია, რომ ბანკს დამატებითი გადახდები მოუწევს. სადავო თანხის დარჩენილი ნაწილისთვის, ჯგუფის მენეჯმენტს სჯერა, რომ ბანკს მნიშვნელოვანი ზარალი არ მიადგება, ამიტომ რეზერვები არ შექმნილა.

საქართველოს კანონი ტრანსფერ ფრაისინგის შესახებ ძირითადად „ეკონომიკური თანამშრომლობის და განვითარების ორგანიზაციის“ (OECD) მიერ შემუშავებული საერთაშორისო ტრანსფერ ფრაისინგის პრინციპების შესაბამისია, თუმცა სპეციფიკური მახასიათებლებიც აქვს. ეს კანონმდებლობა ითვალისწინებს კონტროლირებად ტრანზაქციებზე დამატებითი საგადასახადო შეფასების შესაძლებლობას (დაკავშირებულ მხარეებს შორის ტრანზაქციები და გარკვეული ტრანზაქციები ურთიერთდაუკავშირებულ მხარეებს შორის), თუ ასეთი ტრანზაქციები არ არის მხარეთა დამოუკიდებლობის და თანაბრობის, ანუ „გამლილი ხელის მანძილის“ პრინციპის შესაბამისი. ტრანსფერ ფრაისინგის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად მენეჯმენტმა განაზოცილა შიდა კონტროლი.

მენეჯმენტი მიიჩნევს, რომ მან ადეკვატურად უზრუნველყო საგადასახადო ვალდებულებების შესრულება საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებების და სასამართლო გადაწყვეტილებების მისეულ ინტერპრეტაციაზე დაყრდნობით. თუმცა, შესაბამისი ორგანოების ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავებული იყოს და მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს ფინანსურ პოზიციაზე, თუ ეს ორგანოები წარმატებით შეასრულებდნენ ამ ინტერპრეტაციებს. ჯგუფი რეგულარულად მართავს კონსულტაციებს კვალიფიციურ მოწვეულ საგადასახადო მრჩევლებთან.

ვალდებულებები კაპიტალურ დანახარებთან დაკავშირებით. 2023 წლის 31 დეკემბერს ჯგუფს აქვს საკონტრაქტო კაპიტალური ხარჯების ვალდებულებები: ესაა საინვესტიციო ვალდებულება ჰუალინგის საერთაშორისო სპეციალური ეკონომიკური ზონიდან ახლად შექმნილი მიწისა და შენობების განვითარებასა და რეკონსტრუქციაზე 2022 წლის 01 დეკემბრის ხელშეკრულებით. ვალდებულება წარმოიშვა ხელშეკრულებიდან, რომელიც ცვლის ჰუალინგის საერთაშორისო სპეციალური ეკონომიკური ზონისთვის მთავრობის მიერ დაკისრებულ 2015 წლის 21 ივლისის საინვესტიციო ვალდებულებას, როგორც იმავე აქტივებზე მიწისა და შენობის პრივატიზების პირობას. ბაზისბანკსა და საერთაშორისო სპეციალურ ეკონომიკურ ზონას შორის გაფორმებული ნასყიდობის

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ხელშეკრულებით, აქტივის განვითარებაზე ვალდებულება ბანკს გადაეცა მთავრობის 2022 წლის 23 იანვრის N161 დადგენილებით. საინვესტიციო ვალდებულება სამშენებლო სამუშაოების დასრულებასა და შენობის ექსპლუატაციაში გაშვებას 2024 წლის 28 ოქტომბრამდე ითვალისწინებს და 4 მილიონ ლარს შეადგენს.

ჯგუფმა უკვე გამოყო საჭირო რესურსები აღნიშნულ ვალდებულებებთან დაკავშირებით.

იჯარის ვალდებულებები. როდესაც ჯგუფი არის მოიჯარე, მომავალი მინიმალური იჯარის გადასახადები არაგაუქმებადი საოპერაციო იჯარით არის შემდეგი:

ათასი ლარი	2023	2022
არაუგვიანეს 1 წლისა	192	39
საოპერაციო იჯარის ვალდებულებები სულ	192	39

ჯგუფს საოპერაციო ლიზინგის ხელშეკრულებებით აღებული აქვს რამდენიმე შენობის ნაწილი აღჭურვილობის (ბანკომატების) განთავსების მიზნით, რაც არაა შეტანილი გამოყენების უფლების მქონე აქტივების მუხლში. ლიზინგის თავდაპირველი ვადა, როგორც წესი, 1-დან 5 წლამდე პერიოდია, განახლების შესაძლებლობით. ბაზარზე არსებული ფასების გათვალისწინებით, იჯარის გადახდები წლიდან წლამდე როგორც წესი იზრდება.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების პირობების (კოვენანტების) შესრულება. ჯგუფი ვალდებულია შეასრულოს ფინანსური კოვენანტები სხვა ნასესხებ სახსრებთან და ზემოთ გამოქვეყნებულ საკრედიტო ხაზებთან დაკავშირებით. ეს კოვენანტები მოიცავს სავალდებულოდ შესასრულებელ კოეფიციენტებს, ვალის კაპიტალიტან შეფარდების კოეფიციენტებს და ფინანსური ეფექტიანობის სხვადასხვა კოეფიციენტს. 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლის განმავლობაში ჯგუფს არცერთი ეს კოვენანტი არ დაურღვევია, გარდა BB ლიზინგის მიერ დარღვეული კოვენანტისა, რომელზეც განმარტება 19 -ში ვისაუბრეთ რა რომელზეც წლის ბოლოს შემდეგ კრედიტორისგან მიღებულია ვივერი.

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ჯგუფს დარღვეული ჰქონდა რამდენიმე კოვენანტი, რომელზეც წლის ბოლომდე კრედიტორებისგან მიღებული ჰქონდა ვივერი.

ბანკი ასევე ასრულებს სასესხო შეთანხმებების კოვენანტებით გათვალისწინებულ მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის დონეს, რომელიც გაანგარიშებულია ბაზელის შეთანხმების მოთხოვნების თანახმად, როგორც ეს განსაზღვრულია კაპიტალის გაანგარიშების და კაპიტალის სტანდარტების საერთაშორისო კონვენციით (განახლდა 1998 წლის აპრილში) და „ბაზელის შეთანხმების“ გადამუშავებულ ვერსიაში, რომელშიც შეიტანეს საბაზრო რისკები (განახლდა 2005 წლის ნოემბერში), და ბაზელი I-ის სახელითაა ცნობილი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ბაზელის კაპიტალის შეთანხმების მიხედვით გაანგარიშებული ბანკის კაპიტალის შემადგენლობა ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ, 2023	31 დეკ, 2022
პირველადი კაპიტალი		
სააქციო კაპიტალი და საემისიო შემოსავალი	121,817	118,157
გაუნაწილებელი მოგება	370,362	307,146
მთლიანი პირველადი კაპიტალი	492,179	425,303
მეორადი კაპიტალი		
გადაფასების რეზერვები	10,669	14,342
სუბორდინირებული ვალი	85,106	45,546
მთლ მეორადი კაპიტალი	95,775	59,888
მთლიანი კაპიტალი	587,954	485,191

კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები. ამ ინსტრუმენტების ძირითადი მიზანი იმის უზრუნველყოფაა, რომ როცა დასჭირდება, კლიენტზე გასაცემი სახსრები არსებობს. გარანტიები და standby აკრედიტივები წარმოადგენს იმის მყარ გარანტიას, რომ კლიენტის მიერ მესამე მხარისთვის წინაშე არსებული ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ჯგუფი განახორციელებს გადახდას. გარანტიებს და standby აკრედიტივებს იგივე საკრედიტო რისკი აქვს, რაც სესხებს. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივები არის ჯგუფის მიერ კლიენტის სახელზე დაწერილი პირობები, რომელიც მესამე მხარეს უფლებას აძლევს, გაიტანოს ჯგუფიდან თანხები გარკვეულ ლიმიტამდე და გარკვეული პირობებით. დოკუმენტური და კომერციული აკრედიტივების უზრუნველყოფად ითვლება საქონლის ის პარტია, რომლებსაც ისინი ეხება ან ფულადი დეპოზიტები და ამიტომ ნაკლები რისკი აქვს, ვიდრე პირდაპირ სესხებას.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტის გაცემის ვალდებულება წარმოადგენს კრედიტის გაცემის ავტორიზაციის მიცემის გამოუყენებელ ნაწილს სესხების, გარანტიების ან აკრედიტივების ფორმით. რაც შეეხება კრედიტის გაცემის ვალდებულებასთან დაკავშირებულ საკრედიტო რისკს, ჯგუფის წინაშე შესაძლოა იდგას ზარალის რისკი იმ ოდენობით, რომელიც უდრის მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებას, თუ აუთვისებელი თანხები ათვისებული უნდა ყოფილიყო. თუმცა, ზარალის შესაძლო ოდენობა ნაკლებია მთლიან გამოუყენებელ ვალდებულებაზე, რადგან კრედიტის გაცემის ვალდებულებების უმეტესობა დამოკიდებულია კლიენტების მიერ კრედიტის კონკრეტული სტანდარტების დაცვაზე.

ჯგუფი აკვირდება კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების ვადის დადგომამდე დარჩენილ პერიოდს, რადგან შედარებით გრძელვადიან ვალდებულებებს ზოგადად მეტი საკრედიტო რისკი აქვს, ვიდრე შედარებით მოკლევადიანებს.

კრედიტთან დაკავშირებული დაუფარავი ვალდებულებები შემდეგია:

<i>ათასი ლარი</i>	31 დეკ, 2023	31 დეკ, 2022
გაცემული ფინანსური გარანტიები	221,065	106,710
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	316,594	259,071
სასესხო ვალდებულებები სულ	537,659	365,781
გამოკლ: ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(400)	(120)
გამოკლ: სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	(564)	(558)
გამოკლ: ფულადი დეპოზიტებით უზრუნველყოფილი ვალდებულება	(47,151)	(16,993)
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებები სულ, რეზერვების და ფულით დაფარული პოზიციების გარდა	489,544	348,110

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

კრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით საკრედიტო ქულებზე დაყრდნობით 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს.მთლ...პერ. ECL SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს.მთ. პერ. ECL კრედ. გაუფას.)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	42,318	-	-	42,318
- კარგი	172,237	-	-	172,237
- დამაკმაყოფილებელი	-	5,379	-	5,379
- დეფოლტი	-	-	1,131	1,131
არაღიარებული ბრუტო თანხა	214,555	5,379	1,131	221,065
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(303)	(82)	(15)	(400)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	20,183	-	-	20,183
- კარგი	295,628	-	-	295,628
- დამაკმაყოფილებელი	-	206	-	206
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	12	-	12
- დეფოლტი	-	-	565	565
არაღიარებული ბრუტო თანხა	315,811	218	565	316,594
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	(562)	(2)	-	(564)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

აიკრედიტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების ანალიზი კრედიტის ხარისხის მიხედვით საკრედიტო ქულებზე დაყრდნობით 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ასეთია:

ათასი ლარი	ეტაპი 1 (12-თვიანი ECL)	ეტაპი 2 (არს. მთლ. პერ. ECL SICR-ისთვის)	ეტაპი 3 (არს. მთ. პერ. ECL კრედ. გაუფას.)	სულ
გაცემული ფინანსური გარანტიები				
- ძალიან კარგი	16,005	-	-	16,005
- კარგი	88,180	-	-	88,180
- დამაკმაყოფილებელი	-	2,525	-	2,525
არაღიარებული ბრუტო თანხა	104,185	2,525	-	106,710
ფინანსური გარანტიების რეზერვი	(104)	(16)	-	(120)
სასესხო ვალდებულებები				
- ძალიან კარგი	99,743	-	-	99,743
- კარგი	157,651	-	-	157,651
- დამაკმაყოფილებელი	-	1,455	-	1,455
- სპეც მონიტორინგს დაქვემდ	-	18	-	18
- დეფოლტი	-	-	204	204
არაღიარებული ბრუტო თანხა	257,394	1,473	204	259,071
სასესხო ვალდებულებების რეზერვი	(554)	(4)	-	(558)

კლიენტებზე გაცემული საკრედიტო ხაზები, რომლებიც მე-3 კატეგორიაში მოექცა საანგარიშო თარიღისთვის და ჰქონდა აუთვისებული საკრედიტო ხაზები ამ თარიღის ბოლოს, ამავე კატეგორიაში მოექცა, მაგრამ არ აქვს ამ თანხების ათვისების უფლება, სანამ დეფოლტშია.

ჯგუფის მიერ გამოყენებული საკრედიტო რისკების კატეგორიების და ECL მიდგომით გაანგარიშების შესახებ ინფორმაციისთვის, ასევე კრედიტთან დაკავშირებულ ვალდებულებებთან მიმართებაში დეფოლტის და SICR-ის განსაზღვრების შესახებ იხ. განმარტება 31.

აუთვისებული საკრედიტო ხაზების, აკრედიტივების და გარანტიების მთლიანი დაუფარავი სახელშეკრულებო თანხა არ წარმოადგენს მომავლის მოთხოვნებს ფულზე, რადგან ეს ფინანსური ვალდებულებები შეიძლება ისე შეწყდეს ან გაუვიდეს ვადა, რომ არ იქნას დაფინანსებული. კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო 1,853 ათასი ლარი (2022: 1,501 ათასი ლარი).

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

ეფექტიანობის გარანტიები. ეფექტიანობის გარანტიები არის კონტრაქტები, რომლებიც უზრუნველყოფს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელმეკრულებო ვალდებულებას. ასეთი კონტრაქტებით საკრედიტო რისკის გადაცემა არ ხდება. ეფექტიანობის გარანტიების კონტრაქტში არსებული რისკი იმის შესაძლებლობაში მდგომარეობს, რომ დაზღვეული მოვლენა (ანუ სხვა მხარის მიერ საკონტრაქტო ვალდებულების შეუსრულებლობა) მოხდება. ჯგუფის წინაშე მდგარი მთავარი რისკები ამ კონტრაქტებით გათვალისწინებული დაფარვების სინშირის და სიმძიმის მნიშვნელოვანი ცვლილებებებია, მოლოდინთან შედარებით. ასეთი დაფარვების პროგნოზირებისთვის ჯგუფი იყენებს ისტორიულ მონაცემებსა და სტატისტიკურ მეთოდებს. მოთხოვნების წაყენება ხელმეკრულების ვადის დადგომამდე უნდა მოხდეს. ამ მოთხოვნების უმეტესობის დაკმაყოფილება მოკლე ვადაში ხდება. ეს ჯგუფს საშუალებას მაღალი ხარისხის სიზუსტით განსაზღვროს მოსალოდნელი დაფარვები და შესაბამისად, მომავალი ფულადი ნაკადები. ჯგუფი ასეთ რისკებს მართავს ასეთ პროდუქტებზე დაფარვების მუდმივად დაკვირვებით და საშუალება აქვს მომავალში მისი საკომისიოების კორექტირება მოახდინოს და ამაში ასახოს მოთხოვნების დაკმაყოფილების გამოცდილებაში მომხდარი ცვლილება. ჯგუფს აქვს მოთხოვნების დაკმაყოფილების თხოვნების მართვის პროცესები, რომლებიც გულისხმობს მოთხოვნის განხილვის და თადლითური ან შეუსაბამო თხოვნების დაუარების უფლებას.

ეფექტიანობის გარანტიების პოზიცია და კონცენტრაცია, გამოხატული გარანტირებული თანხებით, ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
მშენებლობა	36,986	24,625
უძრავი ქონების მართვა და დეველოპმენტი	3,996	1,509
მომსახურება	2,311	1,368
ენერგეტიკა	1,494	1,106
ვაჭრობა	796	528
ფინანსური ინსტიტუტები	-	239
სხვა	13,312	5,525
გარანტირებული თანხები სულ	58,895	34,900

ეფექტიანობის გარანტიების რეზერვების ცვლილება ასეთია:

<i>ათასი ლარი</i>	დეკ 31, 2023	დეკ 31, 2022
საბალანსო ღირებულება 1 იანვარს	(35)	(200)
გაცემული ეფექტიანობის გარანტიების თავდაპირველი აღიარება	(81)	(24)
რეზერვის გამოყენება	14	188
უცხ ვალ ცვლილებები	-	1
საბალანსო ღირებულება 31 დეკემბერს	(102)	(35)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

33 პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გირაოში ჩადებული და შეზღუდული აქტივები. ჯგუფს ჰქონდა გირაოში ჩადებული აქტივები შემდეგი საბალანსო ღირებულებით:

ათასი ლარი	დეკ 31, 2023			დეკ 31, 2022	
	განმ	გირ ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ	გირ ჩად აქტ	დაკავშ ვალდებ
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში FVOCI	10, 17	101,548	89,900	115,429	68,636
ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში AC	10	23,670	20,000	76,877	133,321
სებ-ში დაფლუჯილი იპოთეკური სესხების პორტფელი		81,490	65,100	109,739	58,044
სებ-ში დაფლუჯილი SME სესხების პორტფელი		-	-	28,246	28,000
სულ		206,708	175,000	330,291	288,001

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შეზღუდული ფულადი ნაშთები არის 134 ათასი ლარის ნაშთები (2022: 135 ათასი ლარის), რომლებიც განთავსებულია საერთაშორისო საგადახდო ბარათებით ტრანზაქციების უზრუნველყოფად. ამასთან, 2023 წელს სებ-ში რიცხული სავალდებულო ფულადი ნაშთები 184,600 (2022: 219,063 ათასი) წარმოადგენს სავალდებულო რეზერვების დეპოზიტს, რომლებიც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არაა გამოყოფილი, როგორც ეს განმარტება 8-შია მოცემული.

34 სამართლიანი ღირებულების გამჭვავება

სამართლიანი ღირებულების იერარქიული დონის მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების შეფასების ანალიზი ტარდება შემდეგი სახით: (1) 1-ლი დონე გულისხმობს მოქმედ ბაზრებზე იდენტურ აქტივებზე ან ვალდებულებებზე კვოტირებული (დაუკორექტირებელი) ფასებით განხორციელებულ გაანგარიშებებს, (2) მე-2 დონის გაანგარიშები წარმოადგენს შეფასების ტექნიკას, რომლებიც იყენებს აქტივებზე ან ვალდებულებებზე პირდაპირ (ანუ ფასების) ან არაპირდაპირ (ანუ, ფასებიდან გამომდინარე) დაკვირვების ყველა მნიშვნელოვან მონაცემს, და (3) მე-3 დონის შეფასებები ის შეფასებებია, რომლებიც არ ეფუძნება დაკვირვების საბაზრო მონაცემებს (ანუ ეფუძნება არადაკვირვების მონაცემებს). ფინანსური ინსტრუმენტების კატეგორიების განსაზღვრისას მენეჯმენტი იყენებს შეფასებას სამართლიანი ღირებულების იერარქიის გამოყენებით. თუ სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გამოიყენება ისეთი დაკვირვების მონაცემები, რომლებიც მნიშვნელოვან კორექტირებას საჭიროებს, ამგვარი შეფასება მე-3 დონის შეფასებაა. შეფასების მონაცემის მნიშვნელობა განისაზღვრება მთლიანობაში სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიხედვით.

2023 წლის 31 დეკემბრის ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ან გამჭვავებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები მთლიანობაში კლასიფიცირდა მონაცემთა ყველაზე დაბალი დონით, რაც მნიშვნელოვანია აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გაანგარიშებისთვის.

(ა) სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები

აღრიცხვის სტანდარტების მიხედვით, სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები ის შეფასებებია, რომელთა განხორციელებაც სავალდებულო ან ნებადართულია ყოველი საანგარიშო პერიოდის ბოლოს მომზადებულ ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშში. სამართლიანი ღირებულების იერარქიაში სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებები შემდეგ დონეებზე კატეგორიზდება:

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

34 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

ათასი ლარი	31 დეკ, 2023				31 დეკ, 2022			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით								
ფინანსური აქტივები ინვესტიციები სავალო ფასიან ქაღალდებში								
- საქართველოს მთავრობის ობლიგაციები	-	157,726	-	157,726	-	146,235	-	146,235
არაფინანსური აქტივები								
- შენობა-ნაგებობები და აღჭურვილობა	-	-	58,874	58,874	-	-	59,263	59,263
მთლიანი აქტივები სამართლიანი ღირებულების პერიოდული შეფასებით	-	157,726	58,874	216,600	-	146,235	56,139	202,374

დამოუკიდებელმა შემფასებელმა გამოიყენა საბაზრო შესადარებელი აქტივების ღირებულების ნაგებობები და, სამართლიანი ღირებულების შეფასებაში გამოყენებული მონაცემები მე-3 დონის გაანგარიშებისთვის. ამ მონაცემების გონივრულ შესაძლო ცვლილებებზე მგრძნობელობა 2023 წლის 31 დეკემბერსა და 2022 წლის 31 დეკემბერს არის შემდეგი:

ათასი ლარი	სამართლიანი ღირებულება 31 დეკემბერს		შეფასების მეთოდი	გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები	დაუკვირვებელი მონაცემების კავშირი სამართლიან ღირებულებასთან
	2023	2022			
აქტივები სამართლიანი ღირებულებით					
არაფინანსური აქტივები					
- შენობა-ნაგებობები	58,874	59,263	- ბაზრის შედარებადი მიდგომა	- კვ.მ-ის ფასი	რაც უფრო მაღალია ფასი კვადრატულ მეტრზე, მით უფრო მაღალია სამართლიანი ღირებულება და რაც უფრო დაბალია დისკონტის განაკვეთი, მით უფრო მაღალია სამართლიანი ღირებულება.
მთლიანი პერიოდული სამართლიანი ღირებულების შეფასება მესამე დონეზე	58,874	59,263			

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

34 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

(ბ)აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით არ ფასდება, მაგრამ რომელთა სამართლიანი ღირებულებაც მჟღავნდება;

სამართლიანი ღირებულების ანალიზი იერარქიების დონეების მიხედვით და აქტივების საბალანსო ღირებულება, რომელიც არ შეფასებულა სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2023				31 დეკ, 2022			
	დონე 1 სამ დირ	დონე 2 სამ დირ	დონე 3 სამ დირ	საბალ დირ	დონე 1 სამ დირ	დონე 2 სამ დირ	დონე 3 სამ დირ	საბალ დირ
აქტივები								
ფული და ფულის ეკვ								
- ნაღდი ფული	58,335	-	-	58,335	76,580	-	-	76,580
- ფულადი სახს სებ-ში	-	57,001	-	57,001	-	107,400	-	107,400
- საკორ ანგ და ერთდღ განთავსებები	-	167,540	-	167,540	-	93,701	-	93,701
- განთავსებები სხვა ბანკ სამ თვეზე ნაკლ ვად	-	1,134	-	1,134	-	387	-	387
მოთხოვნ სხვა ბანკ მიმ								
- მოკლევად განთავს სხვა ბანკ სამ თვეზე მეტი ვად	-	15,426	-	15,426	-	12,593	-	12,593
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	-	184,600	-	184,600	-	218,587	-	218,587
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები AC-ით								
- სესხები კორპორაციებზე	-	-	1,707,134	1,703,455	-	-	1,335,804	1,350,228
- იპოთეკური სესხები	-	-	510,814	504,073	-	-	501,106	495,672
- სამომხმარებლო სესხები	-	-	261,691	259,924	-	-	212,622	212,802
- საკრედიტო ბარათები	-	-	25,446	26,518	-	-	28,076	28,075
ფინანსური ლიზინგიდან მისაღები შემოსავლები	-	-	26,136	26,136	-	-	17,680	17,680
ინვესტიციები სავალი ფასიან ქაღალდებში								
- საქ მთავრ სახაზ ობლიგ	-	110,150	-	109,414	-	176,046	-	175,348
- საქ მთავრ სახაზ ვაღდ	-	52,375	-	52,331	-	39,524	-	39,498
- კორპორაციების ობლიგაციები	-	-	59,000	58,990	-	-	32,950	33,281
გადაზღვევის კონტრაქტების აქტივები	-	74,974	-	74,974	-	2,474	-	2,474
სხვა ფინანსური აქტივები	-	2,269	-	2,269	-	3,486	-	3,486
არაფინანსური აქტივები								
- საინვესტიციო ქონება	-	-	2,340	1,299	-	-	2,351	1,657
სულ	58,335	665,469	2,592,561	3,303,419	76,580	654,198	2,130,589	2,869,449

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

34 სამართლიანი ღირებულების გამქდავება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში დონების მიხედვით გაანალიზებული სამართლიანი ღირებულებები და იმ ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არაა შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, შემდეგია:

ათასი ლარი	31 დეკ, 2023				31 დეკ, 2022			
	დონე 1 სამ დირ	დონე 2 სამ დირ	დონე 3 სამ დირ	საბალ ღირებ	დონე 1 სამ დირ	დონე 2 სამ დირ	დონე 3 სამ დირ	საბალ ღირებ
ფინანსური ვალდებულებები								
ვალდ სხვა ბანკ მიმართ								
- საკორესპ ანგარიშები და სხვა ბანკების ერთდღიანი განთავსებები	-	1	-	1	-	1	-	1
- სხვა ბანკების მოკლევადიანი განთავსებები	-	109,767	-	109,767	-	22,258	-	22,258
- სეზ-ის მოკლევადიანი სესხები	-	175,246	-	175,098	-	289,466	-	288,448
კლიენტთა ანგარიშები								
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების მიმდინარე/ანგარიშსწორები ს ანგარიშები	-	212,965	-	212,962	-	136,382	-	136,382
- სახელმწიფო და საჯარო ორგანიზაციების ვადიანი დეპოზიტები	-	-	268,256	270,743	-	-	264,513	265,495
- სხვა იურიდიული პირების მიმდინარე/ანგარიშსწორები ს ანგარიშები	-	264,370	-	264,370	-	446,912	-	446,912
- სხვა იურიდიული პირების ვადიანი ანაბრები	-	-	392,056	386,825	-	-	202,462	201,484
- ფიზიკური პირების მიმდინარე/მოთხოვნამდე ანგარიშები	-	296,121	-	296,121	-	305,651	-	305,651
- ფიზიკური პირების ვადიანი ანაბრები	-	-	772,981	761,351	-	-	606,218	604,816
ნასესხები სახსრები	-	384,825	-	382,344	-	345,531	-	342,937
დაზღვევის ხელშეკრულების ვალდებულებები	-	77,101	-	77,101	-	3,192	-	3,192
სალიზინგო ვალდებულებები	-	18,064	-	15,970	-	21,433	-	18,576
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	-	3,961	-	3,961	-	5,858	-	5,858
სუბორდინირებული ვალები	-	105,060	-	106,383	-	58,303	-	56,933
სულ	-	1,647,481	1,433,293	3,062,997	-	1,634,987	1,073,193	2,698,943

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

34 სამართლიანი ღირებულების გამჟღავნება (გაგრძელება)

სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-2 და მე-3 დონის სამართლიანი ღირებულებები შეფასდა დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოძრაობის შეფასების ტექნიკით. მცურავი კურსის მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება, რომლებიც არაა კოტირებული აქტიურ ბაზარზე, წინასწარ განისაზღვრა, როგორც მათი საბალანსო ღირებულების ტოლი. არაკოტირებული ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთების მქონე ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წინასწარ შეფასდა პროგნოზირებული მომავალი ფულადი ნაკადების მოძრაობის მიხედვით, რომლის მიღებაც მოსალოდნელია და რომლებიც დისკონტირებულია მსგავსი საკრედიტო რისკისა და დარჩენილი დაფარვის ვადის მქონე ახალი ინსტრუმენტების მიმდინარე საპროცენტო განაკვეთით.

ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა ჯგუფის საკუთარი მზარდი სასესხო განაკვეთით. მოთხოვნამდე ვალდებულებების დისკონტირება განხორციელდა იმ პირველივე დღიდან, როცა ჯგუფს შეიძლება მოეთხოვოს თანხის გადახდა. ჯგუფის ვალდებულებები მისი კლიენტების მიმართ სახელმწიფო დაზღვევის სქემაში შედის, როგორც ეს განმარტება 1-შია აღწერილი. ამ ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება ამ საკრედიტო გაფართოებებს ასახავს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

35 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის

ზოგადად, მხარეები დაკავშირებულად ითვლებიან, თუ ისინი საერთო კონტროლის ქვეშ არიან ან ერთ მხარეს აქვს მეორის კონტროლის შესაძლებლობა ან ერთ მხარეს შეუძლია მნიშვნელოვანი გავლენა იქონიოს მეორე მხარის ფინანსურ თუ საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. სავარაუდო დაკავშირებული მხარის ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	ამეთვალყურეობის ურთიერთობის საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (სახელმწიფოებრივი საპროცენტო განაკვეთი: 6% – 24%)	-	2,074	-	169	2,559	642	1,321
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2023 წლის 31 დეკემბერს	-	(2)	-	-	(2)	(1)	(2)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელმწიფოებრივი საპროცენტო განაკვეთი: 0% – 12%)	566	1,863	4,102	2,066	7,359	78,338	2,626
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	-	-	-	1	1	-	-
დაზღვევიდან მისაღები შემოსავლები	-	-	-	-	6	-	5
სადაზღვევო ხელშეკრულებების რეზერვები	-	12	-	7	10	104	37
სუბორდინირებული ვალი (სახელმწიფოებრივი საპროცენტო განაკვეთი: 7%)	-	-	13,577	-	-	-	-

დაკავშირებულ მხარეებთან შემოსავლების და ხარჯების მუხლები 2023 წელს არის:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეობის ურთიერთობის საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
საპროცენტო შემოსავალი	-	18	-	3	119	144	124
საპროცენტო ხარჯი	(43)	(50)	(56)	(27)	(491)	(1,142)	(130)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი	-	(1)	-	-	10	32	23
უცხ ვალ ვაჭრობის მოგებას გამოვლ ზარალი	-	57	15	-	8	292	5
უცხ ვალ გადაანგარიშების მოგებას გამოვლ ზარალი	-	(13)	(105)	31	(6)	393	(13)
გამომუშავებული პრემია	-	-	-	2	9	-	7
დამაყოფილებული ზარალები	-	-	-	4	2	-	19
დაუფარავი ზარალების ცვლილება	-	-	-	6	2	21	24
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	(1)	-	-	(1)	(5)	-	(1)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	-	-	-	-	-	(2,486)

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

35 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებულ მხარეთა სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო::

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლი სქემ	სხვა დაკ მხარეები
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზების ვალდებულებები	-	21	-	93	1,993	158	12

2023 წლის განმავლობაში მხარეთათვის გასესხებული და მხარეთა მიერ დაფარული აგრეგირებული თანხები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გასესხებული თანხები	-	4,365	-	365	5,680	6,064	696
დაკავშირებული მხარეების მიერ წლის განმავლობაში დაფარული თანხები	-	2,256	-	234	4,576	6,955	1,156
RP -სთვის გადახდილი თანხა CIP და სხვა აქტივების შესასყიდად	-	-	-	-	-	-	-

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაკავშირებულ მხარეთა დაუფარავი ნაშთები იყო:

ათასი ლარი	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	ამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკ მხარეები
კლიენტებზე გაცემული სესხები და ავანსები (სახელმწიკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 4% –16,5%)	-	26	-	19	1,468	1,562	1,318
საკრედიტო ზარალის რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბერს	-	(2)	-	(1)	(3)	(1)	(3)
კლიენტთა ანგარიშები (სახელმწიკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 1% – 14,5%)	524	1,887	3,122	2,687	7,516	83,812	2,054
ვალდებულებების და ხარჯების რეზერვები	-	-	-	1	7	1	-
დაზღვევისგან მისაღები შემოსავლები	-	-	-	-	1	-	3
სუბორდინირებული ვალი (სახელმწიკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 7%)	-	-	-	1	5	-	7
სუბორდინირებული ვალი (სახელმწიკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 7%)	-	-	13,577	-	-	-	-

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

35 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

2022 წლის შემოსავლის და ხარჯების მუხლები დაკავშირებულ მხარეებთან ასეთი იყო: were as follows:

	საბოლოო აქციონერი	აქციონერი ბი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
საპროცენტო შემოსავალი	-	3	-	4	174	399	108
საპროცენტო ხარჯი	(42)	(59)	(42)	(22)	(423)	(766)	(117)
საკრედიტო ზარალის რეზერვი უცვლელ ვაჭრობის მოგებას გამოკლ ზარალი	-	-	-	-	(2)	76	(5)
უცვლელ ვალ გადაანგარიშების მოგებას გამოკლ ზარალი	-	48	-	-	(1)	255	5
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	-	244	2,283	333	242	5,154	18
კრედიტთან დაკავშირებული ვალდებულებების რეზერვი	-	13	-	1	10	-	6
გამომუშავებული პრემია	-	-	-	-	-	-	6
ანაზღაურებული ზარალები დაუფარავი ზარალების ცვლილება	-	-	-	-	-	-	2
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(1)	-	-	(1)	(5)	-	(1)
	-	-	-	-	-	-	(1,918)

2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების სხვა უფლებები და მოვალეობები იყო:

	საბოლოო აქციონერი	აქციონერი ბი	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
აუთვისებელი საკრედიტო საზღვების ვალდებულებები	-	76	-	56	1,396	817	14

2022 წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეებზე გაიცა და მათ მიერ დაიფარა შემდეგი აგრეგირებული თანხები:

	საბოლოო აქციონერი	აქციონერები	უშუალო მშობელი კომპანია	სამეთვალყურეო საბჭო	დირექტორთა საბჭო	კომპანიები საერთო კონტროლის ქვეშ	სხვა დაკავშირებული მხარეები
<i>ათასი ლარი</i>							
დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემული სესხები წლის განმავლობაში დაკავშირებულ მხარეთა მიერ	-	404	-	125	5,065	9,365	629
წლის განმავლობაში დაფარული თანხები	-	991	-	238	5,913	13,850	-
RP-სთვის CIP და სხვა აქტივების შესყიდვისთვის ანაზღაურებული თანხები	-	-	-	-	-	-	59,922

პირი განიხილება დაკავშირებულ მხარედ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას აქვს კონტროლი ან ერთობლივი კონტროლი ან მნიშვნელოვანი გავლენა ბანკზე ან ჯგუფზე, არის ჯგუფის ან მშობელი კომპანიის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრი.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

35 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეთა შორის (გაგრძელება)

იურიდიული პირი დაკავშირებულ მხარედ ითვლება, თუ დაკმაყოფილებულია შემდეგი პირობები: პირი და მისთვის ანგარიშგების წარმდგენი პირი არიან ერთი და იგივე ჯგუფის წევრები (რაც ნიშნავს, რომ თითოეული მშობელი კომპანია, შვილობილი კომპანია და თანაშვილობილი კომპანია დაკავშირებულია დანარჩენებთან). ერთი პირი მეორის ასოცირებული კომპანია ან ერთობლივი საწარმოა (ან იმ ჯგუფის წევრის ასოცირებული ან ერთობლივი საწარმოა, რომლის წევრიცაა მეორე პირი); საწარმო ექვემდებარება შემდეგი ფიზიკური პირების კონტროლს ან ერთობლივ კონტროლს: ბანკზე კონტროლის ან მნიშვნელოვანი ზეგავლენის მქონე პირის, ბანკის უმაღლესი მენეჯმენტის წევრის, ჯგუფის ან მისი მშობელი კომპანიის, ასევე მათი ოჯახის წევრების. სხვა დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან იმ პირების და/ან ოჯახის წევრის კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებად ითვლებიან და ბანკზე ან ჯგუფზე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა აქვთ.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების კომპენსაცია მოცემულია ქვემოთ:

ათასი ლარი	2023		2022	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
<i>მოკლევადიანი ბენეფიტები:</i>				
- ხელფასები	956	-	857	-
სულ	956	-	857	-

ქვემოთ მოცემულია მთავარი მენეჯმენტის კომპენსაცია:

ათასი ლარი	2023		2022	
	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება	ხარჯი	დარიცხული ვალდებულება
<i>მოკლევადიანი ბენეფიტები:</i>				
- ხელფასები	4,450	88	2,951	28
<i>წილობრივი კომპენსაცია:</i>				
- კაპიტალით გაქვითული წილობრივი კომპენსაცია	160	-	167	-
<i>თანამშრომელთა სხვა გრძელვადიანი ბენეფიტები:</i>				
- გრძელვადიანი საბონუსე სქემა	6,122	8,740	4,906	3,858
სულ	10,732	8,828	8,024	3,886

მოკლევადიანი ბონუსების ვადა დგება იმ პერიოდის ბოლოს დადგომიდან 12 თვის განმავლობაში, როცა მენეჯმენტმა შესაბამისი მომსახურება გასწია. ტერმინი „მთავარი მენეჯმენტის პერსონალი“ გულისხმობს მენეჯმენტის საბჭოს წევრებს.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

36 საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ მომხდარი მოვლენები

ბაზისბანკის სააქციო კაპიტალის გაზრდა. 2024 წლის 14 თებერვალს აქციონერთა კრებაზე მიღებულ იქნა გადაწყვეტილება ჩვეულებრივი აქციების გამოშვების შესახებ. ეს აქციები შემდგომში სრულად შეიძინა ბანკის უმსხვილესმა აქციონერმა Xinjiang Hualing Industry and Trade (Group) Co-მ, ჯამში 26,5 მლნ ლარად.

ლიზინგის პორტფელის შექმნა BB ლიზინგის მიერ. 2024 წლის იანვარში BB ლიზინგმა სს საქართველოს სალიზინგო კომპანიისგან (სს საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანია) შეიძინა ავტოლიზინგის შერჩეული პორტფელი.

BB ლიზინგმა შეიძინა 412 სალიზინგო კონტრაქტი 4,120 ათასი ლარის მთლიანი პორტფელით. შედეგად, BB ლიზინგმა მნიშვნელოვნად გაზარდა საცალო ბიზნესი და მნიშვნელოვნად გააძლიერა პოზიციები ბაზარზე. პორტფელი შექმნილი იქნა საბალანსო ღირებულებიდან 10,4%-იანი ფასდაკლებით.

ბაზისბანკის ჯგუფი

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის კონსოლიდირებული და ინდივიდუალური ფინანსური ანგარიშების განმარტებები

37 აბრევიატურები

წინამდებარე კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშებში გამოყენებული აბრევიატურების სია:

აბრევიატურა	სრულად
AC	ამორტიზებული ღირებულება
ALCO	აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი
CCF	კრედიტის კონვერსიის ფაქტორი
EAD	რისკი დეფოლტის შემთხვევაში
ECL	მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი
EIR	ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი
FVOCI	სამართლიანი ღირებულება სხვა სრული შემოსავლით
FVTPL	სამართლიანი ღირებულება მოგება-ზარალით
FX, Forex	უცხოური ვალუტა
IFRS	ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტი
IRB system	რისკზე დაფუძნებული შიდა სისტემა
L&R	სესხები და მისაღები შემოსავლები
LGD	ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში
LTV	სესხის ღირებულება შეფარდებული უზრუნველყოფის ღირებულებასთან
NBG	საქართველოს ეროვნული ბანკი
PD	დეფოლტის ალბათობა
PL	მოგება-ზარალის ანგარიში
POCI financial assets	შეძენილი ან წარმოშობილი, საკრედიტო რისკით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები
ROU asset	გამოყენების უფლების მქონე აქტივი
SPB	წილობრივი ინსტრუმენტებით გადახდა
SICR	საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა
SME	მცირე და საშუალო საწარმოები
SPPI	მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდები
SPPI test	შეფასება იმისა, ფინანსური ინსტრუმენტის ფულადი ნაკადების მოძრაობა წარმოადგენს თუ არა ძირითადი თანხის და პროცენტის დაფარვებს